

Ker silažna koruza zrnato vse bolj spodriva z gorenjskih polj, je iz leta v leto teže najti takole se sušče koruzne storže. Posnetek je z ene od domačij v Smokuču — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 89 .

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I Č N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Na pragu novega poslovnega leta

Kranj — Predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Franc Šifkovič je v torek, 18. novembra, sklical sestanek z vsemi direktorji organizacij združenega dela iz kranjske občine. Obravnavali so letosnjko ekonomsko politiko v občini, družbeno planiranje za prihodnje leto in dogovarjanje o skupni in splošni porabi.

Prvi podatki za desetmesečne poslovne rezultate kažejo, da bo kranjsko gospodarstvo v primerjavi z nekaterimi republiškimi podatki poslovno leto vseeno zaključilo sorazmerno ugodno. Proizvodnja se je namreč v zadnjih mesecih v primerjavi z lanskim letom povečala, tako da dosegla 11-odstotno povečanje. Precej velike zaloge so se zmanjšale. Razveseljiv pa je tudi podatek, da so oktobra prvič zabeležili, da desetina odstotka večji izvoz kot lani. Na začetku leta predvidenega programa izvoza v kranjski občini sicer ne bodo dosegli, vendar v novembru in decembru pričakujejo, da se bo le-ta še povečal za kakšen odstotek. Kar zadeva izgube so še vedno največje v TOZD Elektronski industriji Iskra. Vendar se je v zadnjem času položaj deloma popravil zaradi dokaj ugodnih kratkoročnih kreditov, ki jih je dobila Iskra oziroma ta TOZD. Seveda pa problem financiranja proizvodnje tranzitnih telefonskih central tudi v prihodnje Iskra sama ne bo mogla rešiti. Potrebna bo najmanj pomoč občine in združenega podjetja, če ne širša.

Ko je tekla beseda o izvajjanju ekonomsko politike, je bilo tudi precej govora o izgledih za štart v prihodnje poslovno leto. Direktorica Službe družbenega knjigovodstva Kranj Alenka Rode-Verbič je opozorila na pripravo novega zakona, po katerem naj bi prihodnje leto podjetja prešla pri obračunavanju dohodka iz sedanja tako imenovanega fakturiranje na plačano realizacijo oziroma prodajo. Ta prehod pa zna povzročiti kranjskemu gospodarstvu težave. Kupci namreč sedaj dolgujejo kranjskim gospodarskim organizacijam okrog 2 milijardi dinarjev, kar je skoraj tretjina celotnega dohodka. Prav tu pa lahko nastane težave, če bo tudi prihodnje leto tako.

In se en razlog govori v prid temu, da podjetja čimprej izterjajo dolgove. Mimogrede povedano že letos se je zmanjšal dohodek podjetij za okrog 100 milijonov dinarjev zaradi odpisa terjatev. Ker pa v začetku leta napovedujejo spet tako imenovano večstransko poravnava dolgov in terjatev, se lahko zgodi, tako kot se je zdaj že dvakrat zgodilo, da bo kranjsko gospodarstvo potegnilo pri tovrstnih kompenzacijah krajiški konec, ker od dolžnikov praktično ne bo dobilo denarja. Prav ta problem so v razpravi še posebej poudarili. Dogovorili so se, da bo občinska skupščina predlagala in zahtevala naj večstranska poravnava velja za vse, vključno za družbenopolitične skupnosti. Zdaj je menda namreč predvideno, da bi veljala le za industrijo, zdravstvo in za filmsko proizvodnjo oziroma kinopodjetja.

V nadaljevanju so potem opozorili, da nekatera večja podjetja v občini kasnijo z izdelavo planov oziroma posredovanjem podatkov o prihodnjem poslovnom letu in srednjoročnih programov. Predsednik izvršnega sveta je opozoril, da se je izoblikovanja teh načrtov treba lotiti takoj.

Krajša informacija pa je bila podana tudi o programih skupne in splošne porabe za prihodnje leto. Po uskladitvi prvih osnutkov, kjer se je izkazalo, da bi za skupno porabo prihodnje leto potrebovali približno 39 odstotkov več sredstev kot jih bo zbranih letos, so zdaj prišli do programa, po katerem bi potrebovali še vedno 25 odstotkov več. Kaže pa, da tovrstno usklajevanje oziroma zmanjševanje programov še ni končano, saj bi po nekaterih nepopolnih in nedokončnih podatkih skupno porabo prihodnje leto v Sloveniji lahko povečali le za dobreih 10 odstotkov v primerjavi z letosnjom. Kakor kolik že, razprava o tem bo še tekla. Sicer pa se bo v občini na zborih delavcev in zborih občanov začela v začetku decembra in bo trajala 14 dni, nakar bodo programi dokončno uskladili. Zadnji teden tega leta pa naj bi jih sprejeli skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in občinska skupščina. Se pred koncem tega meseca pa bodo občani dobili posebno publikacijo o programih in devetmesečni realizaciji.

A. Žalar.

IZPOPOLNJEN MOLZNI STROJ V POLJČAH — Na kmetijskem posestvu v Poljčah že dobra tri leta obratuje eno najmodernejših krožnih molzišč v Evropi, imenovano unilaktor in izdelano na Švedskem. Polje so obiskali strokovnjaki razvojnega centra švedskega proizvajalca in naše živinorejce potrpačali, kaj kaže pri krožnem molzišču, molznom stroju v velikem, izboljšati. Predlagane zboljšave so bile pred kratkim vgrajene in so dale za zdaj boljše rezultate. Poljski unilaktor lahko pomolze od 100 do 120 krav na uru. Okrog sedem minut je žival skupno na krožnem molzišču, medtem ko traja sama molza okrog 4 minute. Na unilaktoru je žival izpostavljena strogi kontroli, tako glede količine in kvalitete mleka kot količine koncentrata močnih krmil, ki ga med molzo pojde. Mlečno povprečje delovišča v Poljčah je izredno, saj dà žival dnevno povprečno okrog 40 litrov mleka. (jk) — Foto: F. Perdan

Kranj, petek, 21. 11. 1975

Cena: 1,50 dinara

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.



Na skupščini občinske organizacije Rdečega križa Kranj je predstavnik republiškega odbora RK Slovenije dr. Dušan Reja podelil dvoje visokih odlikovanj jugoslovenskega RK, ki se letos podeljujejo ob 100. obletnici ustanovitve humanitarne organizacije: dr. Branko Stangel je prejel odlikovanje za svoj pomembni prispevek k organizaciji krvodajalstva v Sloveniji in več kot 15-letno delo v organizaciji RK, Jože Čehovin pa za več kot 18-letno požrtvovalno in skrbno delo v organizaciji RK. — Foto: F. Perdan

Vso pozornost dohodkovnim odnosom

Na pobudo sekretarja Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Ludvika Kejžarja se je v sredo, 19. novembra, sestal politični aktiv Gorenjske in obravnaval integracijske procese organizacij združenega dela na Gorenjskem.

Pri obravnavi te problematike je sekretar Ludvik Kejžar navzoče seznanil z vsebino nedavne seje političnega aktivita SRS, ki je obravnavala problematiko združenega dela, predvsem pa takrat izrecene misli člena predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ Edvarda Kardelja. »Formalno pravno smo zadnje čase v izvrševanju določil nove ustave veliko napravili,« je dejal Ludvik Kejžar, »dejansko pa smo z ustavnim organiziranjem naših OZD šele na začetku.« Iz nadaljnega izvajanja je sledila trditev, da so vse naše organizacije združenega dela še vedno »klasično« organizirane in nimajo duhu ustave ustrezno urejene medsebojne odnose znotraj delovnih kolektivov, posebno kar velja za združevanje dohodka.

Na Gorenjskem smo že izvedli (pravno formalno) nekaj integracij,

ki pa zaradi neurejenih dohodkovnih odnosov nikakor ne morejo polno zaživeti. Imajo celo več problemov v medsebojnih odnosih kot pa pred združitvijo. Politični aktiv je bil enoten v oceni, da vsaka združitev (integracija) pomeni združitev dohodka, in to resnično **vsega** dohodka vseh TOZD v neki delovni organizaciji in ne samo nekih, pa četudi dogovorjenih »milostnih« odstotkov.

Aktiv meni, da je ena izmed osnovnih nalog družbenopolitičnih organizacij v vseh gorenjskih občinah, da se ponovno in celovito analizira uveljavljanje ustave in poda politična in strokovna ocena konstituiranja OZD na ustavnih principih. Pri tem pa je treba izrecno pozornost posvetiti rešitvam v dohodkovih odnosih.

Aktiv se zaveda, da je ustavna preobrazba združenega dela dolgotrajnen proces, ki pa mora ostati trajna naloga vseh družbenopolitičnih sil, in ki nima svojega začetka in konca samo v delovnih organizacijah, temveč tudi v ostalih dejavnostih, kot: bankah, SDK (služba

družbenega knjigovodstva), statistiki itd. Tudi v povezavi trgovina — proizvodnja morajo nastati novi odnosi na osnovi tesne dohodkovne odstotnosti.

Pravzaprav se splet celotne problematike šele začenja odvijati — od nas je odvisno, kako hitro in učinkovito bomo izvrševali svoje naloge. Smer je znana. I. S.

Tudi Iskra v BiH

Po razstavi tovarne • Sava Kranj v sarajevski Skenderiji je ta teden odprla razstavo v Sarajevu tudi Iskra, ki ima v Bosni in Hercegovini svoje predstavništvo, trgovino in servise. Že dlje časa pa tudi sodeluje z Energoinvestom in Čajevcem.

Lani je Iskra v Bosni in Hercegovini ustvarila za približno tri milijarde dinarjev dohodka, za reproducija materiale, ki so jih izdelali Energoinvest, Čajevec, Unis, Zrak in druga podjetja, pa je plačala okrog sto milijonov dinarjev. Iskra v tej republiki ne pozna le kupci njenih naprav za široko porabo, ampak še posebej prometna podjetja. V minulih letih je Iskra avtomatizirala nekaj novih železniških prog in PTT omrežje. Zdaj pa se dogovarjajo o nadaljnji avtomatizaciji železnic in o postavitvi celotne signalizacijske opreme na sodobnih cestah v Bosni in Hercegovini. Prav tako se dogovarjajo za tesnejše sodelovanje z organizacijami združenega dela v tej republiki, posebno še o dograditvi nekaterih tovarn.

A. Ž.

6.stran: Samoupravljanje: Preveč teorije in premalo prakse



Naročnik:

XVI. NOVOLETNI SEJEM OD 17. DO 26. DECEMBRA 1975

Objektivno informiranje

Sekretar Izvrnsnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc je govoril slušateljem srednje politične šole pri CK ZKS. Pri tem je opozoril na ponovno ozivljjanje teženj, ki skušajo za vsako ceno omaloževati uspehe, ki smo jih dosegli v povoju razvoju oziroma se tako ali drugače zoperstavljo samonikli jugoslovanski poti v socializem in njeni neuvrščeni politiki. Te skupinice, ki dejansko nimajo nikakršne politične moči, pa predstavljajo nekakšne oporne točke za nakane reakcijskih krogov v tujini, ki jim pride prav sleherna stvar, da lahko razširjajo lažne vesti.

Proti takih pojavom se bomo učinkovito borili predvsem z objektivnim, pravočasnim in popolnim informiranjem, kar je navsezadnje tudi eden od bistvenih pogojev za ustvarjanje takšnega položaja v družbi, ki bo delovnemu človeku omogočal, da se bo kar najbolj uspešno vključeval v proces političnega ocenjevanja in odločanja. To pa bomo lahko dosegli le, če bomo oblikovali informacije, ki jim bo človek lahko zaupal, in ne takšne, ki bi bile lahko samo povod, da bo občan začel iskat dodatna pojasnila, dozdevna ozadja in podobno.

Sodobnejše teme na filmu

Odbor za kinematografijo pri kulturni skupnosti Slovenije je poleg tega, da je sprejel program dela za prihodnje leto, skušal opredeliti tudi izhodišča o programu slovenske filmske proizvodnje v prihodnjem letu. Poudarili so, da bi se film moral obrniti k sodobnim temam in mladinskomu filmu, o programu slovenskega filma pa bi morala teči čim širša javna razprava, ki naj bi prispevala k podružljjanju filmske proizvodnje.

Sladkor iz Ormoža

S podpisom samoupravnega sporazuma o ustanovitvi konzorcija pridelovalcev sladkorjev, velikih potrošnikov in odjemalcev sladkorja za gradnjo tovarne v Ormožu, se je začela nova faza priprav na gradnjo. Konzorcij, ki naj bi do začetka obratovanja tovarne vodil vse operativne dela, načrtuje začetek gradnje junija prihodnje leto, proizvodnja pa naj bi stekla septembra leta 1978. Tovarna naj bi veljala 1.409 milijarde dinarjev in bi letno dala na trg 46.000 ton sladkorja.

Veliko slavje v Mariboru

Na prenovljenem Trgu svobode v Mariboru bodo 27. novembra popoldne odkrili spomenik NOB, delo kiparja Slavka Tiha. Na proslavi, katere naj bi se udeležilo več kot 50.000 občanov, bo slavnostni govornik predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher. V kulturnem programu, ki bo pod gestom 1941. upor, 1945. zmaga pa bo sodelovalo več kot 2700 pevcev, igralcev, godbenikov in drugih umetnikov, mladincov, tabornikov, pripadnikov JLA in drugih.

Premalo zdravnikov

Na zadnjih zborih občanov in delovnih ljudi v črnomaljski občini, na katerih so govorili o smernicah družbenega razvoja do leta 1980, so večkrat opozorili na izredno slabo razvito zdravstveno službo, ki ni kos splošnemu napredku krajev. Pomanjkanje zdravnikov ima prav gotovo svoj vpliv na izredno visok stavež boleznin, ki je v črnomaljski občini med najvišjimi v Sloveniji. S tem vprašanjem si beljijo glave tudi družbenopolitične organizacije, vendar še niso našle zadovoljive rešitve.

Kranj

Ta teden v občini potekajo sestanki po organizacijah zveze komunistov. Po sklepu komiteja občinske konference zveze komunistov razpravljajo o pripravah na volilne konference.

Pri občinski konferenci socialistične zveze se je včeraj popoldne sestal iniciativni odbor za ustanovitev občinske zveze telesno-kulturnih organizacij v občini. Razpravljali so o pripravah za ustanovitev občinske zveze.

Včeraj popoldne so se na skupni seji sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine. Obravnavali so družbeni dogovor o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč in statut izobraževalne skupnosti. Razpravljali so tudi o osnutku odloka o javnem redu in miru in o spremembah o splošni prepovedi parcelacije zemljišč, prepovedi graditve in sprememb kulture zemljišča na posameznih območjih občine.

Predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine je v torku popoldne sklical sestanek z direktorji delovnih organizacij iz občine. Na sestanku so razpravljali o izvajanju letošnje ekonomske politike v občini in o predvidevanjih za prihodnje leto. Pogovorili so se še o nalogah v zvezi z dogovaranjem o skupni in splošni porabi. A.Z.

Radovljica

Pri občinski konferenci socialistične zveze se je v torku sestal na ustanovni seji iniciativni odbor za informiranje v delegatskem sistemu. Na seji so razpravljali o informaciji s posvetila o aktualnih vprašanjih obveščanja v delegatskem sistemu s posebnim poudarkom na oblikovanju informacijsko-dokumentacijskih centrov ter o možnostih za ustanovitev informacijsko-dokumentacijskega centra v občini.

Včeraj popoldne je bila v sejni dvorani Gozdne gospodarstva Bled enajsta seja občinske konference zveze komunistov Radovljica. Razpravljali so o uresničevanju ustanove preobrazbe v združenem delu, družbenem planu, stabilizacijski usmeritvi in povezovanju v občini ter ocenili delo osnovnih organizacij, komiteja in konference zveze komunistov. Obravnavali so tudi program ustanavljanja osnovnih organizacij zveze komunistov v občini in poslovnik medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. A.Z.

Škofja Loka

V pondeljek, 17. novembra, je bila v Škofji Luki izvršnega odbora društva prijateljev mladine občine Škofja Loka. Člani odbora so spregovorili o aktualnih vprašanjih, ki jih mora društvo rešiti v bližnji prihodnosti.

V torku, 18. novembra, je bila v Škofji Luki seja občinskega odbora sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva. Na njej so se člani odbora pogovorili o osnutku samoupravnega sporazuma o življenjskih in delovnih možnostih delavcev v gozdarstvu Jugoslavije, spregovorili o dosedanjih življenjskih in delovnih možnostih delavcev v gozdarstvu v naši državi, inventivni dejavnosti v lesni industriji in gozdarstvu, razpravljali so o splošni in skupni porabi, sindikalni listi za prihodnje leto ter se pogovorili o pripravah na letne konference osnovnih organizacij sindikata.

V sredo, 19. novembra, je bila v Škofji Luki seja občinskega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije. Na njej je bilo govorilo o uresničevanju stabilizacijskih ukrepov v temeljnih organizacijah združenega dela in organizacijah združenega dela, splošni in skupni porabi v TOZD in OZD, pripravah na letne konference osnovnih organizacij sindikata, ustanovitvi klubova samoupravljalcev ter sindikalni listi za prihodnje leto.

Včeraj je bila v Škofji Luki redna seja sindikata delavcev v gradbeni dejavnosti. Prisotni so na njej izvolili delegata v konferenco republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev, analizirali so integracijska gibanja v slovenskem gradbeništvu, spregovorili o osnutku sindikalne liste za leto 1976 ter pripravah na letne konference osnovnih organizacij sindikata in razpravljali o splošni in skupni porabi v TOZD in OZD.

V pondeljek, 24. novembra, ob 13. uri bo v Škofji Luki sestanek izvršnega odbora občinske konference SZDL. Člani izvršnega odbora bodo na njej predgledali sklepne zadnje seje in spregovorili o izvršitvi sklepov, spregovorili bodo o možnih kandidatih za republiško konferenco SZDL ter možnih kandidatih za člane izvršnega sveta skupščine občine Škofja Loka in obravnavali prošnje za denarno pomoč.

V pondeljek, 24. novembra, bo v prostorih komiteja občinske konference ZK Škofja Loka redna, deseta, seja komiteja škofjeloške občinske konference ZK. Za sejo je predlagan naslednji dnevni red: pregled sklepov zadnje seje, priprava na sedmo sejo občinske konference ZK Škofja Loka, priprave in izvedba volilnih konferenc v osnovnih organizacijah ZK, rebalans finančnega načrta za letos ter kadrovska vprašanja.

-jg

Tržič

Na torkovem zasedanju občinske konference ZKS Tržič so potrdili poslovnik o delu medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Dokument bo začel veljati, ko ga bodo v enakem besedilu sprejele vse občinske konference ZKS na Gorenjskem. Razen tega so na konferenci tudi določili, da morajo biti volilne konference osnovnih organizacij ZK zaključene do 20. decembra. O delovnih programih osnovnih organizacij na volilnih konferencah ne namenljajo razpravljanje in jih sprejemati. Oblikovali jih bodo po 5. seji CK ZKS, ki se bo predvidoma sestal decembra.

V Tržiču se nadaljuje politična šola, ki jo je organiziral komite občinske konference ZKS. Trajala bo do 13. decembra. Slušateljem predavajo znani družbenopolitični delavci. Jutri dopoldne bo slušateljem govoril Boris Zihrl. Predavanje in kasnejša razprava bosta obravnavala glavna razdobja v razvoju marksistične misli. Sobotno in druga predavanja niso namenjena le slušateljem politične šole, temveč tudi drugim članom ZK in družbenopolitičnim delavcem.

O uspehih stabilizacijskih prizadevanj in izhodiščih za družbenoekonomski razvoj Slovenije v letu 1976 bo v začetku decembra v Tržiču govoril podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS Zvone Dragan. Organizator predavanja, ki bo v dvorani Cankarjevega doma in mu bo sledila razprava, je občinska konferenca ZKS. Razen članov ZK, gospodarstvenikov in družbenopolitičnih delavcev bodo na predavanje vabljeni tudi drugi občani. -jk

Tudi v BPT več osnovnih organizacij

Tržič – V torku je bilo v Tržiču redno zasedanje občinske konference ZKS, na katerem so sklepalni o predlogu za reorganizacijo nekaterih osnovnih organizacij v občini. Konferenca je sklenila v tovarni pil Triglav. Splošnem gradbenem podjetju, obratu Roga in v Tiku oblikovati osnovno organizacijo ZK. V teh organizacijah združenega dela so do sile delovali stalni aktivi ZK, ki so dobili vse pogoje za osnovne organizacije. Precejšnja sprememb je bila sprejeta tudi pri organiziranosti ZK na osnovnih šolah tržiške občine in v vzgojnovarstvenem zavodu. Doslej so komunisti teh ustanov delovali v enoviti osnovni organizaciji, po novem pa bo imela vsaka osnovna šola in vzgojnovarstveni zavod svojo osnovno organizacijo. Partijsko delo na šolah bo usmerjal svet Zveze komunistov. Organizacija ZK na Zavodu za kulturo in izobraževanje pa bo za zdaj še sodelovala z eno od organizacij na osnovnih šolah. -jk

Novost v organiziranosti ZK v tržiški občini pomeni reorganizacija v Bombažni predstavnici in tkalnici.

Na Pirinejskem polotoku spet kriza

PORUGALSKA – Sprejemamo poročila, da je Portugalsko, obalno državo Pirinejskega polotoka, zajela kriza, ki je menda najhujša po zgodovinskem 25. aprili leta 1974, ko so demokratične sile vrgle stare oblastnike in se odločile graditi državni red, temelje na svobodi in demokraciji. Predsednik republike Costa Gomes, ki je v prid uveljavljanje nove Portugalske v svetu obiskal številne države, med njimi tudi Jugoslavijo, je dejal: »25. april 1974 je prinesel Portugalcem svobodo, ni pa uzakonil zlorabe te svobode!«

Res je ni uzakonil, pa se zloraba svobode vendarle uveljavlja. Na Portugalskem že dobro leto vré. Nemirni so zagovorniki starega, strmoglavljenega reda, nestrnpi predstavniki ter poveljniki nekaterih vojaških rodov in nekatere v vladi sodelujoče stranke, ki hočejo z organizacijo delavskih nemirov vnesti v državo še večjo nestabilnost. Dovolj zgoven dokaz za to je hitro menjavanje vlad po zgodovinskem 25. aprili. Pet so jih doslej že oblikovali. Sesta, ki je prišla na oblast pred meseci in jo vodi premier Pinheiro de Azevedo, se je trdje kot prejšnje odločila državo umiriti in si prizadevati ustvariti za vse Portugale boljše življenje in svobodo. Država je nameč zabredila v težak gospodarski položaj. Vsak četrtek Portugalec je na delu v tujini. Zaradi nestabilnosti in negotovosti v domovini so njihova denarna nakazila padla. Sicer obetaven turistični promet je letos v primerjavi z lanskim letom padel za 37 odstotkov. Posamezna mesta in pokrajine dvigajo glave in terjajo samostojnost ter neodvisni pravni ter politični položaj. Itd.

Klub notranjim pretresom je nova Portugalska veliko storila pri odpravljanju starega kolonialističnega reda in rasti demokracije doma. Hitre kot vse dosedanje kolonialistične dežele Evrope se je umaknila iz Afrike. Spanci odhajajo veliko počasneje. Tudi Francozi so se obotavljali oditi iz Alžirije. Vnla se je osvobodila vojna, ki je ubijala polnih osem let! Razen tega so na Portugalskem ob obletnicami nove države razpisali demokratične volitve. Socialisti ter ljudski demokrati so dobili 64 odstotkov vseh glasov, k njim pa kaže pristeti še glasove komunistov in socialnih demokratov.

Današnji položaj na Portugalskem je tak, da omogoča vse rešitve, poudarjajo opozovalci. Ze sama napoved, da se utegne vlad umakniti iz nemirne Lizbone v mirnejši Porto, drugo največje mesto države, veliko pomeni. Glave proti demokraciji niso dvignili le nasprotniki, tudi bivši predsednik republike Antonio Spinola, ki sicer podpira demokratični razvoj države in trdi, da uživa med ljudmi veliko zaupanje, vendar jih svari, naj se upravljiv komunistov in deloma tudi socialistov. Generalu Velosu, komandantu oboroženih sil v Portu, očitajo pripravljanje državnega udara. Vlada zaseda v palači in išče rešitve. Ali bo šesta revolucionarna vlad spremenjena ali pa bo osnovana sedma, popolnoma nova, še ni jasno. Politične pogovore spremljajo demonstracije desettisočev in desettisočev, padajo zahteve po višjih mezdah in predlogi, da bi morali tega ali onega ministra oziroma politika odstraniti iz vlade ter ga nadomestiti z drugim. Gibanje oboroženih sil in voditelji v vladi sodelujočih strank ne najdejo skupnega jezika. Napoved, ki smo jo izrekali pred mesecem, da se na Portugalskem položaj jasni, v Španiji pa zapleta, torej ne drži.

Kakšne so najnovje vesti iz Portugalske?

General Otelo de Carvalho, poveljnik celinskega operacijskega poveljstva in komandant lisbonskega vojaškega okrožja se je postavil na čelo opozicije proti vladu premira Azeveda. Poročevalci pravijo, da se general ni udeležil vseh sej sveta revolucije in vlade. Sodeloval pa je na veliki delavski demonstraciji, kjer so izrekli podporo predsedniku Costa Gomesu, socialistični revoluciji ter grajali desničarje. Napeto ozračje na Portugalskem »dopoljujejo« še manevri rodov portugalske vojske v bližini Lizbone.

Omeniti velja izjavo zunanjega ministra majorja Mela Antunesa, ki je dejal, da je treba obuditi duh 25. aprila, zmanjšati vlogo strank in jih postaviti v podrejen položaj ter začeti izvajati program, ki predvideva socialistično demokracijo, grajeno v bazi.

ŠPANIJA – Včeraj zjutraj so v Madridu sporočili novico o smrti španskega diktatorja Franca, ki se je mesece boril s smrtno. »Caudilla«, kot so imenovali zadnjega fašističnega diktatorja Evrope, je vodil Španijo 36 let. Krvavo je zadušil špansko državljanovo vojno in potem držal tri desetletja »v šahu« Špance ter krvavo dušil vse napredne misli. Svobodoljubnih državljanov in španskih naprednih sil. Za njegovega naslednika so že imenovali princa Juana Carla. Državničke in kraljevske časti bo princ sprejel jutri. Do tega trenutka pa vodi državo tričlanski regentski svet.

J. Košnjek

Potrebovali bi najmanj poldrug milijon

Radovljica – Posebna strokovna komisija gradbenikov in kulturnih delavcev pri zvezi kulturnoprosvetnih organizacij Radovljica je po načelu kulturne skupnosti pred kratkim pregledala stanje kulturnih domov v 13 krajevnih skupnostih v občini in na osnovi ugotovitev pripravila predlog najnajnejših vzdrževalnih in obnovitvenih del za srednjoročno obdobje do 1980. leta. Ugotovili so, da bi potrebovali najmanj poldrug milijon dinarjev. Vendar pa bi ta znesek zadoščal le za stroške vzdrževalnih in obnovitvenih del na sedanjih domovih v občini.

V Podnartu bi potrebovali 75.100 dinarjev, v Kamni gorici, kjer je stanje doma zelo kritično, 320.000 in na Lancovem 73.000 dinarjev. Nadalje bi v Mošnjah potrebovali 68.000 dinarjev, v Ljubnem 144.000, v Bohinjski Bistrici za delno obnovno dom, ki je med najslabšimi v občini, 174.500, v Ribnem 31.000, v Zasipu 123.310, v Srednji vasi v Bohinju 66.000 in v Češnjici 138.000 dinarjev. Na Bohinjski Beli, kjer že več let obnavljajo dom in so tik pred zaključkom del, bi potrebovali še 140.600 dinarjev

Praznovanje dneva republike

Kranj — Koordinacijski odbor za proslave pri občinski konferenci socialistične zveze in komisija za odlikovanja pri občinski skupščini sta že izdelali dokončen program praznovanja in prireditev ob dnevu republike. Osrednja svečanost v občini bo v četrtek, 27. novembra, ko bo po položitvi vencev ob 18. uri na Trgu revolucije, ob 16.30 slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine. Takrat bodo podpisali tudi listino o poobratenju z italijanskim mestom Rivoli.

Po slavnostni seji bo v kinu Center v Kranju ob 18. uri osrednja svečanost. V programu bodo sodelovali recitatorji Prešernovega gledališča Kranj, Akademski pevski zbor iz Kranja in Folklorna skupina tovarne Sava. Slavnostni govornik pa bo predsednik občinske skupščine Tone Volčič, ki bo ob 30-letnici osvoboditve podelil odlikovanja predsednika republike 42 občanom kranjske občine.

Več proslav in prireditev povezanih s praznovanjem dneva republike bo tudi v raznih krajih občine, kjer bodo prav tako podelili odlikovanja predsednika republike. Prvi takšni svečanosti bosta že danes v Cerkljah in na osnovni šoli Franceta Prešerja v Kranju. V Cerkljah bodo v zadruž-

nem domu na svečanosti podelili odlikovanja 16 občanom ob 18. uri, v osnovni šoli Franceta Prešerja pa bodo podelili šest odlikovanj ob 19. uri.

Jutri, 22. novembra, bosta podobni svečanosti v Podblici in v Vogljah. V Podblici bodo v gasilskem domu ob 19. uri podelili dve odlikovanji, v Vogljah pa ob istem času na svečanosti, ki bo v gasilskem domu, 5 odlikovanj. V Preddvoru bo proslava 26. novembra ob 17. uri v osnovni šoli Matije Valjavca. Odlikovanja bo dobitilo 22 občanov.

Po osrednji proslavi v Kranju, ki bo kot rečeno 27. novembra, bosta v petek, 28. novembra, še svečanosti v Besnici in v Senčurju. V Besnici bodo v domu družbenih organizacij ob 19. uri podelili 11 odlikovanj, v Senčurju pa v domu kulture ob 18. uri 7 odlikovanj.

Koordinacijski odbor za proslave pri občinski konferenci socialistične zveze Kranj poziva tudi vse občane in delovne organizacije, naj ob dnevu republike izobesijo zastave in okrasijo trgovske lokale. Občani, hišni sveti, delovne in druge organizacije lahko nabavijo zastave po ugodnih cenah v organizaciji združenega dela Tekstilindus, in sicer v trgovini v hotelu Creina v Kranju. A. Z.

Osrednja proslava bo v Podnartu

Podnart — V torek, 11. novembra, je bila v Podnartu v radovljški občini seja krajevne konference socialistične zveze, kjer so se dokončno dogovorili o praznovanju dneva republike in krajevnega praznika. Prebivalci krajevne skupnosti Podnart namreč vsako leto konec novembra slavijo krajevni praznik v spomin na izvolitev prvih krajevnih vaških odborov v letu 1944.

Letošnja svečanost se bo začela v petek, 28. novembra, ob 18. uri, ko bo slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti. Ob 19. uri pa bo v kulturnem domu v Podnartu osrednja občinska proslava za dan republike. V programu bodo nastopili štirje pevski zbori iz občine, recitatorji DPD Svoboda Podnart, pionirji pionirskega odreda Alojz Rakovec iz osnovne šole Ovsise in orkester glasbene šole iz Radovljice. Slav-

nostni govor pa bo imel sekretar zvezne konference socialistične zveze Marjan Rožič.

Po proslavi bodo podelili priznanja družbenopolitičnim delavcem. Priznanja za dolgoletno družbenopolitično delo bodo dobili Jože Konc, Ivan Fister, Jela Solar, Marija Jerala, Jože Trenč, Janko Varl, Janez Pogačnik, Jože Drol in kolektiv Kemične tovarne Podnart. Krajevno priznanje pa bo prejel tudi predsednik sveta krajevne skupnosti Podnart Miha Bevc.

Naslednji dan, 29. novembra, ob 10. uri pa bo v Podnartu slovesna otvoritev 16 kilometrov letos asfaltiranih cest. Ob tej priliki bo avtomoto društvo organiziralo tudi propagandno vožnjo po asfaltiranih cestah v krajevni skupnosti.

C. Rozman

Utrjevanje SZDL

Jezersko — Občinska konferenca socialistične zveze Kranj je 14. in 15. novembra na Jezerskem pripravila seminar za predsednike in tajnike krajevnih konferenc socialistične zveze iz kranjske občine. Na seminari so obravnavali naslednja vprašanja: Vloga subjektivnega dejavnika v našem družbenopolitičnem sistemu s posebnim poudarkom na frontni vlogi SZDL. Aktualni gospodarski in družbeni problemi ter naloge v prihodnjem letu. Uresničevanje delegatskega in skupščinskega sistema. Družbenega samozaščita in Vloga ter položaj krajevnih skupnosti v komunalnem sistemu.

Seminari so se udeležili skoraj vsi predsedniki in tajniki krajevnih konferenc SZDL iz občine. Izrazili so željo, naj bi v prihodnje občinska konferenca SZDL vsako leto pripravila en takšen seminar, razen tega pa še več enodnevnih in popoldanskih seminarjev med letom. Dogovorili so se tudi za uresničevanje delovnega programa krajevnih konferenc v prihodnje. Vso skrb bodo posvetili utrjevanju socialistične zveze tako na kadrovskem kot organizacijskem

področju. Posebej so obravnavali občinska delovanja kot so sveti, koordinacijski odbori, komisije in problematske konference krajevnih konferenc SZDL.

Ko so razpravljali o utrjevanju socialistične zveze kot frontne organizacije, so ugotovili, da čaka organizacije na tem področju v prihodnje vrsta nalog. Na podlagi tako imenovanega frontnega delovanja se je treba lotiti izdelave in obravnavne srednjoročnih planov, dogovarjanja in sporazumevanja na področju skupne in splošne porabe za prihodnje leto, stabilizacijskih ukrepov in podobnih nalog. V vsaki krajevni skupnosti je treba politično oceniti vlogo in delo, posvetiti večjo skrb društvi ter organizirati oziroma ustanoviti potrošniške slike. Prav tako so del razprave posvetili organizaciji in delovanju družbene samozaščite v krajevnih skupnostih. Ko so razpravljali o organizacijskih vprašanjih, so še posebej opozorili, da delo krajevnih konferenc SZDL ne sme sloneti le na predsednikih in tajnikih, marveč na vseh članih organov. Naloge in vloga socialistične zveze kot frontne organizacije so v sedanjem obdobju (in bodo tudi v prihodnji) takšne, da predsedniki in tajniki krajevnih konferenc SZDL ne bodo kos delu, če ne bodo aktivno sodelovali tudi člani drugih organov.

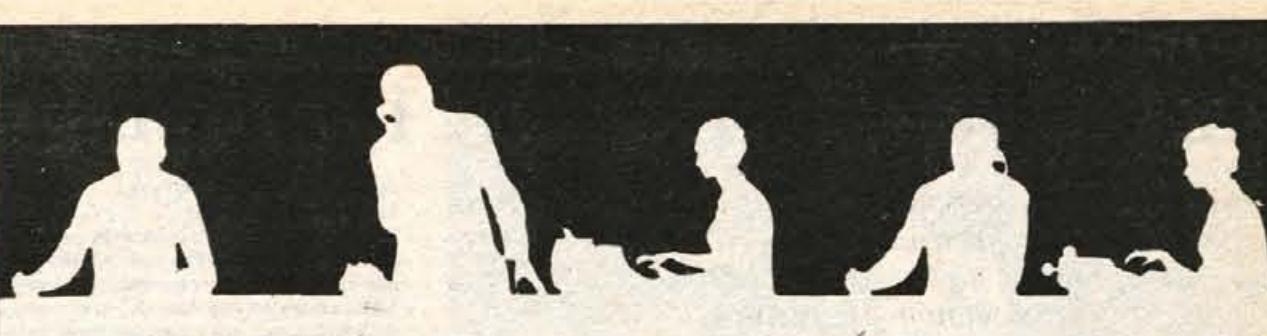
A. Žalar

Varčevati, kjer so možnosti

Tržič — V razpravah o snovanju srednjoročnega razvojnega programa tržiške občine do leta 1980 in ocenjevanju pripravljajo, da družbeno stabilizacijo so v Tržiču nekajkrat omenili razen krajevnih skupnosti tudi samoupravne interesne skupnosti. Menili so, da stabilizacija in varčevanje ne bi smela škodovati redni dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti. Bolj varčni bi morali biti pri oblikovanju in organiziranju strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti. V Tržiču namreč ugotavljajo, da skoraj vsaka interesna skupnost organizira svoj strokovni in finančni aparat, kar pa ni poceni v vzame marsikater dinar, ki bi ga pri redni dejavnosti koristneje potrošili. Zato vodstva družbenopolitičnih organizacij, predvsem SZDL in ZKS, predlagajo ustanovitev iniciativnega odbora za skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti. V nekaterih občinah so se za tako organizacijo že odločili in se dobro obnese.

Delovni ljudje in občani so se na zborih seznanili z idejimi projekti asfaltiranja ulic, cest in potov v ter finančnimi potrebami. Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije so slišale precej novih pobud in predlogov. Omeniti kaže predvsem ceste in pota, ki jih prvotni plan asfaltiranja ne upošteva, okoliški krajanji pa bi to želeli. Komisija krajevne skupnosti je pri pombe proučila in se lotila izmere na novo predlaganih cest, potov in ulic, obenem pa pripravlja spremenjen izračun, ki bo predložen občanom. Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije oziroma njihove komisije tudi razmišljajo o možnostih, da bi bil asfalt vgrajen že pred določenim rokom.

-jk



Ijubljanska banka

Podružnica Kranj

nova poslovna enota

v Gorenji vasi dom TVD Partizan

poslovna enota Škofja Loka

posluje za občane od 2. decembra 1975 dalje vsak delovni dan razen sobote od 6.30 do 12. ure, ob sredah pa od 6.30 do 16.30.

nova poslovna enota

v Kranju

Prešernova ulica 6

posluje za občane od 24. novembra 1975 dalje vsak delovni dan razen sobote od 6.30 do 18. ure, ob sobotah pa od 6.30 do 11. ure.

Tržič in Ste Marie aux Mines že deseto leto

Jubilej bodo proslavili prihodnje leto 8. in 9. maja v francoskem mestu in 26. in 27. junija v Tržiču — Doslej je Tržič obiskalo okrog 530 Alzačanov, pričilno toliko Tržičanov pa je gostiteljem obiskurnilo

Drugi del proslave bo 26. in 27. junija v Tržiču. Razen predstavnikov občine bodo prišli na Gorenjsko tudi harmonikarski zbor Accordino, folklorna skupina in člani telovadnega društva. V skupini bo okrog 100 ljudi.

Kako velike razsežnosti je že doseglo sodelovanje med Tržičem in Ste Marie aux Minesom, pove podatek, da je bilo v tržiških delegacijah, ki so bile v Franciji, okrog 530 ljudi. Enako je tudi število Francuzov, ki so bili pri nas. Zasebna prijateljstva ljudi, ki so pomembni in trajen prispevek k sodelovanju, pa v številkah še upoštevana niso!

J. Košnjek

Uspešno izobraževanje

Urbanistični razvoj Šenčurja v odvisnosti od razvoja brniškega letališča

Na redni tedenski seji v četrtek, 13. novembra, je izvršni svet občinske skupščine Kranj obravnaval predlog urbanističnega načrta Šenčurja, ki ga je izdelal Urbanistični inštitut SRS. Sodelavci inštituta so odgovarjali na številna vprašanja članov IS, ki so se v glavnem nanašala na varnost Šenčurjanov zaradi bližine letališča ter s tem v zvezi

tudi hrupa, ki ga bo s povečanim prometom vsak dan in vsako noč vedno več. Odgovori niso bili najbolj spodbudni, kajti CELOTNI STARÍ ŠENČUR JE V MOČNEM HRUPNEM PODROČJU pa tudi diagonalna same letališča piste, če jo potegnemo po zemljevidu, teče točno preko središča Šenčurja. To pa pomeni, da bodo v bodoče sem in tja letala vzletavala in pristajala tudi v smeri Kranja — in takrat preko vasi letela še dokaj nizko. Izvršni svet se polno zaveda svoje odgovornosti, kar zadeva varnost vaščanov Šenčurja, zato ima tehtne pomislike na razširjanje naselja na območju središča vasi in njene najbližje okolice. In tudi glede takoj imenovanih plomb, t. j. graditve stanovanjskih hiš na prostih zazidalnih parcelah v starem delu vasi. Sicer pa je »predlog urbanističnega načrta« izdelan v vsakem oziru strokovno in z velikim posluhom za komunalno ureditev tega naselja, in s te strani ni bilo nobenih pripomemb.

Predlog bo torej v najkrajšem času v javni razpravi, ki bo trajala do 31. decembra in v katero se mora obvezno vključiti tudi Letališče z radijskim usklajevanjem vseh stališč in iskanja trajnih rešitev.

Druga podobna akcija bo za mojstre in urejevalce in neposredne vodje dela, ki vpeljujejo v delo novosprejeti delave. Seminarja se bo udeležilo okrog 200 ljudi.

-lb

GLAS 3
Petek, 21. novembra 1975

Tržičani razpravljajo o srednjeročnem razvoju občine

Obdržati doma ljudi in znanje!

Ključ glasovom o podaljševanju roka za oblikovanje občinskih srednjeročnih razvojnih programov na spomlad vztrajajo v Tržiču na prvotno določenem 15. januarju.

Tržič — Vsako planiranje, posebno dolgoročnejše, se rado spreverje v »zbir želja«, ki pogosto v planiranem obdobju sploh ni uresničljivo ali pa terja izvrševanje več let, kot je bilo predvideno. Del takšne ambicioznosti plani morajo imeti upoštevajoč postopek usklajevanja, ki mora pogosto visokoleteče želje spraviti v realne in uresničljive okvire. Veliko težje bi bilo, če programov sploh ne bi bilo. Posebno v primerih snovanja tako pomembnega dokumenta kot je srednjeročni razvojni program neke družbenopolitične skupnosti.

V Tržiču so oblikovali zasnove srednjeročnega razvojnega plana občine do leta 1980. Na zasedanjih skupščinskih zborov, kjer so doble zasnove potrditev in »zeleno luč« za sprožitev javne razprave, in na se stankih družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta in njegovih organov je bilo opozorjeno, da večina programov sicer še ni opremljenih s finančnimi potrebami, pa se vendarle dà iz njih ugotoviti prihodnost tržičke občine. So področja, kjer je željá ne le za petletno, temveč za daljše obdobje. Po drugi strani pa bi marsikdo zaradi neresnega pristopa k planiranju lahko zasluzil grajo. Snovanje in kasnejše uresničevanje planov mora v prihodnje zaslužiti več odgovornosti, resnosti in discipline, so dejali na zadnjem razširjenem zasedanju komiteja občinske konference ZKS Tržič.

Zasnova srednjeročnega razvojnega programa tržičke družbene skupnosti upošteva uresničevanje ustavnih načel, gospodarsko oziroma družbeno stabilizacijo, razvoj samoupravljanja in krepitev delegatskih odnosov, poudarja v razgovoru predsednik tržičke občinske skupštine



Milan Ogris. V gospodarstvu, ki je za tržičko občino zelo pomembno, skuša srednjeročni program uresničiti predvsem pet ciljev: zboljšati ekonomsko in tehnično strukturo,

Nova stanovanja na Bakovniku

Kamnik — Gradbeno podjetje Graditelj iz Kamnika je že pred leti začelo graditi novo stanovanjsko seseso na Bakovniku pri Kamniku. Letos so dogradili okoli 100 stanovanj, ki jih je zvezčine kupil kamniški solidarnostni sklad. Sedaj gradijo še dva bloka, ki bosta imela 98 stanovanj in bosta vseljiva prihodnje leto. Ko bo soseska dograjena, bo v njej skoraj 350 stanovanj in bo stanovalo okoli 1000 občanov. Na Bakovniku so že lani zgradili nov otroški vrtec, ki je enota kamniškega otroškega vrtca Antona Medveda. Žal tako veliko stancvanjsko naselje še nima svoje maloprodajne trgovine z osnovno prekrsbo. Zato se je domače trgovske podjetje ABC Kočna odločilo, da bo zgradilo moderno samoposredno trgovino, v kateri bo tudi ekspositura ljubljanske banke. Ker bo tod prebivalo tudi veliko otrok, bi bilo smotrno, da bi bližnjo osnovno šolo povečali in jo spremenili v polno osnovno šolo. Z dograditvijo Bakovnika, kjer je tudi veliko individualnih stanovanjskih hiš, ne bo več praznega nezazidljivega zemljišča med Duplico in Kamnikom.

Ustanovili bodo gospodarsko komisijo

Radovljica — Izvršni svet občinske skupštine je na zadnji seji 14. novembra obravnaval poročilo o gibanju gospodarstva občine od januarja do konca septembra. Ugotovili so, da so rezultati gospodarjenja sorazmerno ugodni, predvsem na področju izvoza in uvoza. Hkrati pa so sklenili, da bodo posvetili posebno skrb vsem tistim organizacijam in temeljnim organizacijam združenega dela, ki od polletja naprej pri uresničevanju stabilizacijskih prizadevanj niso dosegli posebnih rezultatov. V tistih delovnih organizacijah, kjer niso zabeležili posebnih rezultatov pri rasti proizvodnje, družbenem proizvodu, izvozu in uvozu, akumulaciji in kjer jim povzroča posebne težave nelikvidnost, se bodo pogovorili o ukrepih.

Razen tega bodo za vse temeljne organizacije združenega dela, ki imajo sedež podjetja zunaj občine,

izboljšavo vodovodnega omrežja, kanalizacije, čistilnih naprav, električnega omrežja, telefonskega in telegrafskega omrežja itd. Obilo dela čaka Tržičane na tem področju. Vendaj bo nujno biti pri tem še posebej pozoren na ohranjanje in čiščenje okolja.

Predsednik občinske skupštine Milan Ogris je govoril nato o socialnih ciljih razvoja tržičke občine. Pomembna sta vzgoja in izobraževanje. Že v osnovni šoli bi kazalo upoštevati kadrovski deficit, ki ga ima občina. Mladi terjajo enake pogoje solanja, razen tega pa uvažanje podaljšanega bivanja, celodnevne šole in oblikovanje tržičkih oddelkov nekaterih srednjih in visokih šol. Čim več Tržičanov naj bi se izobraževalo doma in doma tudi ostalo. Precej dela in sredstev bo potrošilo izboljševanje otroškega varstva, predvsem predolskega, saj je med zaposlenimi Tržičani krepka polovica žensk! Večino pozornosti namenjajo Tržičani v programu tudi kulturi in telesni kulturni, ki naj bosta široko zasnovani, obenem pa usposobljeni dati vrhunske dosežke. Precejšnjo tradicijo imajo Tržičani na tem področju in tudi ta lahko veliko prispeva k razvoju.

Družbena samozaščita je posebno poglavje srednjeročnega programa. Vključiti jo kaže v samoupravno organiziranost, ji datti primerne organizacijske oblike, obogatiti z njo prizadevanja pri splošnem ljudskem odporu in seznaniti z njenimi cilji delovne ljudi in občane!

Ceprav je slišati, da bo rok za oblikovanje srednjeročnih programov podaljšan, vztrajajo Tržičani na prvotno določenem 15. januarju. Dotakrat bodo končane javne razprave in opravljeni usklajevalni postopki, ki bodo pripomogli k oblikovanju čim realnejših in v načrtovanem obdobju uresničljivih programov. Široko zasnovana družbenopolitična akcija veliko prispeva k temu. Nič manj pomembna pa ne bo pri sporazumevanju o prioritetenih nalagah in organiziranju pomoči občanov pri uresničevanju v programu zapisanih nalog!

J. Košnjek

Preoptimistično in prepočasi

Radovljica — Na zadnji seji radovljiske občinske skupštine so delegati vseh treh zborov razpravljali o predlogu osnutka srednjeročnega plana gospodarskega, socialnega in prostorskoga razvoja občine do 1980. leta. Razprava je pomenila začetek širših razprav v občini, ki naj bi trajale tja do konca leta, saj je plan treba sprejeti najkasneje do sredine januarja prihodnje leta.

Ugotovili so, da so v občini pred kratkim dobili vse osnutke srednjeročnih programov iz krajevnih skupnosti in da so praktično tudi vse samoupravne skupnosti že izdelale svoje načrte. Ravno nasprotia pa je slika v temeljnih organizacijah združenega dela. Do priprave poročila oziroma gradiva za sejo so programe dobili le iz 5 od 90 temeljnih organizacij združenega dela v občini. Tako neresnost so na seji ostro kritizirali in zahtevali, da morajo ustrezne službe, družbenopolitične organizacije in delegati ter drugi samoupravni organi narediti vse, da bodo programi čimprej gotovi.

Sicer pa primerjave prvih programov kažejo, da so marsikje precej optimistično ocenjevali razvojne možnosti v prihodnjih petih letih. Strokovnjaki in načrtovalci v posameznih službah menijo, da sicer obstajajo potrebe

po hitrejšem razvoju predvsem na nekaterih področjih (npr. gospodarstvo oziroma turizem), vendar so prepričani, da podjetja sama, ki že obstajajo v občini, ne bodo kos takšnim nalogam. Zato bi bilo treba za uresničitev teh programov povabiti tudi zunanje partnerje.

Posebej so tudi poudarili, da bo treba program dopolniti na socialnem področju in se hkrati odločiti, katere skupne naloge bodo imele prednost in katere bi lahko odložili. Takšne odločitve in izdelava prioritetnih programov oziroma nalog bodo potrebne tudi zato, ker bo večino nalog treba uresničiti z lastnimi sredstvi. V občini namreč ni dejavnosti, ki bi bile v republiki označene kot prioritete, ki bi jih bilo treba finanrirati s skupnimi sredstvi.

Nazadnje so sklenili, da je treba sedanjih osnutkov temeljito preučiti v samoupravnih organih in na zborih delavcev. Vse delovne organizacije, samoupravne interesne skupnosti in drugi pa morajo čimprej izdelati svoje dokončne programe, da jih bodo potem lahko pravočasno uskladili in izobilovali dokončni predlog, ki naj bi ga potem, kot rečeno, najkasneje sredi januarja prihodnje leto sprejela občinska skupština.

A. Žalar

Radovljica — Izvršni svet občinske skupštine je na zadnji seji 14. novembra obravnaval poročilo o gibanju gospodarstva občine od januarja do konca septembra. Ugotovili so, da so rezultati gospodarjenja sorazmerno ugodni, predvsem na področju izvoza in uvoza. Hkrati pa so sklenili, da bodo posvetili posebno skrb vsem tistim organizacijam in temeljnim organizacijam združenega dela, ki od polletja naprej pri uresničevanju stabilizacijskih prizadevanj niso dosegli posebnih rezultatov. V tistih delovnih organizacijah, kjer niso zabeležili posebnih rezultatov pri rasti proizvodnje, družbenem proizvodu, izvozu in uvozu, akumulaciji in kjer jim povzroča posebne težave nelikvidnost, se bodo pogovorili o ukrepih.

Razen tega bodo za vse temeljne organizacije združenega dela, ki imajo sedež podjetja zunaj občine,

A. Ž.

Skupščina občine Kranj

geodetska uprava
Trg revolucije 1

OBVESTILO

V skladu z zakonom o zemljiškem katastru (Uradni list SRS št. 16-142/74, člen 13.) obveščamo vse lastnike in uporabnike parcel na območju naselja Čirč (k.o. Čirči), da bo Geodetski zavod SRS s pooblastilom Izvršnega sveta SO Kranj št. 10-150/75 z dne 30/10/1975 izvajal mejni ugotovitveni postopek.

Vsi prizadeti lastniki oziroma uporabniki bodo še posebej pismeno obveščeni.

Izvoz večji od uvoza

Radovljica — Tudi končni podatki devetmesečnega gospodarjenja v radovljiski občini so potrdili kazalce o izvozu in uvozu, o čemer smo enkrat že pisali na podlagi nepopolnih podatkov. Radovljiska podjetja so v devetih mesecih izvozila več kot uvozila, čeprav sicer niso dosegla v začetku leta začrtanega programa izvoza.

Podatki kažejo, da je izvoz znašal 14,127.808 dolarjev, kar je za 14 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Od tega so za prek 10 milijonov dolarjev izvozili na konvertibilno področje ali za 18 odstotkov več kot lani. Med glavnimi izvozniki

so Tovarna verig Lesce, Plamen Kropa, Iskra Otoče, Elan Begunje in Almira Radovljica. Močno pa se je zmanjšal izvoz v podjetju LIP Bled, ki je lani izvozil za nekaj nad 4 milijone dolarjev, letos pa za dobra 2 milijona in pol.

Uvoz pa je znašal do tričetrt leta 12,693.995 dolarjev, kar je za 6 odstotkov manj kot lani ta čas. Podjetja so v glavnem uvozila investicijsko opremo s konvertibilnega področja. Takšno opremo so uvozila Tovarna verig Lesce, Plamen Kropa, Gozdno gospodarstvo Bled in Iskra Lipnica.

Cemu gre v radovljiski občini prisiti dokaj ugodne izvozne rezultate in sorazmerno ugodno razmerje med izvozom in uvozom? Kot so ugotovili na zadnji seji izvršnega sveta radovljiske občinske skupštine v petek, 14. novembra, se je letos v Tovarni verig Lesce, Elanu, Plamenu in Iskri Otoče še posebno ugodno pokazala dolgoročna izvozna usmeritev in povezava z zunanjim trgom. Ta podjetja so namreč že pred leti svojo proizvodnjo programirala z upoštevanjem zmogljivosti zunanjega trga. Zato jih letos nekatera nihanja na zunanjem trgu niso mogla presenetiti. Drugače pa je s podjetjem LIP Bled, kjer je bila izvozna usmeritev tega podjetja začasna in so deloma tudi zato letos zabeležili močno zmanjšan izvoz. Po drugi strani pa je res, da so na svetovnem trgu cene lesa močno padle, na domačem trgu pa so cene te primate.

Nazadnje velja še posebej poudariti, da je bilo v devetih mesecih poleg izvoza industrijskega blaga ustvarjenih 7,5 milijona dolarjev deviznega priliva tudi v gostinstvu. Če tudi ta devizna sredstva pristejemo k industrijskemu izvozu, potem podatek pove, da je celotno gospodarstvo občine izvozilo za 71 odstotkov več kot uvozilo. A. Žalar

Največ za prehrano

Po statističnih podatkih je jugoslovanska štiričanska družina v letošnjem prvem polletju razpolagala v poprečju s 5333 dinarji mesečno. V vsaki tretji družini sta bila zaposlena dva člana, v drugih pa samo eden.

Od skupnega denarja, s katerim je družina razpolagala, ga je 92,6 odstotka izhaljalo iz dohodka članov družine, in to 87,1 odstotka iz dohodka iz rednega delovnega razmerja, 2,2 odstotka iz dohodka izven delovnega razmerja, 2 odstotka iz socialnega zavarovanja in 1,3 odstotka iz drugih virov. Ostanek dohodka so družine dosegle s pomočjo kreditov, in sicer 3,9 odstotka in s pomočjo prihrankov.

Za redne mesečne izdatke je štiričanska delavska družina porabila 77,1 odstotka sredstev, to je 4.107,2 dinarja. Od tega 31,2 odstotka za prehrano, 152 dinarjev za pijačo, 104,6 dinarja za cigarete, 391 dinarjev za nakup oblačil, 144 dinarjev za obutev, 214 dinarjev za stanovanje, 196 dinarjev za ogrevanje in razsvetljavo, 154 dinarjev za pohištvo, 171 dinarjev za higieno in zdravstveno varstvo, 233 dinarjev za izobraževanje in kulturo in razvedrilo, 464 dinarjev za stroške v prometu in PTT storitve in 219 dinarjev za druge potrebe. Ostanek porabljenega denarja je šel za odpalčevanje kredita, izdatke za nakup predmetov trajne vrednosti in za varčevanje.

Knjigovodski servis za obrtnike

Kranj — Združenje samostojnih obrtnikov je strokovna organizacija, ki bo skušala pomagati obrtnikom po strokovni plati, so med drugim poudarili na sestanku obrtnikov kranjske občine v sredo, 12. novembra. Na tem sestanku so razpravljali o kreditiranju zasebnih obrtnikov, o čemer smo že pisali, o kolektivni pogodbi in o organizaciji knjigovodskega servisa.

Knjigovodski servis nameravajo organizirati, da bi obrtnikom na ta način pomagali pri vodenju knjig oziroma pri knjigovodstvu. Razen tega bo servis analiziral problematiko obrtništva in ustreznim organom in službam posredoval problematiko ter predlagal ukrepe. Razen tega bo servis pomagal tudi pri razlagi predpisov, ki zadevajo obrtništvo, v njem bodo obrtniki lahko dobili nasvete in navodila za delo in opravljanje obrti in podobno. Skratka, servis bo posameznim obrtnikom pomagal pri pravilnem vodenju knjig, hkrati pa opravljal neke vrste analitično strokovno službo s področja obrti. Rezultati tega dela pa naj bi koristili pri nadaljnem razvijanju obrtnih dejavnosti v občini.

A. Ž.

Uspeh Save v Sarajevu

V Sarajevu je bil pred nedavним sejem plastike, gume in umetnega usnja, na katerem je razstavljal okrog 160 domačih in 48 tujih razstavljevcov. Med njimi je bilo tudi 12 organizacij združenega dela iz Slovenije. Med največjimi razstavljevcami na sejmu pa je bila kranjska tovarna Sava, ki zdržuje sedem temeljnih organizacij združenega dela.

Že na lanskem tovrstnem sejmu je Sava zbudila veliko zanimanje pri kupcih. Leto so si takrat v glavnem ogledovali njene izdelke, na letosnjem sejmu pa je velikemu zanimaju sledil tudi nakup. Sicer pa Sava ni znana le v Sarajevu, kjer ima poleg svojega predstavnštva tudi trgovino, marveč na celotnem bosanskohercegovskem trgu. V trgovini v Sarajevu na primer vsak mesec zabeležijo za okrog 12 milijonov dinarjev prometa. Kupci najbolj segajo po Savinih avtomobilskih gumah, umetnem usnju in po tehničnih izdelkih iz gume.

V prihodnji leti nameravajo Sava svoje zastopstvo v Bosni in Hercegovini še bolj pozitivno. Tako bo TOZD Kemična tovarna Moste, v okviru katere dela tudi ljubljanski Protektor, po novem letu na Ilidži pri Sarajevu odprla prvi servis v tej rep

Odbor za splošne zadeve
Združene lesne industrije Tržič, p.o.
razpisuje prosto delovno mesto

fakturista

Pogoji za zasedbo delovnega mesta: ekonomska srednja šola, 1 leto delovnih izkušenj. Pismene prijave z dokazili o izobrazbi pošljite najkasneje v 8 dneh od dneva razpisa splošnemu sektorju, kjer lahko dobite tudi vse informacije. Nastop dela je možen takoj.

S
Posredujemo prodajo karamboliranih vozil:

1. osebni avto ZASTAVA 750 letnik 1973, prevoženih 35.000 kilometrov. Začetna cena 12.000 din.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj. Pismene ponudbe z 10% pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 26. novembra 1975, do 12. ure.

SGP Projekt Kranj na podlagi pristojnih organov razglaša naslednja prosta delovna mesta:

1. pomočnika vodje nabave v komercialnem sektorju
2. 4 projektantov – gradbene tehnike za delo v projektivnem biroju

pogoji:
pod 1.: višja šolska izobrazba gradbene ali ekonomske smeri s 5-letno delovno izkušnjo
pod 2.: gradbena tehnička šola z 2-letno delovno izkušnjo – lahko tudi začetnik
Prošnje sprejema 10 dni po objavi kadrovska socialna služba SGP Projekt Kranj, Nazorjeva 1. K prošnji je treba priložiti dokazila o strokovnosti in delovnih izkušnjah. Prošnjen brez dozvoljene upoštevanje.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič

Na podlagi 6. in 7. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu objavljamo prosto delovno mesto

normirca v predilnici 1 oseba za nedoločen čas

Za zasedbo tega delovnega mesta se zahtevajo naslednji pogoji:
– srednja tehnična tekstilna šola – predilske ali tkalske smeri
– 2 leti delovnih izkušenj na zahtevnejših delovnih mestih v stroki
– pripravljenost kandidatov za funkcionalno izpopolnjevanje s področja študija dela in časa
Prijava pošljite do 27. novembra 1975 na naslov: Bombažna predilnica in tkalnica Tržič – kadrovsko-družbeni sektor.



Avto-moto društvo Kranj
Odbor za medsebojna razmerja delavcev objavlja prosto delovno mesto

administrativno-tehničnega referenta v sekretariatu društva.

Zaželena popolna SŠ in 5 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih z znanjem strojepisja. Nastop dela takoj ali po dogovoru. Prijava pošljite na Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri Avto-moto društvu Kranj, Koroška cesta 53/d.

Slovenski koledar 1976

Pred kratkim je izšel že 23. letni zbornik Slovenske izseljenske matice v Ljubljani koledar za Slovence po svetu Slovenski koledar 1976 s stenskim koledarjem, v katerem je dvanajst barvnih reprodukcij Ljubljane. 285 strani obsegajoča in bogato ilustrirana knjiga je lepo in primerno darilo svojcem v tujini, prav tako pa je zanimiva za vse tiste doma, ki se zanimajo za življenje naših rojakov v tujini ter za njihovo društveno in kulturno delovanje v preteklosti in danes. Vsebina kole-

darja:

Ivan Potrč: Še nikoli nismo bili tako emotni in strjenji, ing. Andrej Marinc: Imamo, kar marsikje nimajo – fronto politično osveščenih ljudi. Josip Broz-Tito: We must fight for a World of Peace and Cooperation, Jože Sircelj: Tujega nočemo – svojega ne damo, Bogdan Pogorešnik: John Blatnik, član Kongresa ZDA – na proslavi 30-letnice osvoboditve Jugoslavije, Dušan Benko: Jugoslavija in svet, Drago Košmrlj: Leto 1975 in Slovenci v Italiji, Martin Greif-Rudi: O bojih za osvoboditev Trsta, Zvone Zorko: Slovenci na Koroškem še vedno čakajo na svoje pravice, Andrej Kokot, Čelovec: Vulkanski polet (pesem), Florjan Lipuš, Celovec: Zgodbe o Čuših, Filip Murnela težave, Vida Tomšič: Enakopravnost, razvoj, mir, Mednarodno leto žensk 1975, ing. Janez Barborič: Vsa naša snovanja so povezana s samoupravljanjem, Tone Poljsak: Cerkev in družba. Ob novem zakonu o pravnem položaju verskih skupnosti, dr. Tone Ferenc: Okupatorjevo izganjanje Slovenec v Srbijo, Franc Setinc: Med dnevom in nočjo, Milenko Šober: Ustava se potnik in si vzemi čas za prosti čas, Jože Olaj: Gospodarski dosežki v Sloveniji, Marija Makarović: Medsebojno pomoč na vasi, Boža Aleksić: Electronic Medicine, Boža Aleksić: La electronica al servicio de la salud, Evgen Bergant: Uspešno športno leto, Fotoreportaža: Vesela mladost, Mojca Zavašnik: Ljubljana vas vabi, Ljubljana Invites You, Ljubljana le invita, Janez Zrnec: Smedniški grad, Janez Zrnec: Taborjska jama, Janez Zrnec: Ob Cerkniškem jezeru (fotoreportaža), Ivan Cankar 1876–1918: Ob stoletnici rojstva, At the Centenary of his Birth, Al centenario de su nacimiento, Ivan Cankar: Hlapac Jernej in njegova pravica (Odломek), The Bailiff Yerney and his Rights (A Fragment), El criado Bartolomeo (Fragment), Marjan Tršar: Partizanska riba in grafička Joža Zagorec: Šola naša vsakdanja, Anton Ingolič: Zgodilo se je pomlad 1631, Mira Mihelič: Emona – mesto sanj, Miško Kranjec: Matija Berden na izseljenskem pikniku (Odломek), Branka Jurec: Če bom jaz imela otroke, Andrej Triler: Nekaj predstavnikov fantovskih nordij, France Cvetko: Lovske zgodbe, Anna P. Krašna: Plot (pesem), Kdaj bilo je (pesem), Neža Maurer: Ljubezen hoče večnost (pesem), El amor querre la eternidad, Vsaka pomlad je mладa (pesem), Todas las primaveras son jóvenes, Katka Zupančič: Izpod jarja (pesem), V... (pesem), Jože Smit: Zemlja (pesem), Earth, Zlo stejetje (pesem), A Centuris' Evil, Matej Bor: The Encounter (pesem), Cene Vipotnik: Burial (pesem), Marička Žnidarsič: Tu je moj svet (pesem), Andrej Kokot: Pod skalو gorenje (pesem), France Filipič: Frankolovo (pesem), Frankolovo (v angl.), Izvršni odbor Slovenske izseljenske matice: Slovenska izseljenska matica. Nekaj misli iz poročila o delu v mandatnem obdobju 1971–1975, Fotoreportaža: Na obisku v Sloveniji 1975, dr. Lev Svetek: Novo na področju varstva jugoslovenskih delavcev v tujini, Franci Starc: Vračanje iz tujine, Anton Rupnik: V Essnu so donele slovenske pesmi, Mitja Ribičič: Naša srečanja, Ernest Petrin: RTV Ljubljana za rojake v tujini, Jože Olaj: Turneje sestrgačasopisa Winterthur-München-Dunaj, ing. Marijan Pirc, Dunaj: Slovensko kulturno društvo Ivan Cankar na Dunaju, Tone Jakše, Stockholm: S skupinami močni naprej, Jože Kralj, Landskrona: Uspele pravljave v Landskroni, Odbor SD »Triglav«, Sydney: »Triglav« Sydney, Slovenci in »Planica« v Wollongongu, Leon Fister, Toronto: Kanadsko-slovenska skupina za kulturne imenjave v Toronto, Ivan Dolenc, Toronto: Žareče nebo v Halifaxu, Miran Ogrin: V Argentini je 30.000 Slovencev, Upravni odbor SJPD »Triglav«: Združitev slovenskih društev v Buenos Airesu, Louis Kafeler, Cleveland: Ob 40-letnici Mladinskega pevskega zboru v Clevelandu, Louis Kafeler, Cleveland: Umrl je Michael R. Kumer, Joseph Trebeck, Cleveland: Slovenski društveni dom v Euclidu, Ohio ob 55-letnici, Jože Bajec: Jack Tomšič – delavec v pesnik, Anna P. Krašna: Selby, Janko N. Rogelj: Domovina je samo ena, Jacob Zupan, Los Gatos, Kalifornija: Mt. Umunhum, Vatro Grill: Ameriški Slovenci za novo Jugoslavijo (Odломek), Oglasli

Prizor iz Kmetije (od leve proti desni): Ivan Jezernik kot Arthur, Marinka Sternova kot Jennifer, Stanislava Bonisegna kot Wendy in Judita Hahnova kot Slatteryjeva

David Storey: Kmetija

Čudno, mi, ki imamo priložnost v našem gledališču gledati predstave vseh slovenskih in tudi zamejsko-slovenskih skupin, kako da nas je vzburilo delo večji del neznanih gledališčnikov? Zaradi teksta? Ne, tekst sam je v tej predstavi sekundarnega pomena, čeprav nas je zmedel (Jezernik) Arthur, ki ni bil tisto, kar so o njem govorile besede; zato pa je zasejal dvom o gledališčem izrazu, ki s svojim žarom (lahko je tudi profesionalizem) pušča odprtost enkratnosti gledaliških vložkov. Posmislimo na Stanislava Bonisegnevo (Wendy), Marinko Sternovo (Jennifer) pa Olgo Gradovo (Brendo). Bile so presenetljive, toliko bolj, ker so nastopile poleg Bibič ter Kuntnerja, ki pa je izgubil spoštovanje občinstva v trenutku, ko je začel uporabljati dialekt. Bil je naveličan, in to zaradi vloge lahko razumemo, ne moremo pa sprejeti njegove nesoustvarjalnosti. Polde Bibič, hkrati tudi predstavnik Akademije, in živi bič predstave, je seveda vlogo, razen dvakrat trikrat, odigral odlično. Odličen igralec je – od Dylanovega Pod mlečnim gozdom do danes, skoraj dvajset let torek. In znanje ter prezaposlenost sta v predstavi še kako opozorili, razen dvakrat trikrat, na njegovo široko, mnogostranko in inventivno kreativnost. Presenečenje ali novost predstave nasploh je v interpretaciji.

Samorastniška krajina '75

Razstava Samorastniška krajina '75, ki v mesecu novembru privablja v galerijske prostore Prešernove hiše v Kranju številne obiskovalce, je pravzaprav le del širše zasnove prezentacije samorastniške likovne dejavnosti na Sloveniji, ki smo jo imeli priliko videti meseca maja v Velenju. Tamkajšnjo razstavo, ki je pomenila trenutni kvalitetni vrh amaterskih likovnih prizadevanj v Sloveniji, je pripravilo Združenje likovnih skupin, ki že od leta 1973 deluje pri Zvezi kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije.

Izreden porast likovne dejavnosti v Sloveniji ne samo na profesionalnem področju, temveč predvsem v amaterskih vrstah, je terjal določeno organizacijsko obliko, ki naj poveže likovna prizadevanja v trdnejo celoto in jim da v kulturnem in družbenem pogledu tisto mesto, ki ga današnji čas in današnje potrebe tudi narekujejo. Prav to hote-

Pred kratkim je izšla letosnja knjižna zbirka Prešernove družbe, in sicer: Koledar 1976, Beno Zupančič: Plat zvona, Milena Mohorič: Hiša umirajočih, Fran Milčinski: Ptički brez gnezda, prof. dr. Ivan Bonac in Manja Pečnik-Vovk: Higiena in kozmetika in Miško Kranjec: Povest o dobrih ljudeh.

Cena broširani zbirki je 70, vezani pa 100 din. Naročite jo lahko v vseh knjigarnah in v upravi Prešernove družbe, Ljubljana, Borsetova 27.

Gostovanje Glasbene matice iz Trsta

V soboto, 22. novembra, bo v dvorani Glasbene šole Kranj ob 18. uri koncert učencev Glasbene matice iz Trsta. Nastopili bodo pianisti, harmonikarji, pihalci, trobileci in violinisti Aleksandra Pertot, Jagoda Kluder in Črtomir Sišovič. Slednji je bil lani na zveznem tekmovanju glasbenih šol v Sarajevu med nagrajenimi. Pridna in nadarjena je tudi harmonikarka Dorina Kante. Seveda pa tudi drugi ne zaostajajo za omenjenimi izvajalci. Na koncu pa se bo predstavil harmonikarski ansambel, ki ga vodi prof. Eliana Zajec, katero smo pred leti že slišali v Kranju s svojim velikim harmonikarskim orkestrom »Miramar«.

Se nekaj besed o ustanovitvi. Glasbena matica iz Trsta je bila ustanovljena 1909. V začetku svojega delovanja je skrbela za vzgojo mladega kadra, gojila narodno pohvale in priznanja tako doma kot v tujini.

Mnogi mladi glasbeni entuzijasti, ki so po vojni začeli s pedagoškim delom v skromnih razmerah, so danes stebri Glasbene matice. Za svojo nesebično delo so dobili pohvale in priznanja tako doma kot v tujini.

Marjan Bevk (režiser) je na žalost zožil svet v provincializem. Kljub končnemu rezultatu. Absolventke Akademije v tipiziranih figurah zna jo biti blizke (saj ponazarjajo navsezadnje hotenie novega sveta), drugače pa je s člani MGL; navajenost (igranja) jim je recimo: kdo ve zakaj? preprečilo biti v koraku z vitalizmom in v novatorskem (?) izviru bodočih imitatorjev, idolov, najisibodi katerihkoli, ki jih bo pač prinesel čas ali moda, življenje.

Kmetija ni aristokratska hiša, člani niso niti napredna delavska družina, čeprav je prav v tem spoznaju ves dramaturški tako imenovani vrh, svet namreč teče še vedno in ves čas naprej. In bolj kot nas je star Slattery prepričeval, da nima prav, bolj smo mu in mu dajemo prav. Končno tako tudi spoznamo Arthurjev prav. V nasprotju s sestrami, pa čeprav revolucionarnimi, ljubkimi in intelektualističnimi, je končal kot vagabund. (To poanto bi lahko ali izničil ali pouparil.) Oče, star svet, hčere novi ali današnji, Arthur pa, ki je navsezadnje lahko dober pesnik, koketira med novim in starim.

Ali je torek v tem presenetljivost predstave? Verjeti hočemu Bevk, da je tako, ampak tako zelo všeč so nam diplomantke, predvsem tri sestre s Kmetijo. Zaradi intenzitete igre – in pričakovanja. J. Postrak

nje je vodilo do ustanovitve Združenja likovnih skupin Slovenije, ki je imelo svoj prvi občini zbor leta 1973 v Trbovljah. Združenje naj bi dalo vedno bolj številnim in razvijajočim se likovnim skupinam pri občinskih ZKPO trdnejšo organizacijsko obliko, spodbujalo, omogočalo in usmerjalo likovno dejavnost svojih članov s pedagoškim delom, likovnim mentorstvom, organizacijo razstav in kolonij, predavanj, razgovorov in seminarjev in seveda stremelo po čim tesnejši povezavi s poklicnimi umetniki in drugimi strokovnjaki.

Likovna dejavnost danes nadaljeva ni več opravilo posameznikov, temveč postaja vse bolj del kulturne angažiranosti delovnih ljudi. Iz starih centrov se le-ta vse bolj seli v industrijska središča, na dejelo, v predmestja in njen nosilec postaja – kot nam dokazuje struktura članstva skupin – v vedno večji meri neposredni proizvajalec. Pri tem seveda ne ostaja osamljen, saj se tudi posmembo število poklicnih likovnikov pridružuje njihovim vrstam, toda ne samo v vlogi likovnih pedagogov in mentorjev, temveč tudi kot aktivni ustvarjalci in razstavljančci.

Razstava v Kranju nam iz širšega okvira amaterske likovne dejavnosti posreduje krajinsko slikarstvo, t.j. tisto vrst zlikarskega izražanja, ki je vsaj trenutno tako pri samorastniških ustvarjalcih kot tudi pri občinstvu najbolj priljubljeno in zato tudi najbolj razširjeno. 42 razstavljenih del zastopa prav toliko število avtorjev iz vseh koncev Slovenije, ki delujejo v posameznih likovnih skupinah oz. društvih. Čeprav pogresamo nekaj slikarjev, katerih dela so bila vključena v razstavo, ki potuje po Srbiji, je pričujoči izbor vendarle dovolj kvaliteten, da more prezentirati visoko stopnjo amaterske likovne kulture v Sloveniji, kar so potrdile tudi primerjave na raznih razstavah doma in še posebej na tujem. Tako marsikatero delo na kranjski razstavi ne zaostaja bistveno za profesionalnim nivojem, seveda v okviru prikaza realistične krajine. Prav ob tej ugotovitvi pa se nakazuje tudi bodoči program Združenja in posameznih likovnih skupin, da kar v največji možni meri skušajo dvigniti kvalitetno raven amaterskega oblikovanja, ki ne sme ostati le domena posameznikov, temveč postati pravilo kar najširše ga kroga ustvarjalcev, dr. C. Avguštin.

Samoupravljanje: Preveč teorije in premalo prakse

Pouk zgodovine na srednjih šolah obsega snov od pojava človeka do razvoja delavskega gibanja in druge svetovne vojne in se ustavi na pragu današnjega časa. Tak pa je v znanju srednješolcev puščal dokajšnjo vrzel. Premalo ali skoraj nič niso vedeli o delovnih organizacijah, o samoupravljanju, o tem kako naj se ponašajo kot občani pri delu krajevnih skupnosti. Zato je bil lani v srednje šole uveden nov predmet samoupravljanje s temelji marksizma. Poslušajo ga učenci prvih in drugih letnikov in letos izjemoma tudi dijaki, ki se pripravljajo na maturu.

»Pri predmetu samoupravljanje s temelji marksizma skušamo dijakom približati našo ureditev in samoupravni sistem,« sta povedali profesorica Slava Obradović in diplomirana pravnica Duši Igličar - Stegnar, ki predmet samoupravljanje predavata na srednji ekonomski in upravno administrativni šoli v Kranju. »Zato pri prvih urah obdelamo zgodovinski razvoj ideje o samoupravljanju, potem skušamo razložiti temeljne ideje teoretičkov znanstvenega marksizma in socializma, na katerih stoji tudi gradnja našega samoupravnega sistema. Potem preidemo na našo ureditev. Obravnavamo krajevno skupnost, delovno organizacijo, samoupravno interesno skupnost, družbenopolitične organizacije in še druga področja, prek katerih delovni človek izvaja svojo oblast in upravljanje.«

»Kako pa predavanja povezujete s praks?«

»Lani, ko smo samoupravljanje predavala samo v prvih letnikih, so učenci res v pretežni večini ur imeli le teorijo. Tak je tudi učni načrt. V drugem letniku pa je več praktičnega dela. Spoznali se bodo s statutmi krajevnih skupnosti, obiskali bodo zbrane občanov v KS in zbrane delavcev v delovnih organizacijah, prav tako bodo sledili razpravam na sodišču. Organizirali bomo tudi več strokovnih ekskurzij v delovne organizacije. Poleg proizvodnje naj bi se dijaki seznanili tudi z delom samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v temeljni organizaciji.«

Samoupravno prakso pa spremljamo tudi s pomočjo gledanja televizijskih oddaj, ki so posvečene samoupravljanju in prek časopisov. Ogledali si bomo tudi slovensko skupščino in se pogovorili o njeni vlogi in delu.«

»Kako dijaki sprejemajo predmet?«

»Z dokajšnjo naklonjenostjo. Zlasti jih zanimajo določila o pravicah in svoboščinah občanov, varstvu političnih ureditev in pa teme, ki jih že nekoliko poznao iz vsakdanjega življenja. To je predvsem delo krajevnih skupnosti in samoupravnih organov, kjer hitro primerjajo teorijo in prakso.«

»Kako je z učbeniki?«

»Za predmet samoupravljanje s temelji marksizma je na voljo veliko priročnikov. Učbenik pa je že lani izdal zavod za šolstvo in sicer Samoupravljanje in temelji marksistične sociologije. Za temeljni pripomoček pa imamo lahko ustavno besedilo.«

Janja Ličen obiskuje 4. letnik upravno administrativne šole v Kranju. O predmetu samoupravljanje je povedala naslednje misli:

»Do sedaj smo imeli samo teorijo. Ker imamo samoupravljanje samo letos, obdelati pa moramo vso snov, delamo po skrajšanem programu. Predavateljica nam snov najprej razloži, potem se o novem poglavju pogovorimo in na kratko zapisemo, kar smo se učili.«

»Učenke upravno administrativne šole imate obvezno prakso. Ste se mogoče kaj seznanile v delu samoupravnih organov?«



Ivana Polenec



Janez Pšenica

»Lahko bi se, a najbrž niti eno niso v delovni organizaciji, kjer je bila na praksi, povabili na sejo delavskega sveta ali sindikata. Lepred smo se lahko seznanile s statutom podjetja in z drugimi samoupravnimi akti. Čeprav je tudi to v bistvu le teorija, je vseeno bolje kot nič.«

Saša Drliča je dijakinja 2. razreda kranjske gimnazije. O povezovanju predmeta samoupravljanje z življenjem in samoupravljavsko prakso je povedala:

»Predmet samoupravljanja je še vedno v glavnem le teorija. Ko bo zaživelna šolska dijaška samoupravna skupnost, bodo lahko naučeno tudi uporabili. Druga takšna oblika prenašanja znanja v prakso pa bodo oddelne konference, ki jih tudi pripravljamo.«

Tudi povezave z delovnimi organizacijami oziroma spoznavanje s samoupravljanjem v delovnih kollektivih je premalo. Poslušali smo sicer dve predavanji — predaval nam je član kollektiva Iskre — vendar mislim, da bi morali dijaki tudi sodelovati na kateri od sej samoupravnih organov. Seveda le kot opazovalci. Boljše pa je poznavanje dela krajevnih skupnosti. Ko smo obravnavali to samoupravno celico, smo se dijaki, vsak na svojem terenu, pogovorili s predsednikom krajevne skupnosti in napisali poročilo. Pa tudi sicer nam je delo krajevnih skupnosti bližje, ker mladi lahko sodelujemo pri njihovem delu.«

Janez Pšenica je dijak 2. letnika jeseniške gimnazije. Na vprašanje o povezovanju teorije s praktičnimi spoznanji o samoupravljanju je odgovoril:

»Poleg predavanj o zgodovini samoupravljanja in naši ureditvi dijaki sami pripravljamo referate. Prav sedaj proučujemo Leninovo delo Država in revolucija. V načrtu pa imamo referat o samoupravljanju v krajevne skupnosti in temeljni organizaciji in referat o delegatskem sistemu. Da jih bomo lahko napisali, se bomo morali vključiti v delo tako krajevne skupnosti kot temeljne

organizacije in samoupravnih interesnih skupnosti.«

Zdenka Jeglič je dijakinja 1. letnika v Solskem centru za blagovni promet v Kranju:

»Do sedaj smo poslušali predavanja o razvoju samoupravljanja, značilnostih samoupravljanja v naši družbi, samoupravljanju v delovnih organizacijah in delegatskem sistemu. Mene veliko bolj privlači zgodovina. Lažja je.«

»Se nisi s samoupravljanjem seznanila že v temeljni organizaciji, kjer se pripravljaš na poklic?«

»Delala sem samo dober mesec in delovne organizacije še ne poznam dovolj. Verjetno pa bo snov o samoupravljanju zanimivejša drugo leto, ko bom že bolje seznanjena z doganjaji v podjetju.«

Profesorica sociologije Ivanka Polenec predava samoupravljanje v Centru za blagovni promet v Kranju. Njeni učenci so pol leta v šoli, pol leta pa delajo v delovni organizaciji. Ali je zato poučevanje lažje?«

»Ugotavljam, da so učenci zelo slabo seznanjeni s samoupravljanjem in je treba prav tako kot na drugih šolah začeti na začetku. Prvi letnik ima nalogu, da obiše zbor delovnih ljudi v temeljni organizaciji ali KS. Svoja opazovanja vpišejo v „samoupravljavski dnevnik“, ki ga vodijo vse do tretjega letnika. Drugi letniki pa imajo poleg te naloge še drugo, in sicer, da se seznanijo z delovno organizacijo, v kateri se učijo za poklic. Dijaki drugih letnikov so to naloge že izvedli. Vendar le nekateri, pri tem so se izkazali učenci, ki se uče pri trgovskem podjetju Merkur, uspešno. Večina jih je dobila na vpogled statut in so potem morali sami iz njega ugotoviti katere organe ima temeljna organizacija in kakšne so njihove naloge, nekateri pa še tega ne. Zato se dogovarjamо za sestanek s poslovodji, da bi učencem pomagali pri spoznavanju s samoupravljanjem v podjetju.«

Besedilo: L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan



Saša Drliča



Zdenka Jeglič



Od leve: Slava Obradović in Duši Igličar-Stegnar v pogovoru z novinarom

S skupščine OO RKS Kranj

Več kot izpolnjen program dela

Organizacija Rdečega križa mora še naprej razvijati in utrjevati svoje krajevne organizacije, so poudarili na skupščini prvega delegatskega sklica občinske organizacije RKS Kranj, ki je bila v začetku tedna v Kranju. Že dosedanje poglabljajanje dela v krajevnih organizacijah je v zadnjih štirih letih pokazalo, da je način dela te humanitarne organizacije uspešen; zato je bil tudi program, ki si ga je občinska organizacija zadal pred štirimi leti, v celoti izpolnjen. »Celo več,« je na skupščini poudaril predsednik občinskega odbora RK dr. Branko Štangel, »naš program smo v tem času celo razširili z novimi akcijami, kot so zbiranje papirja, organiziranje programov prve pomoči za pripadnike teritorialnih enot in druge.« Zasluga za vse to dobro izpeljane akcije pa gre seveda tudi krajevnim organizacijam, njihovim dolgoletnim aktivistom, tehničnemu štabu zdravnikov in medicinskih sester ter seveda izvršnemu odboru naše organizacije.«

Ce bi primerjali zdravstveno pravno dejavnost z ostalimi dejavnostmi, ne bi bili v preteklem obdobju s številom predavanj in poslušalcu ravno zadovoljni: če pa vemo, da se pomen te dejavnosti RK z leti spreminja, posebno še, ker RK ni edini vzgojitelj zdravje načina življenja in to tudi ne more biti, saj so to vlogo delno prevzela tudi sredstva javnega obveščanja, je 65 predavanj s 200 obiskovalci vsekakor podatek, ki ima svojo težo.

Skupščina občinske organizacije RK Kranj je izvolila tudi nov občinski odbor, ki ga sestavljajo delegati vseh 39 krajevnih organizacij RK v občini ter za njegovega predsednika ponovno izvolila dr. Štangela, za podpredsednika Štefana Ovsenarja in za sekretarjo Jožeta Čehovina. Ko je skupščina sprejemala okvirni štiriletni program dela, si je med drugim zastavila tudi nalogu, da si bodo krajevne organizacije prizadevale za povečanje števila članstva, saj je trenutno v občini le dobra polovica prebivalstva, vpisana v volilne imenike, včlanjena v RKS. Sicer pa bo, kot je v programu razvidno, občinska organizacija RK Kranj v naslednjem obdobju razvila še naprej že doslej znane in ustaljene oblike svoje humanitarne dejavnosti, pri tem pa sodelovala z vsemi sorodnimi in drugimi organizacijami: pri tem pa se organizacija seveda ne bo trdo držala sprejetega programa, pač pa se bo sproti prilagajala novim potrebam po tej dejavnosti ter tako ostajala, kot je tudi začelel v svojem pozdravu skupščini predstavnik republiškega odbora RKS dr. Dušan Reja, neprestano mlada organizacija.

L. M.

Pregledali bodo delo RK

Bled — Danes bo v sejni dvorani Gozdne gospodarstva prvo zasedanje delegatov iz 18 osnovnih organizacij rdečega križa radovljiske občine. Razen poročil o delu občinskega odbora RK bodo obravnavali in sprejeti nova pravila, programska izhodišča in osnove za srednjoročni načrt dela občinske organizacije RK ter izvoliti novo vodstvo.

IZ dokaž obsežnega gradiva lahko ugotovimo, da je dosedanje 25-članski občinski odbor rdečega križa, ki ga je uspešno vodil predsednik Jože Kejzar, uresničil pred dvema letoma zastavljen delovni program. Posebno aktiven pa je bil tudi izvršni odbor. Zato ocena na današnjem zasedanju nedvomno ne bo težka, saj po drugi strani občinska organizacija RK Radovljica po delovnih rezultatih sodi med najuspešnejše v republiki.

Izvršni odbor je vložil veliko truda, da organizacijo prilagodi novim ustavnim določilom in delegatskim odnosom. Že lani je bil ustanovljen aktivist RKS, ki povezuje zainteresirane občane, delavce iz zdravstva, šolstva in drugih družbenih služb ter odborov SLO. V vseh osnovnih organizacijah so si prizadeli, da povečajo število članov. Tako imajo zdaj evidentiranih okrog 7900 članov, od tega pa kar okrog 3300 mladih. Razen tega imajo tudi več posameznih in kolektivnih podpornih članov.

Nazadnje velja še omeniti prizadavanja za dejavnost RK med šolsko mladino. Občinski odbor je na primer opremil s pripomočki in učili za prvo pomoč kabinetu na osnovni šoli v Bohinjski Bistrici in Radovljici ter delno tudi v ostalih krajih, kjer jih nameravajo dopolniti še letos. Razen tega pa je v občini začivila tudi prosvetno vzgojna dejavnost, saj se je povečalo število predavanj in prireditve s predvajanjem poučnih filmov.

JR

Tatjana Krč – prvi Glas jeseni

Dvomesečna pevska karavana zabavno-glasbene prireditve Glas jeseni se je v soboto, 15. novembra, končala s finalno prireditvijo v Šenčurju.

Največ glasov občinstva je v desetih krajih (Šenčur, Adergas, Cerkle, Jezersko, Duplje, Naklo, Laze v Tuhinjski dolini, Komenda, Besnica, Železniki) dobila pevka Tatjana Krč s Primskovega pri Kranju. Prisodili so ji 174 glasov, zapela pa je skupaj z Vidom Kristancem, solokitaristom skupine Dar, angleško protestno pesem Tu Boby. Tatjana Krč si je priborila prvo mesto tudi po ocenah strokovne žirije. Tatjana je letos končala gimnazijo, poleg petja pa je njen najljubši hobij šivanje.

Na drugo mesto se je po ocenah žirije občinstva uvrstil Franci Mežnar. Dobil je 123 glasov in je bil to njegov prvi aplavz, zapel pa je Novkovičevsko skladbo Vratia se barba iz Amerike. Franci je doma iz Zvirč pri Tržiču in že od rane mladosti igra harmoniko, rad pa tudi zapoe.

Slavica Celjer je prejela 104 glasove in se tako uvrstila na tretje mesto. Zapela je staro popevko Rozamunda. Slavica je prejela tudi nagrado strokovne žirije, ki jo je uvrstila na drugo mesto. Doma je iz Šenčurja in je že pela na internih zabavah, prireditvah Pokaži, kaj znaš in Mladini 73. Slavica Celjer je zelo aktivna in sodeluje v številnih društvenih in organizacijah v Šenčurju. Končala je srednjo ekonomsko šolo in je zaposlena pri Gorenjskem sejmu.

Na tretje mesto strokovne žirije pa se je uvrstila pevka Jelka Draksler iz Šen-

čurja, ki je zapela popevko Nježne strune mandoline. Jelka obiskuje Šolski center za blagovni promet, njen najljubši hobij pa je petje in ima za seboj že nekaj manjših nastopov.

Prvi trije pevci, ki so si po ocenah žirije občinstva priborili največ glasov, in prvi trije po ocenah strokovne žirije, so v soboto prejeli diplome in kristalne vase. Vsi nastopajoči, ki sodelujejo v pevski karavani Glas jeseni, pa so prejeli tudi priznanja.

Tekmovalna zabavno-glasbena prireditve Glas jeseni, ki sta jo organizirala OO ZSMS iz Šenčurja in DPD Svoboda Šenčur, se je tako končala. Vse nastopajoče pevce je spremljala skupina Dar iz Šenčurja, ki se je odpovedala vsakemu honorarju.

Organizatorji zagotavljajo, da bo prireditve postala tradicionalna in se bo naslednje leto razširila na območje cele Gorenjske.

F. Erzin



Nekaj več kot poldrugo desetletje mora hotel »Dom pod Planino« v Trebišju v Poljanski dolini kljubovati raznim sviharjem. Hotel je v preteklih letih večkrat prehajal iz roke v roko. Prav tako so se menjavali tudi upravniki in osebje. Nekaj zadnjih let je sprekjal dom, v katerem so trgovina, le-to ima v najemu trgovsko podjetje ABC – Veletrgovina Loka, restavracija in turistične sobe, pod svoje okrilje škofjeloški Transturist, sedaj pa spada v organizacijo združenega dela Alpetour. Zaradi velikih izgub, ki so nastajale v hotelu, se je pred nekaj več kot dvema letoma Transturist odločil, da dom zapre. Hotel, le-ta je D kategorije, je bil zaprt do začetka maja preteklega leta. Po številnih sestankih s predstavniki krajevne skupnosti, skupščine občine Škofja Loka in z drugimi organi so se potem namreč v Škofji Loki ponovno odločili, da trebiški hotel ponovno odprejo za goste. Toda po dobrem poldrugem letu je hotel v Trebišju v Poljanski dolini ponovno na »črni listu«. Njegova usoda je dokaj negotova. Na razširjenem političnem aktivu kraja, ki je bil minuto sredo v Trebišju, udeležili pa so se ga tudi predstavniki škofjeloške občinske skupščine, še vedno ni padla dokončna odločitev o usodi hotela, hotela, ki je ob otvoritvi in še nekaj let po njej v Trebišju privabljal številne turiste. Prav tako pa je bilo o usodi trebiškega turističnega objekta veliko govora tudi na nedeljskem rednem občnem zboru trebiškega turističnega društva. Turistični delavci iz Trebišja in okoliških krajev so bili enotnega mnenja, da se je potrebno čimprej odločiti za dokončno rešitev tega vprašanja. Le tako bo namreč omogočeno tudi krajevnim turističnim delavcem še boljše delo. (JG) – Foto: F. Perdan

Ste si že ogledali novembrski mednarodni artistični program v Park baru na Bledu? Ne bo vam žal, če se boste odločili za obisk. Ob prijetni glasbi poljskega kvarteta Dominanti se boste lahko zabavali od 21. do 2. ure ponoči. Tudi zaplesali boste lahko. Program pa se začne vsak večer ob 23. uri. Zahavali se boste ob modernem go-go plesu in stripu. Svojevrstna in privlačna je točka dva Irian, ki se imenuje antipot. Na svoj račun pa bodo prišli tudi ljubitelji popularnih pesmi Latinske Amerike. Na svidenje torej tudi ta mesec v Park baru na Bledu.

poročili so se

V KRAJU

Prosen Franc in Skapin Dana, Zupanc Anton in Skobič Marija, Sitar Vladimir in Pucelj Mojca, Komurka Branko in Tomažin Lijana, Jerman Dušan in Kristanc Kristina

umrli so

V KRAJU

Jarc Franc, roj. 1900, Žeželj Franjo, roj. 1932, Jekovec Lovrenc, roj. 1900, Plevnik Slavka, roj. 1897, Čufar Marija, roj. 1909, Bajželj Valentin, roj. 1901, Zorman Alojzija Ivana, roj. 1946, Mraz Julijana, roj. 1921, Bizovičar Ivana, roj. 1898

V TRŽIČU

Bitenc Janez, roj. 1893, Ropret Ivan, roj. 1966, Pavlin Peter, roj. 1893

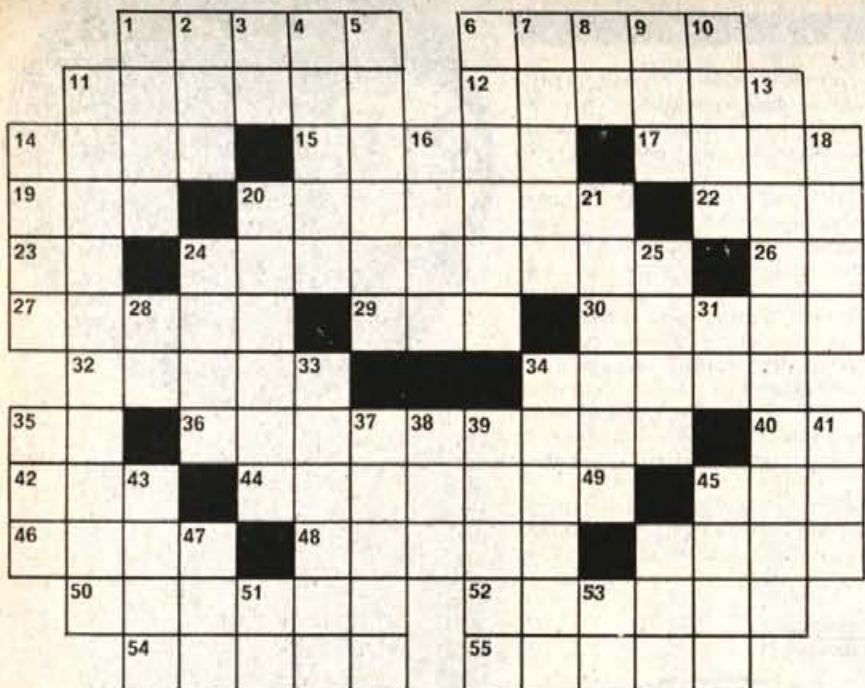
tržni pregled

JESENICE

Solata 8,50 do 9 din, cvetača 9,70 in 7 din, korenček 5 do 6 din, česen 20,50 din, čebula 14,40 din, fiziol 14,50 do 18,50 din, pesa 5 din, suhe slive 21,70 din, jabolka 7,50 do 8,20 din, hruške 11,50 din, grozdje 15 din, mandarine 13,30 do 17,60 din, limone 13 din, ajdova moka 19,19 din, koruzna moka 5,72 din, kaša 13,13 din, surovo maslo 61,70 din, smetana 27,85 din, skuta 18,10 din, sladko zelje 3,60 din, kislo zelje 6 din, kisla repa 6 din, klobase 61,20 din, orehi 78,20 din, jajčka 1,75 do 2 din, krompir 3,25 din

TRŽIČ

Solata 10 din, špinat 5 din, cvetača 13 din, korenček 10 din, česen 20 din, čebula 10 din, fiziol 15 do 17 din, pesa 7 do 8 din, paradžnik 16 din, jabolka 7 do 9 din, hruške 12 din, grozdje 14 din, banane 10 din, mandarine 14 din, limone 13 din, ajdova moka 16 din, kaša 15 din, surovo maslo 14 din, smetana 6 din, skuta 4 din, sladko zelje 5 din, kislo zelje 10 din, orehi 80 din, jajčka 1,80 do 2 din, krompir 4 din, ananas 15 din



Rešitev nagradne križanke z dne 14. novembra: 1. korona, 7. Amadis, 13. amarena, 15. Isadora, 16. PA, 17. operacija, 19. AN, 20. Aro, 22. otomana, 23. Ant, 24. Rakek, 26. Nana, 27. Krka, 28. otok, 30. tartana, 32. plejade, 34. Aedi, 35. Ilir, 36. Nerv, 38. rikša, 41. raš, 42. Valkira, 44. AEG, 45. VT, 46. postavica, 48. SN, 49. antanta, 51. Amerika, 53. Sofija, 54. Ararat.

Izžrebani reševalci: prejeli smo 94 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrada (50 din) dobitnik PLANINC, 64290 Tržič, Pristava 80; 2. nagrada (40 din) NELI KLEČ, 64000 Kranj, C. Talcev 71; 3. nagrada (30) BOŠTJAN TRILER, 64000 Kranj, C. 1. maja 61. Nagrade bomo poslali po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Šahovska mladost

Mladost je norost, pravi pregovor. Samo, tako govorijo tisti, ki gledajo na mladost z višje starostne stopnice. Vsekakor je mladost značilna po iskrovitosti in neposrednosti, včasih tudi po vratolomnosti. Kakorkoli že, v šahu velja prav isto kot v vsakdanjem življenu. Tako je tudi dolgoletni svetovni šahovski prvak M. Botvink, znan po globokoumni strategiji in veliki premišljenosti v pozicijski igri, odigral v mlajših šahovskih letih viharne partie. Za primer si oglejmo pozicijo iz partie Botvink - Čebover (Moskva 1935), po 23. potezi črnega.



Botvink je odigral otvoritev zelo ambično. Iz pozicije tudi lahko ugotovimo, da je žrtvoval skakača na g5-polju, kar je sicer v podobnih pozicijah razmeroma pogost primer. Črni ponuja povratno žrtve, ki pa je beli ni sprejel, temveč presenetljivo nadaljeval z novo žrtvijo.

1. Se5 x f7! Kg8 - f7
2. g5 - g6 +! Kf7 - g8
3. De2 x e6 - Kg8 - h8
4. De6 - h3 + Kh8 - g8
5. Ld3 - f5!

Igra belega se tekoče odvija in črni kralj je stalno na udaru.

5. ... Sd7 - f8
6. Lf5 - e6 + Sf8 x e6

7. Dh3 x e6 + Kg8 - h8

8. De6 - h3 + Kh8 - g8

Pozicija se je ponovila, vendar je tokrat črna obramba oslabljena za enega skakača. Odstranitev ali eliminacija težiščnih obrambnih figur eden od temeljnih zakonov v napadu! To velja tudi za naslednjo poteko.

9. Tf1 x f6!! Le7 x f6

10. Dh3 - h7 + Kg8 - f8

11. Ta1 - e1!

Črni kralj je v zadregi; umik preko e-linije mu je onemogočen in preti mat. Poskusiti se rešiti z žrtvijo locva, toda beli igra dosledno in po najkrajši poti matira črnega kralja.

11. ... Lf6 - e5

12. Dh7 - h8 + Kf8 - e7

13. Dh8 x g7 + Ke7 - d6

14. Dg7 x e5 + Kd6 - d7

15. De5 - f5 +!

Črni kljub materialni prednosti nima rešitve. Sledilo je še Kd7 - c6 16. d4 - d5 + Kc6 - c5 17. Lb2 - a3 + Ke5 x e4 18. Df5 - e4 + Ke4 - c3 19. La3 - b4 + Kc3 - b2 20. De4 - b1 mat.

Za igro v tej partiji je prejel Botvink prvo nagrado za lepoto. dr. S. Bavdek



- Vidim, da resno misliš z ločitvijo!

Vodoravno: 1. muslimanska verska knjiga, 6. kamen v raznih latinskih oznakah v medicini in kozmetiki, 11. bližnja sorodnica, 12. perzijski polosel, 14. dvorana, 15. del poti v tekovanju, 17. omlačen snop žita, 19. ime jugoslovenske pevke popvek Štefok, 20. edinstvo, 22. nekdanji turški veleposelnik in dostojanstvenik, 23. avtomobilsko oznaka za Ljubljana, 24. grahova slama, 25. kratica za ulico, 27. odprto ognjišče v sobi, dimnik, 29. ljubkovalno ime Aristotela, 30. letopis, kronika, 32. oborožen tat, 34. judski izraz za družino, 35. kratica za Izvršni svet, 36. snemalka, 40. kratica za circa, približno, okoli, 42. kratica za stran, 44. globinske črte, ki vežejo na zemljevidu vse točke z enako morsko ipd. globino, 45. sukanec, 46. vrsta žita, krma za konje, 48. eden izmed Jonskih otokov, Odisejeva domovina, 49. brezpravno ljudstvo, 50. pristanisce starega Rima ob izlivu Tibere, 52. obokano stebrišče ali hodnik, 54. kolo, kotačka, valič, 55. krilo, jopa.

Naprečno: 1. zidarska žlica, 2. nadležna, čebeli podobna žuželka, 3. skrajni konec polotoka, 4. borišče, torišče, 5. ime TV napovedovalke Dolencove, 6. capini, malopridnežni, 7. denarni drobiš v Hindustanu (množina), 8. avtomobilsko oznaka za Pančevo, 9. ime slovenskega pesnika Grudna, tudi jarem, 10. ime TV scenografinje Mušičeve, 11. sanjaštv, 13. uravnavanje, urejanje, 14. ameriški mikrobiolog, znan po cepivu proti otroški paralizi, 16. anglosaška ploččinska mera, 18. jezik indijskega srednjega veka in budističnih spisov, 20. manj uprizorjana Verdijeva opera, 21. tnalica, 24. matice, sadra, 25. otok otočja Tuamotu v Polineziji, 28. avtomobilsko oznaka za Mostar, 31. kratica za Avtonomno pokrajino, 33. dolina v Beneški Sloveniji, ob Rezijanskem potoku, pritok Bele, 34. glasilo na strune, s ploščatim trupom, 35. ime sremskega književnika Velikanovića, 37. motalec, motalo, 38. grobo domače orientalsko platno, 39. službenik, strežaj v uniformi, hvare, 41. oče, 43. glas pri trganju, prelotništvi, 45. ime operne pevke Vidmarjeve, 47. številoz z dvema ničlama, 49. vodna žival s kleščami, 51. Ivan Tavčar, 53. avtomobilsko oznaka za Krapino.

Rešitve pošljite do torka, 25. novembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Opozorilo vernikom

Na vratih cerkve v angleškem mestu Bern-mandsay visi opozorilo, ki se glasi: »Naprošamo vernike, ki imajo navado, da v cerkvene puščice mečejo gumbe namesto kovancev, da v božjo hišo prinašajo navadne gumbe in ne supermodernih, da jih bodo lahko uporabili za svojo obleko tudi uslužbenci naše cerkve.«

Novo pod zemljo

Člani skopskega speleološkega društva so v minulih štirinajstih letih odkrili in raziskali 169 votlin v najrazličnejših krajih Makedonije. Večina teh jam poprej javnosti sploh ni bila poznana, so pa bogate s kapniki, podzemnimi jezeri in drugimi naravnimi lepotami.

Polžje prvenstvo

Štiri tisoč navijačev je hrupno bodrilo vrtne polže, ki so tekmovali v »hitrosti«. Svetovno prvenstvo je bilo v Bundarooju v Australiji. Zmagal je polž pod št. 806, njegov lastnik pa je bil osemletni deček. Razdaljo 182 cm je zmogel v »špičkih« dvajsetih minutah. Lastnik prvaka je dobil za nagrado plačane počitnice v letovišču.

Pozimi brez soli

Zahodnonemški senat je odločil, da pozimi ne bodo več posipali ulic s soljo. To niso storili zaradi tega, ker sol razjeda avtomobilsko pločevino, marveč zato, ker so raziskave, ki so jih opravili mestni biologi pokazale, da sol močno škoduje mestnemu zelenju. Samo v zadnjih letih je sol resno načela 14.000 dreves. Vpliva pa tudi na kakovost talnih voda.

Umrl Scottov tovarš

88 let je bil star britanski polarni raziskovalec in vremenoslovec sir Charles Seymour Wright, ko je umrl v Britanski Kolumbiji. Wright se je udeležil znane Scottove odprave na južni tečaj, pri kateri je vodja izgubil življenje.

Sodobna čarovnica

Italijanski filmski režiser Piero Capri je izjavil, da je Jacqueline Onassis sprejela vlogo sodobne čarovnice v njegovem filmu. To je majhna vloga in nekdanja prva dama Amerike usaj za sedaj še ne namerava življenja posvetiti filmu. Igrala bo menda zastonj. Glavno vlogo v filmu imata Anglež Terence Stamp in Američanka Joan Söderberg.

Kostanj

Sedela sem ob oknu in opazovala naravo, na katero je legel nočni mir. Sonce se je počasi, kakor da si po trudnem dnevu želi počitka, pomikalo za najblžji hrib, ki je žarel v prekrasnih barvah.

Naučiti bi se morala še nepravilne angleške glagole, a se mi ni ljubilo. Niti knjiga za obvezno domače branje me ni pritegnila.

Naenkrat se spomnim, da je v shrambi še nekaj kostanja. Kako ga bi bilo zanimivo peči, me prešine. Kuhanega sem se letos že prenajedla, pečenega pa niti poskusila nisem. Sklenila sem, da se to mora takoj zgoditi, saj sem v takem primeru zelo neučakana.

Mlajši brat, ki je imel pouk popoldne, se je vrnil domov. Takoj je bil za to, da greva »nad kostanj«. Za hišo sva nanosila kup polen in dračja. Brat je na vsak način hotel, da drva postaviva v piramido, ker po njegovem mnenju drugače sploh ne bo gorelo. Ne meneč se za njegove taborniške veščine, sem zakurila. Ognjeni plameni so obliznili papir in suhe vejice, da je zaprsketalo. Kar prestrašila sva se ob spoznaju da sva zakurila preblizu kozolca, saj bi lahko majhna iskrica zanetila požar. Ko so drva pogorela, sva na vročo žerjavico postavila posodo in vanjo stresla narezan kostanj. Brat jih je nekaj zagrebel v žerjavico. Kmalu jih je s paličico izbezal ven. Kostanji so bili zunaj ožgani, znotraj pa na pol surovi, a za Ivana odlična poslastica. Kostanj v posodi se je bolje spekel, zato sva ga z užitkom pojedala.

Ko sva pogasila ogenj, so se na nebu začele pričigati prve zvezde, med katerimi je v modrem pajčolanu kraljeval mesec. Od juga je zavela mrzla sapa in naznanila noč.

Majda Trobec, 8. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Odmor

Manjka deset minut do osmih. Vse hiti v šolo.

Tudi jaz prihitim v garderobo še vsa zaspana. »Kje smo sedaj?« vprašam Ireno. »V podaljšanem,« mi odgovori in že hitiva proti razredu. Seveda se že od daleč sliši, kje je 7. c.

V razredu je vse živo. Le nekaj jih prepisuje nalogo in s strahom pogleduje proti vratom, kjer naj bi vstopila tovarišica. Ta se uči. Mrzlično lista po knjigi in gleda, česa še ne zna. »Se kdo javi pri fiziki?« zavpije nekdo. Gruča sošolk sedi na zadnjih klopeh in se nekaj pogovarja. Ta ali oni se lovi, riše na tablo.

Usedem se. »Greva ven?« me vpraša Majda. »Ciiin,« se zashiši zvonec in naznani začetek ure. Nekaj jih priteče v razred. »Tovarišica gre,« zadoni. Tisti, ki prepisujojo, hitro pospravijo zvezke, vendar se izkaže, da tovarišice ni. Se zadnji prihitijo zadihani v razred. Nekdo se naglas uči fiziko, saj se vsak boji, da bo vprašan.

Magda zavzeto pripoveduje sošolki, kaj se ji je sanjalo.

Polovica razreda, ki je bila zunaj, se vsuje v razred, to je znamenje, da zdaj res prihaja. Nekateri hitro pospravijo zvezke. Redki, ki ne verjamejo, da se bo začela ura, pogledajo skozi vrata, da bi se prepričali. Vendar vsak hitro vrata zapre.

Končno skozi vrata vstopi tovarišica, ki ima v rokah dnevnik in oh, našo veliko sovražnico, redovalnicino. Leno se vzdigne. Tovarišica vpiše odsotne in pouk se začne.

Cilka Demšar, 7. c r. osn. šole
Železniki

Smreka

Stala je v gozdu, ponosna in košata. Žraven nje je kot majhen palček rastla brhka breza in strahoma gledala nanjo. Smreka je raztezala svoje veje in silila vedno više. Nikoli ni pomislila na druga drevesa okoli sebe. Toda ta so precej razmišljala o njej. Vedno več prostora je zavzemala in izpodrivala ostale. Stari hrast na hribu je to vedel že takrat, ko je kmet prinesel majhno, nemočno smrečico in jo posadil pod hrib, da je hrast imel imeniten pogled nanjo. Lahko je spremljal njenc rast in občudoval njen lepot.

Smrečica je rastla in zrastla. Ptički so se spreletavali okrog njenega vrha in neka gospa vrana si je dovolila splesti gnezdo na njej. Tako je naša smreka postala gostiteljica. Držala se je še bolj pokonci in ponižoče gledala na druge okoli sebe. Kljubovala je vetru in dežu ter se ob lahnih sapicah elegantno zibala sem ter tja. Ponosna je bila na svojo temno zeleno obleko in ko se je pozimi ogrnila z belim »kožuhom«, je bila še lepša. Ko se je neke zime spet odela vanj, jo je nekaj požgečkal po deblu.

»Oho, kdo si pa to dovoli?« je vzklknila in se nevarno zazibala. Smreka je vztrepetala. Vedno bolj se je nagibala in nazadnje padla. Ona, ki je mislila, da ji nič ne more, ona je bila premagana. Človek, ki je kakor mravlja proti njej, jo je z majhno napravico uničil. Smreka je ležala na tleh, okrog nje pa se je širil vonj po smoli. Kaj bodo sedaj naredili z njo, le kaj?

Irena Levak, 8. b r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Naša muca

Sončne nedelje smo se igrali na skedenju. Igro nam je prekinilo mucino mijavkanje. Glas se nam je zdel šibkejši kot ponavadi. »Kaj pa, če bi bila mladička,« smo vpraševali drug drugega. Pa se nismo motili. Res je bila. Dolgo smo jo iskali, a ves trud zaman. Muca je že poskrbela zanjo. Skrivajejo je odvedla v drugo skrivališče.

V mesecu dni je že tako odrasla, da se je prišla sončit za drva. Takrat smo jo vsi brez iskanja videli. Bila je bele in črne barve. Igrali smo se z njo. Sedela mi je na kolenih in božala sem jo po bleščecem kožušku. V skodelici smo ji prinesli mleka.

Igre z njo je enkrat moral biti konec. Takrat nas je žalostno pogledala in nas povabila: »Mijav.«

Pozimi je naglo zbolela. Njeno bolezen sem prva opazila. S skodelico mleka in kruha sem s težavo gazila po snegu do mačjega doma. Takoj se mi je zdelo sumljivo. Vsakič poprej mi je pritekla naproti, kakor hitro sem se ji približala. Tistega jutra ni bilo o njej sledu.

Kaj se je z njo zgodilo? Kje je? Nemogoče! Na tisoče vprašanj se je pojavljalo v mojih mislih. Odgovora nisem našla. Le to sem vedela, da jo moram čim hitreje poiskati. Po dolgem prestavljanju vsake najmanjše reči, sem se vrnila žalostna.

Tedaj pa sem jo zagledala. Bolnica je ležala ob posodi. Glave ni mogla dvigniti. žalosten pogled je upirala vame. Kljub trudu je nisem pripravila, da bi kaj poskušila. Opoldne pa je mrtva ležala ob vratih. V grmovju smo jo pokopali.

Milena Košir, 7. a r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Jezno računanje

Oh, kako je to hudo,
če račun ne gre v glavo!
Mama hoče, da modrujem,
jaz pa jezno obupujem.
Meni več kot jeza usa
bonbonov polna pest velja.
A bonbonov ne dobim,
ker doma se ne učim.

Andrej Nastran, 6. a r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Šenčur

Naše mlade misli

včasih ravnajo napačno in zahtevajo preveč od nas.

Vsi mladi si želimo kaj podobnega. Radi bi, da bi nas odrasli razumeli. Radi bi živelji z vsemi v prijateljstvu in v svetu, kjer bi ne bilo nikjer brezpotrebne nasilja. In mogoče nam bo to nekoč uspelo!

Milena Fornazarič, 8. b r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič,
novinarski krožek

Sosedov fantek

Sosedov fantek
žlampek
se vode je napil.

Potem je klokotalo
in klokotalo:
klob-bunk v želodčku je dejalo.

Še malo bi pil
pa rega kvak-kvak
bi zavpil.

Erika Luskovec, 2. b r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Šenčur

22 sobota

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matinacija
9.05 Pionirski tednik
9.35 Glasbena pravljica
9.50 Naši umetniki
mladim poslušalcem
10.15 Kdaj, kam, kako
in po čem
11.03 Sedem dni na radiu
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Ob bistrem potoku
13.30 Priporočajo vam
14.10 S pesmijo in besedo
po Jugoslaviji
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 S knjižnega trga
17.20 Gremo v kino
18.05 Pogovor s poslušalcem
18.15 Čudežni svet
računalnika
Rupreta
19.40 Minute
z ansambalom
Jožeta Privika
19.50 Lahočno, otroci
20.00 Spoznavajmo svet
in domovino
21.15 Za prijetno
razvedrilo
21.30 Oddaja za naše
izseljence
23.05 S pesmijo in plesom
v novi teden

Drugi program
9.00 Soba na valu 202
13.00 Vesti ritmi
13.33 Vodomet melodij
14.00 Odrasli tako,
kako pa mi
14.20 Glasbeni drobiž
od tu in tam
14.33 Slovenska rock
selekcija
15.40 Portret orkestra
Miles Davis
z orkestrom
Gil Evans
16.00 Naš podlistek
16.15 Zvočni kaleidoskop
16.40 S popvekami
po Jugoslaviji
17.40 Svet in mi
17.50 Deset minut
z ansambalom
Silva Stingla
18.00 Vročih sto kilovatov
18.40 Zahabni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Richard Wagner:
Mojski pevci
núrnberški, opera
v treh dejanjih
23.55 Iz slovenske poezije

23 nedelja

6.00 Dobro jutro
8.07 Radijska igra za
otroke –
B. Dolinar:
Pepela 71
8.47 Skladbe za mladino
9.05 Se pomniti, tovariši
9.55 Glasbena medigrad
10.05 Prvi aplavz
11.10 Nedeljska reportaža
11.30 Naši poslušalci
čestitajo
in pozdravljajo
14.04 Nedeljsko popoldne
17.50 Radijska igra –
H. Pinter: Pokrajina
19.40 Glasbene
razglednice.
19.50 Lahočno, otroci
20.00 V nedeljo zvezčer
22.20 Skupni program
JRT – studio
Beograd
23.05 Literarni nočurni
23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.05 Zvoki za nedeljsko
jutro
9.35 Mladina sebi in vam
10.05 S Plesnim orkestrom
RTV Ljubljana
in vokalnimi solisti
10.35 Naši kraji in ljudje
10.50 Cocktail melodij
11.33 Melodije po pošti
13.17 Film, opereta,
musical
14.00 Pet minut humorja

24 pondeljek

14.05 Glasba iz starega
gramofona
15.00 Nedelja na valu 202
Tretji program
19.05 Večerna nedeljska
reportaža
19.15 Igramo, kar ste
izbrali, vmes ob
20.35 Naključni svet
23.00 Iz ansambelske
glasbe srbskih
skladateljev
23.55 Iz slovenske poezije

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matinacija
9.05 Pisan svet pravljic
in zgodb
9.20 Izberite pesmico
9.40 Mali vokalni
ansambl in solisti
10.15 Kdaj, kam, kako
in po čem
11.03 Dopoladski
komorni koncert
Veliki revijski
orkestri
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Pihalne godbe na
koncertnem odrnu
13.30 Priporočajo vam
14.10 Pojo amaterski zbori
14.30 Naši poslušalci
čestitajo
in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 Interna 469
17.20 Koncert po željah
poslušalcev
18.05 Kulturna kronika
18.20 Ob lahkni glasbi
19.40 Minute
z ansambalom
bratov Avenšik
19.50 Lahočno, otroci
20.00 Če bi globus zaigral
20.30 Operni koncert
22.20 Popevke iz
jugoslovenskih
studijev
23.05 Literarni nočurni
23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

9.00 Ponедeljek
na valu 202

13.00 Melodije in ritmi
iz studia 14

13.33 Z majhnimi
zabavnimi ansamblimi

14.00 Nenavadni pogovori
14.20 Godala v ritmu

14.33 Pop integral

15.40 Obisk pri orkestru
Norrie Paramor

16.00 Novost na knjižni
polici

16.05 Panorama

slovenskih popevk

16.40 Ti in jaz in glasba

17.40 Besede in dejanja

17.50 Sprehodi

instrumentov

18.00 Glasbeni cocktail

18.40 Jazz

na II. programu

Tretji program

19.05 Sprehodi po
zborovski literaturi

19.30 Djavaset vedrih

minut
ob Mendelsohn

19.50 Literarni večer

20.35 Joseph Haydn:
Godalni kvartet

v Es-duru,
op. 75, št. 6

21.00 Ekonomsko politika

21.15 Večer pri
slovenskih
skladateljih

23.00 Sezimo v našo
diskoteko

23.55 Iz slovenske poezije

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202

25 torek

14.05 Glasba iz starega
gramofona
15.00 Nedelja na valu 202
Tretji program
19.05 Večerna nedeljska
reportaža
19.15 Igramo, kar ste
izbrali, vmes ob
20.35 Naključni svet
23.00 Iz ansambelske
glasbe srbskih
skladateljev
23.55 Iz slovenske poezije

Drugi program

4.30 Dobro jutro

8.10 Glasbena matinacija

9.05 Pisan svet pravljic
in zgodb

9.20 Izberite pesmico

9.40 Mali vokalni
ansambl in solisti

10.15 Kdaj, kam, kako
in po čem

11.03 Dopoladski
komorni koncert

Veliki revijski
orkestri

12.30 Kmetijski nasveti

12.40 Pihalne godbe na
koncertnem odrnu

13.30 Priporočajo vam

14.10 Pojo amaterski zbori

14.30 Naši poslušalci
čestitajo

in pozdravljajo

15.30 Glasbeni intermezzo

15.45 Vrtljak

16.45 Interna 469

17.20 Koncert po željah
poslušalcev

18.05 November 75

19.40 Stop-pops 20

21.15 Oddaja za naše
izseljence

22.20 Besede in zvoki
iz logova domačih

23.05 Literarni nočurni

23.15 Na predvečer
praznika

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202

13.00 Od melodije
do melodije

14.40 Radnica šola
za nižjo stopnjo

14.40 Glasbeni medigrad

14.40 Izložba popevk

16.00 Filmski vrtljak

16.05 Z velikimi

zabavnimi orkestri

16.40 Glasbeni casino

17.40 Odnevni z gora

17.50 Prijetni zvoki

18.00 Stereo-jazz

18.40 Partiture

lahke glasbe

Tretji program

19.05 Radijska šola –
B. Smiček:

Veliko pristanišče

14.30 Naši poslušalci
čestitajo

in pozdravljajo

15.30 Glasbeni intermezzo

15.45 Vrtljak

16.45 Interna 469

17.20 Otočni med

22.00 V nočnih urah

23.30 Iz starejše slovenske

operne literature

23.55 Iz slovenske poezije

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202

26 sreda

14.05 Glasba iz starega
gramofona
15.00 Nedelja na valu 202
Tretji program
19.05 Večerna nedeljska
reportaža
19.15 Igramo, kar ste
izbrali, vmes ob
20.35 Naključni svet
23.00 Iz ansambelske
glasbe srbskih
skladateljev
23.55 Iz slovenske poezije

Drugi program

4.30 Dobro jutro

8.10 Glasbena matinacija

9.05 Pisan svet pravljic
in zgodb

9.20 Izberite pesmico

9.40 Mali vokalni
ansambl in solisti

10.15 Kdaj, kam, kako
in po čem

11.03 Dopoladski
komorni koncert

Veliki revijski
orkestri

12.30 Kmetijski nasveti

12.40 Pihalne godbe na
koncertnem odrnu

13.30 Priporočajo vam

14.10 Pojo amaterski zbori

14.30 Naši poslušalci
čestitajo

in pozdravljajo

15.30 Glasbeni intermezzo

15.45 Vrtljak

16.45 Interna 469

17.20 Koncert po željah
poslušalcev

18.05 November 75

19.40 Stop-pops 20

21.15 Oddaja za naše
izseljence

22.20 Besede in zvoki

23.05 Literarni nočurni

23.15 Na predvečer
praznika

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202

13.00 Od melodije
do melodije

14.40 Radnica šola
za nižjo stopnjo

14.40 Glasbeni medigrad

14.40 Izložba popevk

Mleko – sredstvo lepote

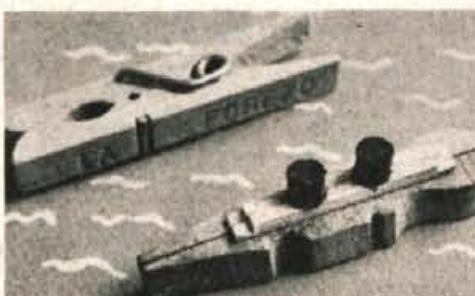
Že od nekdaj so ženske cenile mleko kot sredstvo za svojo lepoto, pa naj je šlo za zunanjih uporab ali za uživanje. Mleko je na srečo zadržalo vse svoje dragocene sestavine, čeprav ga v prehrani ne postavljamo več na prvo mesto. Znane pa so mlečne diete, ki predpisujejo uživanje mleka in mlečnih izdelkov. Menda takda dieta ohranja svežost in pomlajuje ter zavira staranje. Učinek takšne diete, ki pa je med drugim rečeno tudi neprijetna kot sicer vse diete lahko opazujemo na filmski igralki Gini Lollobrigidi: igralka se je vztrajno drži že več let.

Kaj je torej takega v mleku? Mleko predvsem vsebuje maščobo, in sicer 40 g na liter. Vendar pa tako razmerje velja za pravkar pomolzeno mleko in ne za posneto mleko, ki ga navadno pijemo. Vendar pa posneto mleko vsebuje prav toliko proteinov, sladkorja in kalcija kot pa pravkar pomolzeno. Tudi vitaminov je enako kot v posnetem: vsebuje vitamine B₁, B₂, B₆, B₆ ter vitamin C.

Mleko je izredno primerno v prehrani, kjer potrebujemo manj kalorij. Z mlekom izpolnimo praznino med zajtrkom in kisilom. Razen tega pa mleko zmanjšuje apetit. Prav tako je mleko primerno za podolsko malico, ali pa z njim zaključimo kisilo ali večerjo. Tudi sicer lahko s hladnim mlekom postrežemo namesto kave ali alkoholne pijače, posebno če mu

dodamo sadni sirup, čokolado, kavo ali vanilijo ali kapljico rumu.

Le redki ljudje so na mleko alergični in ga zato ne smejo uživati. Prav tako je mleko črtano iz diet za jetrne bolnike. Seveda pa lahko vsi, ki ne smejo piti mleka, uživajo mlečne izdelke kot so skuta, jogurt in razni siri. Mleko priporočajo tudi vsem, ki se veliko potijo, in tako izgubljajo mnogo soli. Če govorimo o mleku, ne moremo mimo jogurta. Med zadnjimi odkritji omenimo še to, da očitno jogurt vsebuje snovi, ki znižujejo količino holesterina v krvi. Te snovi sicer še niso dokrite, je pa res, da ostajata tako mleko kot jogurt še naprej velika prijatelja želodca in prebave in posredno tudi našega videza.



Kako zaposliti malega nagajivca, da ne bo ob slabem vremenu med štirimi stenami prodajal dolgčas? Iz navadnih leseni kljukic za obešanje perila si lahko sam, če je že tako spretan v prstih, zlepí pravo pravčato ladjeve. Kljukicam odstranimo žico, oba dela zlepimo po gladkih straneh, na vrhu pa lahko iz tankih paličic, morda kar od vžigalic, in malih okroglih rdečih pobaranih zamaškov nazidamo z lepilom podobo ladice.

Majaron

Majaron je znana dišavnica iz sredozemskih dežel, kjer raste divje. Gojeni majaron, ki ga poznamo pri nas, je enoletna, lahko pa tudi večletna rastlina. V kuhinji uporabljam sveže zelene listke majarona, lahko pa tudi posušene. Aroma te dišavnice je močna, okus pa malo grenak, zato ga uporabljam v majhnih količinah. Majaron dajemo v krvavice, jetrne klobase, v godljo, vse jedi iz stročnic, v enolončnice iz repe, zelja in rumene kolerabe, v obare, v jetrne cmove in v jedi iz ledvic.

Z majaronom in timjanom odišavimo zmleto meso za mesne štruce in polpete. Tudi v omaki ga dajemo, v juhe in jedi z dušenim mesom. Zeleni majaron se drobno sesekljan poda tudi k namazu iz sira za mazanje in črnega kruha.

Potrebujemo: pol kg krompirja, surovo maslo ali margarino, 2 žlici majarono listkov, 4 mlade čebule ali šalotke, bele drobtine, sol, poper.

Krompirjeva pita

Krompir operemo, olupimo, spet operemo in narežemo na tanke listke. Posodo namastimo s surovim maslom ali margarino ter vanjo nalagamo plasti krompirja. Vsako plast potrešemo s sesekljanimi majarono listki, sesekljano čebulo, drobtinami ter soljo in poprom. Med plasti krompirja natrešemo tudi nekaj kosmov maščobe, lahko je maslo ali margarina, sicer pa vsako plast vedno zaključimo z drobtinami. Preden potisnemo v pečico, potrešemo krompir tudi po vrhu s kosmi maslo ali margarine. V srednje vroči pečici pečemo eno uro in ponudimo z zeleno solato.



Nega mastnih las (1)

Na naše lase vplivajo zunanjji vzroki, od notranjih pa seveda prehrana in pa splošno zdravstveno počutje. Največ pregavic povzročajo mastni lasje, saj umazejo posteljno perilo, našo obliko, razen tega pa jih težko začesemo v prikladno pričesko, pa tudi nič kaj lepi niso na pogled.

Zdravljenje premastnega lasišča naj se začne s spremembijo v prehrani. Črtaite iz jedilnika mastno meso, sir, sladkorke, močnate jedi in izbirajte le nemasten sir, pusto meso, jogurt, kvas, sadje in zelenjavo. Seveda pa naj takšna prehrana traja vsaj nekaj časa, v dveh dneh kake spremembe seveda ne more biti.

Pričesko kot smo že rekli pri mastnih laseh ne smemo biti preveč komplikirana: najbolje je, če se dokaj kratko postrižemo. Dolgi lasje postanejo tudi hitreje mastni, ker se bolj oprjemajo glave. Prav tako ni priporočljivo nositi lasulj in lasnih vložkov, stanje pa prav tako poslabšujejo prevrčen fen ali havba in premočno drgnjenje lasišča. Seveda ni, da bi hodili okoli z mastnimi lepljivimi lasmi, zato si jih umivajte pogosto, tako kot se vam zdi, da je potrebno. Treba je le izbrati primeren šampon in lase le enkrat šamponirati. Drgnjenju lasišča se raje odpovejmo.

Med sredstvi, ki zmanjšujejo izločanje lojnic na lasišču, je tudi obsevanje s kremljčevim svetilko. Poleti ob morju gotovo opazite, da sonce in morska voda uredita izločanje na mastnem lasišču. Pozimi pa to poskušamo z obsevanjem. Sedemo kak meter od svetilke in prvkrat obsevamo le dve minuti, kasneje pa čas podaljšujemo do 20 minut. Lase medtem večkrat razčemo, roke pa imejmo zavarovane z rokavicami, da se ne opečemo.

marta odgovarja

Metka z Jesenic – Prosim vas za nasvet: kaj naj oblečem za novoletno praznovanje. Najraje nosim krilo midi dolžine. Stara sem 18 let, temnolasta in temnooka, visoka 163 cm, tehtam pa 60 kg. Svetujte mi tudi, prosim, kombinacijo barv in materiala, pa še kako besedico o obutvi in nakitu.

Marta – Če se v krilu midi dolžine in bluzi najbolje počutite, je seveda prav, da se tako oblečete tudi na novoletno praznovanje. Krilo naj bo iz temno modrega gladkega žameta in tudi životek bluze je iz žameta. Izrez je večji, rokava, ki so precej široka, pa so iz vzorca stega tankega diolena (za moške srajce). Tudi životek ob izrezu in zaključek rokavov obrobila trak iz vzorcev blaga. K taki obleki nosite salonarje, nakit pa ni nujen. Tanko verižico tik ob vratu bo cisto dovolj.





Ce bi on rad gladko pleten pulover, ki ima sive le rahlo nakazane, stopite v ALMI-RINO prodajalno v Radovljici, kjer jih imajo v sivi, drap, rjavi, zeleni in rjasti barvi in v velikostih od 44 do 52.

Cena: 280 din



Našemu dojenčku zima ne bo mogla do tvega, če ga bomo vtaknili v takole vrečo. V rdeči, modri in rjavi barvi jih prodajajo v prenovljeni ZARJINI otroški prodajalni na Jesenicah (pri carinarnici).

Cena: 210 din



Zelo ugodno pa lahko te dni kupite na Kokrinem oddelku moške konfekcije v GLOBUSU kratki usnjeni jopič iz nape. V velikostih od 46 do 52 jih imajo in v rjavi barvi.

Cena: 675 din



Se vam je zahotelo zajēk? Če ga imate radi, naj vam povemo, da imajo v Centralovi DELIKATESI v Kranju konzervirano zajēk meso v paradižnikovi omaki. Uvoz s Kitajske.

Cena: 7,66 din

V OBSAVSKIH VASEH

(8. zapis)

Ker nameravam prihodnji zapis v celoti posvetiti prelepemu osrednjemu spomeniku NOB v Mavčičah, delu žal prezgodaj umrlega arhitekta Nandeta Jocifa, bo danes na vrsti dvoje kramljanj iz mavške preteklosti.

KUŽNO ZNAMENJE

Neprjetno zveni tak naslov — saj vemo, da so ta znamenja, postavljenja kje daleč zunaj vasi, pravzaprav nekaki nagrobniki na grobiščih kužnih žrtev nekega kraja. Seveda jih je bilo treba pokopati posebej, kje daleč, ne na vaškem pokopališču — okuženih so se bali celo mrtvi...

Te misli me obidejo, ko vidim na svojih pešpoteh kamnite križe, stebraста znamenja, okrogla ali oglata stebriče, včasih s podobami »kužnih svetnikov« (sv. Roka, Boštjana, Rozalije, Barbare idr.). Ponekod je postavljen na vrhu znamenja že križ sv. Benedikta z dvema prečnima tramvoma, kakršne so nosili okuženi ljudje okrog vrata. — Na večini znamenj je tudi vdolbena letnica, ko je divjala strašna kuga.

No naše »kužno znamenje« na polju (pol kilometra od vasi) pa je tako:

štirioglat spomenik, zidan v obliki stebra; v zgornjem delu ima štiri vdolbine, v katerih so bile nekdaj podobe »kužnih svetnikov«. Streha je piramidasta (štirikapna), kot je v navadi tudi pri drugih poljskih znamenjih. Je pač proti vetrovom najbolj odporna oblika.

Seveda za ta kužna znamenja (razen Spomeniškega varstva) nič ne skrbi, vsaj tako ne kot za druga sakralna znamenja. Plevel in osat sta »okrasni« rastlini naših kužnih, žalostnih znamenj...

HUDI KLJUKEC

Kot marsikje na Gorenjskem, so imele tudi naše obsavske vasi svojega rokovnika. Kot Besnica Dimeža ali kot Kamnik Velikega Grogo-Nandeta, tako je tudi v eni od votlin v skalovju desnega savskega brega nekje med Jamo in Mavčičami imel svoje skrivališče Hudi Kljukec.

Zgodovinar dr. Josip Gruden (po mojem najzaslužnejši slovenski zgodovinar — kot imam za najzaslužnejšega potopisca Josipa Lavtičarja, rojaka iz Kranjske gore) je v svoji Zgodovini slovenskega naroda, ki je začela izhajati leta 1910, zapisal o »Hudem Kljukcu« naslednje:

Na Gorenjskem se je proslavil ob koncu 17. stoletja z drznimi čini in napadi glasoviti Hudi Kljukec. Njegovo pravo ime je bilo Janez Košir. Izgubil je starše že v zgodnjih detinskih letih, zato je vzrastel brez vzgoje in nadzorstva. Nekaj let je služil pri nekem krčmarju in se šel potem učit k nekemu padarju zdravilstva. Tu je ostal tri leta in si v tem času pridobil veliko spretnost v ranocelnictvu. Pa tudi ta obrt ga ni osvojila. Zato jo je potegnil k ciganom, ki so se tedaj v številnih tropih potikali po Gorenjskem. In naš Košir je pri ciganah obveljal celo kot vodja drhal. Zbral je okrog sebe same drzne može, roparsko tolpo, sestavljene zvečine iz ciganov pa tudi iz izprijenih dijakov in drugih delomrznežev. S to svojo družino je ropal, kradel in goljufal po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem. — O njegovi drznosti in zvičajnosti so med ljudstvom nastale cele pravljice. Saj se kmetje razen Turkov niso nikogar bolj bali kot Hudega Kljukca.

Oblasti so ga zaman zasledovale, vedno jim je znal uititi. Slednjič se je sprl s svojimi

pajdaši in je dva od njih, nekega cigana in nekega študenta, ustrelil. — Zdaj je obljubil oblastem, da se hoče poboljšati, ako mu zagotove popolno odpuščanje. — Dovolil so mu, da se je vrnil v domače kraje in ostal brez kazni. Naselil se je v Jami za Savo, kjer je odprl krčmo in začel tudi ljudi zdraviti. Leta 1680 se je oženil z neko kmetiško hčerjo iz Smlednika. Kot ranocelnik si je Hudi Kljukec zdaj pridobil še večji sloves, kot onega, ki ga je imel zaradi svojih hudodelstev. Se dandas živi med ljudmi v obsavskih vaseh spočin na Hudega Kljukca.

KAZEN ZA IZDAJO

Načitani in v zgodovinskih rečeh izvedeni prijatelj Janez Polajnar iz Cerkelj pa mi je pred dnevi še izpolnil podobo o Hudem Kljukcu.

Polačnarjev oče je v zimskih večerih pripovedoval ob topli kmečki peči, da je neka ženska-domačinka ovadila Kljukca kranjskim biričem. Povedala jim je, da sedi možak v gostilni na Gaštejskem klancu sam pri mizi, že malo okajen in brez tovarišev. — Pohiteli so biriči — širje so bili — in navalili na nič hudega slutečega Kljukca. Pobrali so mu pištole in nože, ga krepko zvezzali in podrli v kot na tla.

Potem so biriči sedli za mizo, naročili pižače in se veselili nagrade za to »zmago« (na Kljukca, živega ali mrtvega je bila razpisana visoka nagrada). — Zviti birt jim je donašal vina, več kot so ga zmogli — hvalil jih je, ker so takoj junaško prijeli velikega rokomavha. Pijani biriči niso opazili, da je birt pomignil hlapcu, ki je brž razumel: porezal je Kljukca vezi in mu s tem omogočil beg v gozd.

To je treba razumeti tako, ker so bili birtje skrivni pristaši ali vsaj zavezniki rokovnjačev — kaj nebi, saj so dali Kljukčevi in njemu podobni vedno dosti izkuščka krčmarjem.

Tudi Kljukec je imel pristaše vseposod, največ okrog Stražišča in v obsavskih vaseh. In od teh je kmalu zvedel, kdo ga je ovadil biričem. Poiskal je ono žensko-izdajalko in jo odvlekel v gozd za Smarjetno goro. Tam je jezen zarjavel nanjo, zakaj ga je šla ovaditi. Ženska pa se je, vsa tresča od strehu prestrašena izgovarjala, da Hudega Kljukca sploh ne pozna in da tudi še nikoli ni slišala o njem. To pa je možakarja tako raztgotilo, da je vrgel babnico ob tla, ji sedel na hrbet — potem pa ji je nakoval zadnjico s kovanimi žbicami za kvedrovce. Seveda se je ženska drila na, vse pretege, pa jí ni nič pomagalo. Z vpitjem je priklicala le še dva Kljukčeva pajdaša, ki sta jo še pomagala držati, ko jo je Kljukec koval.

No, ko je bilo kazni dovolj, je Kljukec babnico vzdignil in jo vprašal, če zdaj pozna Hudega Kljukca. O, ja, sedaj ga pa dobro poznam, mu je s težavo izjecljal in jo kar najhitreje — s podkovano zadnjico seveda — ubrala proti domu.

(Se bo nadaljevalo)



Izšla je knjižna
zbirka
Prešernove
družbe za leto
1975

NA ROBU

Še sedaj ne razumem, kako sem mogel to narediti svoji ljubljeni materi. Kot rečeno je bila pri meni in sem vseeno neki dan hotel umreti. Zaužil sem okoli 80 tablet za živce in spanje. Mene so reševali v bolnici na Jesenicah in pozneje zdravili v Begunjah, a moja mater bi tedaj kmalu zadevala srčna kap in je odšla od mene. Zelo mi je zamerila. Mislim, da človek marsikaj prenese, četudi je obupan in zgubi voljo do vsega. Pri tem je pomembna vsaka malenkost. Da sem se takrat dvignil, je bilo zame pomembno to, da so me v bolnici obiskali vsi peki in mi zaželevi skorajšnjega okrevanja in vrnitve na delo. Tudi to je bilo zelo pomembno zame, ker so prišli moji bratje in sestre in me vsi tolažili. Tudi oče, ki je bil zaradi alkoholizma že nekaj let invalidsko upokojen, je za nekaj časa pustil pijačo in prišel k meni. Imel me je močno rad. Ves čas je pri meni jokal, zakaj sva ravno midva tako nesrečna in se ne znava rešiti pijače. Oče je takrat uvidel, da sem bil tudi jaz že odvisen od alkohola. Nihče pa me ni grajal, ker sem razrazil našo že zelo slabo in dobro mater.

To mi je toliko pomenilo, da sem po vrnitvi z zdravljenja v Begunjah zopet pustil močnejša opijanja. Vpisal sem se zopet v drugi letnik ESS in ga tudi dokončal že malo lažje kot prvega. Svoje delo v pekarni sem zopet bolj v redu opravljal in sem zato notranje bil bolj zadovoljen sam s seboj. Medtem sem spoznal neko žensko. Z njo pa se žal nisva mogla nikoli razumeti. Trdila je, da se ne bi smel šolati naprej in naj bom zadovoljen s poklicem peka, jaz pa sem nasprotno hotel svojo izobrazbo izboljšati in pozneje poklic celo pustiti, saj mi je nočno delo vse bolj škodilo.

Tako sva se kmalu razšla, jaz pa sem se zaradi tega nekajkrat zopet močno napil. Tisto pitje pa mi je že tako škodilo, da sem skoraj ponorel. To sicer nisem, pač pa sem moral zopet v bolniško. Pozneje po tem dogodku sem imel vse manj moči za šolanje, tudi pri delu sem postajal zopet nezanesljiv, saj sem moral kadarkoli v stalež. To pa je motilo nadrejene in sodelavce, saj so hoteli delavca peka, ne pa študenta in bolničnika ter večno zagrenjenega človeka kot sem bil tedaj jaz. Prišlo je ponovno do sporov že v tem podjetju. No in jaz sem potem začel znova piti namesto, da bi stisnil zobe, malo potrepel in mogoče začasno tudi šolanje tretjega letnika opustil. Tega nisem storil in zato sem kaj kmalu zopet zbolel. Ob neki priliki pa sem se med delom ponoči, ko sploh nisem bil vinjen, stepel s sodelavcem, tako da sem ga poškodoval po roki. Na sodišču so me spet kaznovali, sicer samo pogojno, vendar me je to močno žrlo, saj sem bil, ko sem bil trezen, še kar dosten in tudi prijazen z ljudmi. Ob koncu 1963. leta je k meni prišla zopet moja mati, ki mi je že oprostila za prej povzročeno gorje. Takrat me je mati nagovorila, naj se spet poročim. Svojo mater sem ubogal in tega mi še danes ni žal.

V enajstih letih drugega zakona sem spoznal, da me druga žena bolj ljubi in da je boljše imeti preprosto žensko kot pa preveč razvajeno in visokoletičo. Taka je bila namreč moja prva žena. Nasprotno pa sem svoji drugi ženi povzročil dosti težav s svojim alkoholizmom.

Nikoli me ni zapustila. Vedno je namreč upala, da se bo to že nekoč končalo. Ko sem že pri svoji drugi ženi, moram povedati, da je le-ta imela nezakonskega otroka, ki je bil ob najini poroki star dve leti in pol.

Posvojil sem ga kot mi je predlagala pokojna mati, saj sem zvedel, da je bil njegov oče pokvarjen in ni spoštoval ne njega in ne ženske, s katero je imel otroka. Pozneje, ko sem se vdal v še večji alkoholizem, mi je za to posvojitev bilo žal, saj je po poroki vedno zmanjkovalo denarja. Žena se ni takoj zaposlila. Samo moja plača je bila premalo za tri ljudi in alimentacijo za mojega otroka iz prvega zakona pa še za stroške dodatnega šolanja v ESS. Ženo so njeni starši zaradi nezakonskega otroka zelo zapostavljali in sovražili pa tudi sosedje in znanci, saj je med ljudmi na podeželju še vedno zakoreninjena misel, da je biti mati nezakonskega otroka nekaj proti moralu in da je to grdo. Tega mišljenja pri meni ni bilo, saj smo v naši družini imeli sestro in brata, ki jih je mati že imela pred poroko z našim očetom. Tudi naš oče doma ni slabše ravnal z njima. Ko je bil pisan, je z vsemi grdo ravnal, ko je bil pa trezen, je bil zelo dober z vsemi in prijazen.

Tudi mene alkohol še ni toliko pokvaril, da bi sovražil otroka za tisto, česar ni sam kriv. Moja bivša žena, njena mati, ter brat pa so mi branili normalne stike z mojim prvim sinom. Le to so zahtevali, da bi v redu pošiljal alimentacijo. Vendar pa mi le-ta ni bila prisojena na sodišču ob ugotavljanju krivde za ločitev, ker le-ta ni bila moja. Pa tudi ženin brat me je poškodoval. Še nekaj let po ločitvi sem plačeval za posojilo, najeto za popravilo ženine hiše. V srcu sem čutil, da moj otrok ne more živeti samo od hiše, pa sem kmalu po ločitvi začel

pošiljati določene zneske. Sedaj pošiljam po 200 din, čeprav ima moja bivša žena višje dohodke, ker ima pač višjo izobrazbo od mene, saj je verzirana računovodkinja. Pač pa nima nobenih dohodkov moja bivša tašča, ker je bil njen mož privatni kovač in je sploh bil še večji alkoholik kot naš oče. Tako me je torej vest pekla, da ne bi nič prispeval za svojega otroka iz prvega zakona.

S posvojitvijo otroka sem dobil nekakšno nadomestilo, ker so mi branili stike z mojim otrokom. Tako je bilo vsaj eno leto po drugi poroki pri mojem drugem zakonu še nekako znosno, saj nisem dosti popival. Toda žal to ni dolgo trajalo, saj sem potem spet začel piti, ko nisem mogel dokončati tretjega letnika ESS. Imel sem torej dosti dela in skrbi, ni mi bilo nikoli več dolgčas, pa sem vseeno spet segel po pijači, ki mi je uničevala zdravje, sposobnost dela in mišljenja. Se bolj pa je le-ta uničevala družinsko sožitje, saj je moja sedanja žena že v svoji družini doživila alkoholizem. Prav tako so bile potrebe po sredstvih drugo leto trajanja mojega sedanjega zakona še večje, ker je bilo treba plačati varstvo otroka pa tudi moja žena je imela težave z zanositvijo. En splav na delovnem mestu, dalje eno izvenmaternično zanositev in potem se je rodila najina hči Zdenka, ki je sedaj stara že sedem let in pol.

Po rojstvu mojega drugega otroka pa kot bi se kaj sprožilo v meni; začel sem spet hudo piti. S posvojenim otrokom sem zelo grdo ravnal, ko sem ga moral varovati, če je bila žena v bolnici ali na delu. Po navadi sem prišel z nočnega dela ves živčen, zaspan in utrujen, pa sem moral prevzeti skrb za otroka. To je bilo zame preporno, če pomislim, da sem tudi pil prek mere in sem bil suženj alkohola. Tako sem otroka pač tepel, če se je drl. Tudi mojo ženo sem že začel tepliti, če me je opozarjala, da preveč pijem ali da ni sredstev za to in ono. Žena je tedaj vedno hodila delat zjutraj, ko sem jaz prišel z nočnega dela. Peki so takrat prihajali z dela vsi zjutraj in tudi jaz. Po navadi sem dalje pil, se drl in tepel otroka, ko pa je prišla žena, me je karala in spor je bil še večji. Šel sem v gostilno namesto spati. Tudi pitje v službi in prinašanje pijače na delo se je ponovno začelo. Med mojim popivanjem in vsem hudim, ki je povzročila pijača pri meni, me je včasih začela močno peči vest. Posegel sem po tabletah tolikšne količine, da je morala žena klicati zdravnika. Reševali so me v bolnici in pozneje zdravili v Begunjah.

Torej, povrh pogostih opitij, neredni prehrani, zapravljanju denarja za pijačo drugim sem povzročal še velik strah moji ubogi ženi. S poskusom samomora, saj je potem moja žena že poleg svojih porodnih težav – po rojstvu hčerke je potem imela še eno izvenmaternično zanositev in pozneje še TBC na rodilih in je bila prestala v letu 1969 operacijo – morala sama skrbeti za dva otroka, ker sem jaz po navadi bil kakšen mesec v bolnici.

S tem jemanjem tablet, sicer ne redno, pač pa vsaj enkrat na leto, sem poskusil narediti konec s seboj, sem delal ženi in otrokom pač večje težave. Žena je postala živčna, razočarana in je to verjetno tudi vplivalo na poslabšanje njene bolezni, kar je privedlo do operacije na jajčnikih in maternici. Na delu je živila v večnem strahu, da ji doma ne bom poškodoval otroka, doma pa je morala biti tiho, če sem spal, ker sem ponoči delal. Če pa nisem, pa sem tako bil vinjen. Potem smo se prepričali in sem jo po njenih opozorilih, da preveč pijem, po navadi tudi pretepeli. Ko pa sem to naredil, je jokala in po navadi tudi odšla z otrokom h kaki prijateljici, jaz pa sem potem svoje početje in grdo ravnanje po navadi objokoval in se še bolj napil. Vse to je bilo že tako hudo, da ni bilo več poti iz tega labirinta. Zlasti je bilo hudo, ker ni bilo upanja na boljše. Tako je to moje zelo burno popivanje, popivanje ni sicer bilo nikoli veliko, ker sem vedno imel zelo nizko toleranco, toda že po samem pitju žganih pijač, celo malih količin, sem po navadi zgubil razsodnost, dobil velike napade besa in potem sem vsakogar, ki me je opozarjal ali mi karkoli svetoval, hotel pretepiti, če ga že nisem močno ozmerjal.

Ljudje so se me začeli izogibati, zgubil sem vse svoje prijatelje, tako v službi kot tudi doma in sosedstvini. Ker sem kljub vsemu na delu bil do neke mere v redu delavec, saj sem naredil več tečajev za razna peciva in kruh v Mariboru in Zagrebu, sem bil strokovno dokaj naprej od svojih sodelavcev. Tako so me torej vseeno prenašali, čeravno bi me po mojih prihodih na delo v pisanem stanju lahko že odpustili. Vendar je bilo na delovnem mestu precej napeto. Nasilna dejanja, kot je pretep žene in otroka, ter pretep s sodelavcem ali pa v gostilni pa je moj alkoholizem še bolj stopnjeval, ne sicer samo ta, pač pa posledice za njim. Te razmere so se iz leta v leto zaostrovale, pa je bilo treba nekaj storiti. Sam nisem storil nič. Pač pa me je žena prosila in tudi sodelavci ter socialna služba občine, da sem v letu 1969 vseeno pristal na zdravljenje alkoholizma v bolnici Begunje. Tam so me držali le 14 dni in po nasvetu primarija sem se potem zdravil s tetidism ambulantno ali doma, ker je le-ta dejal, da še nisem takoj zasužnjen, da se ne bi mogel sam zdraviti. To pa je bila velika in očitna zmota.

Zverini sta se izmuznili

Medveda sta na Jezerskem pokončala okrog 40 ovac – Počasnost pri dovoljevanju odstrela – Ali ovce ali medved?

Na Jezersko se je medved zadnjič priklatil leta 1972. Zverina, ki jo zradi redkosti, koristnosti za lovstvo in gozdarstvo in omejene krvoločnosti ter nevarnosti za ljudi v vsakem trenutku ni mogoče odstreliti, pa med obiskom Jezerskega v bližnje Kokre le ni bila tako nedolžna. Pokončala je nekaj ovac, ki zadnja leta postajajo gospodarsko pomembne za Kokro in Jezersko in utegnjejo postati pomembna prehrabrena osnova tudi za primer splošnega ljudskega odpora. Prvega julija je bilo medvedjega potepanja konec. Medved je padel pod strelji domačega lovca Petra Zaplotnika. Zaradi različnih mnenj o upravičenosti uplena medveda je jezerski primer dvignil precej prahu. Lovcu je bila odvzeta trofeja, doletele pa so ga tudi kazenske sankcije, vezane na opravljanje lovske dejavnosti.

Konec julija ali v začetku avgusta so glasovi o medvedjem obisku spet vznemirili Kokro in Jezersko. Domaci in lovci so našli za medveda značilne sledi in raztrgane ovce, ki so za zverino dokaj lahek plen. Domnevali so, da sta medveda dva ali celo trije.

Konec avgusta je neki kmet iskal ovce. Naletel je na ostanke ene od njih. Še bolj je bil presenečen, ko sta ga dobrih 50 metrov stran opazovala večji in manjši medved! Najverjetnej je šlo za samico in lanskega, že odraseljenega mladiča. Druščina se je srečno razšla. Kmet-lovec s puško prek rame je šel po svoje, medveda pa tudi. Konec septembra, ko kmet je začeno iskati ovce, da bi jih odgnali domov v dolino, so bile posledice

medvedjega obiska še očitnejše. Okrog 40 raztrganih živali so našeli. S tem, ko so se ovce umaknile, sta ubrala svojo pot tudi kosmatinca...

Vzroke, zakaj lovci niso ostreje ukrepali proti medvedom, je najti predvsem v zakonodaji. Medved je po sklepovske zvezze Slovenije med 1. majem in 30. septembrom zaščiten v celi Sloveniji, čeprav lovski zakon pravi drugače. Medveda sicer ščiti v točno določenem področju, v katerega pa Kokro in Jezersko oziroma Gorenjska sploh vključeni niso. V tem primeru gre torej za prednost sklepa pred zakonom. Slednji pa obenem tudi pravi, da mora Lovska družina plačati škodo zaradi divjadi. Tega pa sklep Lovske zvezze Slovenije nikjer ne omenja. Kdo bo torej plačal Jezerjanom in Kokrjanom škodo zarači pobitih ovac? Jezerjani nameravajo sprožiti spor, obenem pa na to vrzel opozoriti kranjsko delegatsko občinsko skupščino!

Jezerjani so se v primeru zadnjega obiska medveda držali predpisov. Kranjsko občinsko skupščino so propisili za odstrel medveda v nelovni dobi. Ker je potrebno še dovoljenje republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo, se je stvar zavlekla. Do 1. oktobra soglasja še ni bilo. Medveda sta odšla, ker so ovce kmetje umaknili. Lovcem torej naknadna vključitev odstrela medveda v gospodarski plan praktično nič ne pomeni, ker je vprašljiva njuna vrnilitev. Enako pa za zdaj lahko trdimo tudi za izplačilo odškodnine prizadetim kmetom. Ni majhna. Eden od njih je ostal brez 20 živali. Škoda je



Trofeja medveda, ki so ga zadnjega ustrelili na Jezerskem, je sedaj prijetna popestritev lovske sobe Hotela Kazina na Jezerskem – Foto: F. Perdan

ocenjena na poldrug milijon starih dinarjev. Stroški vzreditve nove črede pa še upoštevani niso.

Kako v takih primerih ukrepati v prihodnjem?

Predlog novega lovskega zakona tudi predvideva lovno in nelovno dobo za medveda. Za odstrel v nelovni dobi (med koncem aprila in začetkom oktobra) bo potrebno posebno dovoljenje. Le-tega bi kazalo izdati v dveh ali treh dneh, ne pa šele po enem mesecu ali kasneje. Le tako bomo lahko uspešni pri preprečevanju medvedje škode. Če ne bo tako, Jezerjani in Kokrjani sprašujejo, ali se bomo odločili za nadaljnjo rejo ovac ali pa za gojitev medvedov... J. Košnjek

pural Stanovanjsko strešno okno



PODSTREŠNO STANOVANJE NAJ BO SVETLO IN ZRAČNO

- nerjaveči materiali ● dvojno izolacijsko steklo ● neoporečno tenjenje ● preprosto čiščenje ● prilagojeno streham vseh vrst

IZKORISTITE PODSTREŠNE PROSTORE ZA NAJCENEJŠO STANOVANJSKO POVRŠINO

Okna pural lahko kupite v vseh prodajalnah z gradbenim materialom, možnost nakupa s stanovanjskimi krediti

Izdajale:



RUDARSKI ŠOLSKI CENTER

neomejena subsidiarna odgovornost

JUGOSLAVIJA

63320 Velenje, Prežihova 3, tel. 850-422

Sindikalne športne igre

Radovljica – Komisija za športne igre pri zvezi telesnokulturnih organizacij in športna komisija pri občinskem svetu zveze sindikatov Radovljica bosta v prihodnjih dneh organizirali več sindikalnih športnih tekmovanj za člane sindikata iz radovljiske občine. Na programu bodo tekmovanja v šahu, namiznem tenisu in kegljanju.

Občinsko sindikalno šahovsko prvenstvo, ki ga organizira Šahovsko društvo Lesce, se bo začelo že jutri, 22. novembra, ob 16. uri v družbenem centru v Lescah. Za tekmovanje, ki bo potekalo po Bergerjevem sistemu in pravilih Šahovske zvezde Jugoslavije, se lahko prijavijo štirje članske ekipe iz osnovnih organizacij sindikata.

Občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu se bo začelo v nedeljo, 23. novembra, ob 8. uri v kulturnem domu v Podnartu. Tekmovanje na občinskem svetu zveze sin-

dicatov Radovljica še danes do 14. ure. Za prvenstvo v kegljanju pa sprejemajo prijave do 25. novembra do 14. ure.

Pred vsemi omenjenimi občinskimi sindikalnimi prvenstvi se je v petek, 14. novembra, v Radovljici sestala tudi športna komisija občinskega sveta zveze sindikatov. Na seji so se dogovorili, da bodo najbrž že prihodnji mesec v občini pripravili zaključno prireditev letošnjih sindikalnih športnih iger. Takrat bodo najboljšim tekmovalcem oziroma sindikalnim organizacijam podelili odličja, proglašili pa bodo tudi zmagovalca vseh letošnjih sindikalnih športnih iger v občini. Tekmovalca bodo izbrali na podlagi imenovnosti in kvalitete na tekmovanjih, ki so jih dosegle posamezne ekipe oziroma sindikalne organizacije na letošnjih tekmovanjih v občini.

A. Žalar

elita kranj elita kranj elita kranj elita kranj elita kranj elita

Hiša vaših nakupov je

Kranj Elita

Poslovalnica SALON na Titovem trgu 7 ima najbolj bogate zaloge in ne bo vam težko izbirati:

za VSAKO POSTAVO,
za vsak okus,
za vsak žep

- moške oblike,
- moške plašče, dolge in 3/4
- športna oblačila,
- moške hlače in klobuke,
- usnjena oblačila

Na voljo so vam moderni in klasični modeli. Kupljena oblačila popravimo brezplačno.

elita kranj elita kranj elita kranj elita kranj elita kranj elita



V prostorih knjigarni Mladinska knjiga v Kranju je bila ta teden odprta razstava otroških slikanic, knjig in vzgojnih igrač. V sredo popoldne pa so pripravili še srečanje ustvarjalcev slikanic in knjig za otroke. Otrokom sta predstavila oblikovalec zbirke Zlata slikanica akad. slikar Julian Miklavčič in pa pisatelj Jože Snoj. V kasnejšem razgovoru z odraslimi pa je tekla beseda o kvalitetni slikanici in knjigi za najmljaša. Ob tej priložnosti so razstavili svoje izdelke tudi otroci vrtele Tugo Vidmar. – Foto: F. Perdan

Graditelji!

Kranjske opekarne, Kranj iz obratov Češnjevek in Stražišče vam nudijo po najugodnejših cenah zidne in stropne opečne zidake.

Izkoristite vse prednosti, ki jih ima opeka pred ostanimi materiali in zidajte z najbolj preizkušenim materialom, to je opeko.

Informacije in naročila sprejemamo v komerciali Kranj, Na skali 5, telefon 22-764 in 22-763.

Izkoristite ugoden nakup in takojšnjo dobavo.

Po želji kupca dobavimo opeko z našim prevozom..

Sindikalni avtorally radovljiske občine

V organizaciji AMD Podnart, športne komisije pri občinskem svetu zveze sindikatov in komisije za športne igre pri zvezi telesnokulturnih organizacij Radovljica je bil v nedeljo, 16. novembra, v radovljiski občini prvi sindikalni avtorally, na katerem so klub slabemu vremenu članji sindikalnih organizacij preskušili vozniške sposobnosti in opravili še nekatere druge naloge. Od prvotno 50 prijavljenih se je na startu, ki je bil pri kopališču v Radovljici, zbral 28 tekmovalnih dvojic.

Proga je potekala mimo Podvina, Črnivca, Posavca čez Savo v Podnart, nato po cesti skozi Kamnogorico, Lancovo na Bodešče, okoli Blejskega jezera, na Lesce, v Krpin in do cilja, ki je bil pred tovarno Elan v Begunjah. Udeleženci so na poti opravili preskus spremstvene vožnje, se pomerili v strelijanju in kegljanju ter z vseh obeležij NOB, mimo katerih je potekala proga, prepisali posvetila oziroma podatke. Nazadnje pa so v Krpinu morali premagati še trim ovire.

Najuspešnejša, ki sta zbrala najmanj kazenskih točk, sta bila Drago Rozman in sovoznik Vlado Matjašič iz osnovne organizacije sindikata. Predavanje bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. uri v Domu JLA, Nasorjeva 2.

Zdravstveno predavanje

Krajevna organizacija RK Vodovodni stolp Kranj vabi vse občane na svojem območju in druge na zdravstveno predavanje Akutne in kronične spremembe na služnici zgornjih dihal. Predavanje bo spremljeno z diafilmom. Predaval bo dr. Vekoslav Krumpester, zdravnik otoloskega oddelka Bolnice Jesenice. Predavanje bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. uri v Domu JLA, Nasorjeva 2.

Asfaltiranje cest v Zasipu in Podhomu

V Zasipu pri Bledu so letos asfaltirali več cestnih odsekov v krajevni skupnosti. Pred kratkim pa so položili asfalt tudi na odcepih, ki vodijo do stanovanjskih hiš. Denar za asfalt so prispevali prebivalci. Asfaltirali pa so tudi del ceste, ki pelje z Bledu prek Blatov v Podhom in dalje v Vintgar. Sicer pa se bodo o dokončnem asfaltiranju te ceste dogovorile krajevne skupnosti Bled, Zasip in Gorje.

Radovljiska občinska skupščina pa je že poleti financirala dela pri poglabljanju ceste pod železniškim nadvozom v Podhomu. Pred dnevi so položili tudi prve metre asfalta na odseku proti železniški postaji do Špana in do bivše sirarne. Prav tako so na teh odsekih uredili kanalizacijo, z deli pa nameravajo nadaljevanje spomlad.

Za to akcijo se je zavzela tudi krajevna skupnost Gorje, ki je zagotovila potreben gradbeni material za novo kanalizacijo. Sicer pa je v Podhomu vsaka hiša oziroma družina

Konec sezone v Eti

Kamnik — Te dni delavci ETE Živilske industrije iz Kamnika zaključujejo letošnjo sezono vlaganja vrtnin, saj so očistili še zadnjo papriko, korenje in zelje. Letošnja sezona je bila za ta skoraj 300-članski kolektiv kar uspešna, saj so predelali 1500 ton kumaric, ved kot 2000 ton paprike, prav toliko rdeče pese in drugih vrtnin, ki jih vlagajo v steklene kozarce in pločevinke. Žal so jim letošnje višje cene vrtnin in embalaže skopoj odmerile zaslužek, saj cen svojih izdelkov niso nič spremenili. Novembra se v ETI začne tudi sezona prodaje vrtnin, ki so vložene namenjene predvsem kupcem v Sloveniji. Za nakup ozimniških paketov, v katerih je po 12 ali 24 kozarcev vloženih vrtnin, se je tudi letos odločilo veliko sindikalnih organizacij in prav sedaj pospešeno pakirajo in razvažajo ozimnico.

Pri tovarni imajo tudi svojo tovarniško maloprodajno trgovino, kamor hodijo nakupovat potrošniki iz bližnje in daljne okolice. Ker so številni potrošniki zainteresirani za nakup, so se odločili, da je trgovina odprta od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. V njej odkupujejo tudi steklene kozarce, ki se prav hitro naberejo doma in jih drugače ni mogoče uporabiti. -t



Voda na Brezjah

Kamnik — Te dni so dokončno dogradili vodovod do vasi Brezje nad Kamnikom, kjer so domačini do sedaj imeli le kapnice. To je bilo za tukajšnje kmetije vedno večji problem, saj so nekateri kmetje preusmerili svoja gospodarstva v intenzivno pitanje govedino. Vačanci so prispevali po 10.000 do 6.000 dinarjev za vodovodni material, vsaka kmetija pa je prispevala še po 300 prostovoljnih delovnih ur. Seveda tudi pomoč občinske skupščine in krajevne skupnosti Godič ni izostala. Pri gradnji vodovoda so pomagali tudi brigadirji kamniških mladinskih organizacij, za kar so jim domačini zelo hvaležni. V delovni akciji je sodelovalo več kot 300 mladincev, ki so pomagali pri izkopu 2 in pol kilometra vodovodnega jarka, ki ga ni bilo mogoče strojno kopati. Vas Brezje je predzadnja vas v kamniški občini, ki je dobila svoj vodovod. -t

BRUXELLES 1974
AMSTERDAM 1975

POZNATE OKUS
PIVA MED PIVI?
HP TALIS



Kmetijsko živilski kombinat Kranj — z n.sol.o.

TOZD Komercialni servis z n. sol. o.
enota Agromehanika
Cesta JLA 2, telefon 23-485, 24-778

Kmetovalci!

Obveščamo vas, da odslej pa do 31. decembra 1975 lahko kupite vse traktorske priključke proizvodnje SIP Šempeter, traktorje TOMO VINKOVIČ — PASQUALI 15 in 18 KM s priključki na kredit po zelo ugodnih pogojih:

kredit do 30.000 din s triletnim rokom vračila z 20 % udeležbo

Za najete kredita morate predložiti:
— zemljiško knjižni izpisek iz leta 1974.
— odločbo o višini davka v letu 1974.



Za plačilo v gotovini popusti za nekatere stroje

Iva Mateveber-Abe:

Potica od božiča do kresa

prispevala po tri sto dinarjev, na osebni avtomobil po sto in na traktor po dve sto dinarjev. Posebej pa pri prispevkih velja omeniti Španove, ki so prispevali 3800 dinarjev. Žimčeve (2500), stanovalci v hotelu Hom so zbrali 1000 dinarjev, Kodrsovi so prispevali 2000, Cundričevi 1200, Žemovci 2000 in Zupanovi prav tako 2000 dinarjev. Turistično društvo Gorje pa je prispevalo 10.000 dinarjev. J. Ambrožič

Obrat družbene prehrane

Tržič — Ali so v Tržiču potrebe in možnosti za ureditev obrata družbene prehrane in če je le-ta načrtovan v programu srednjoročnega razvoja občine, je na zadnji seji občinske skupščine spraševala delegacija Bombažne predilnice in tkalnice. Predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Tržič je odgovoril, da skupščina ni pristojna za reševanje tega problema. Zato bo vprašanje predložila v obravnavo občinskemu sindikalnemu svetu. Predsednik le-tega je vedel povedati, da namerava Gostinsko podjetje Zelenica urediti takšen obrat. Večjih potreb in zahtev za zdaj še ni, vendar bo občinski sindikalni svet proučil problematiko družbene prehrane v občini. -jk

Sama sem navdušena nad zamrzovalno skrinjo in z mnogimi sem že govorila, ki so dajali priznanja temu odličnemu dosežku gospodinjske bele tehnike, toda takega navdušenja, kot ga žanje zamrzovalna skrinja pri Abetovih v Kranju, še nisem srečala. Že to, da so le širje člani v družini in da imajo že dve skrinji, eno 380-litrsko in eno 300-litrsko in da iščejo prostor v hiši še za tretjo, pove zadosti.

»Naša družina je majhna, ampak skrinji sta pravo zlato v hiši,« poudarja gospodinja Iva. »Jaz sem šivilja in ogromno imam dela, pa zelo malo časa za gospodinjstvo. K sreči je tu mama, ki se ukvarja s kuho. 81 let ji je in skrinja ji je pri tem v veliko pomoč. Tudi za zamrzovanje pravljiva ona. Jaz le bolj nasvetem delim. Ko me pa ta čas tako priganja. Saj veste, stranki tudi ne smeš vleči... Toda, ko bom le malo popustila pri šivanju, se bom bolj posvetila zamrzovanju živil. Koliko je to vredno! Poglejte, tri diete so pri hiši in nobenega problema ni več niti za teletino, niti za jagnetino ali govedino. Ko se ene vrste meso dobi, ga toliko več vzamemo, pa je za nekaj časa mir. Nič manj pa ni vredna skrinja za zelenjavjo; sedaj si jo res lahko ohranis celo leto. In koliko to pomeni za diabetike in starejše ljudi!«

Jeseni dvainsedemdesetega so pri Murki kupili prvo, 380-litrsko skrinjo. Naj bo največja, če se že kupuje, so rekli. V decembru, ko so kupili prvo večjo količino mesna, so priklopili in celo pomlad je izgledalo, da nikoli ne bo polna. Jeseni pa ni bilo že nikjer več prostora. Glavni shranki so teden bili meso in nekaj zelenjave. Potem so poskusili s prvimi gotovimi jedili.



»Nekoč sem brala, da Švedinje porabijo le tri dni na mesec za kuho in v tem času pripravijo toliko, da ves mesec vsak dan menjajo jedilnik. Takrat se mi je zdelo kar malo neverjetno, danes pa se mi ne zdi prav nič več čudno. Ce se že enkrat spraviš h kuhi jedi, ki vzame več časa, kot je na primer golaž, sarma, boranija, sedin, poljnje paprike itd., je res vseeno, če pravljivi jed za petkrat, ostanek zamrzneš in ko se drugič odločiš, da bo ta dan to za kosilo ali večerjo, je jed ena dve pravljivjena.«

Včasih so tudi pri Abetovih veliko vlagali v patentne kozarce. Danes sadje le še zamrzujejo: marelice, breskev, rabarbaro, borojnico, češnje, ribez, maline, rdeče jagode itd. »Bolje je, da sadja pred uporabo ne odtaljujemo,« svetuje Iva. »Kar zamrznjene je treba dati v vodo in imeli boste kompot, kot bi bil skuhan iz pravkar obranega sadja. Tudi cmoke polnite kar z zamrznjenimi čepljami.«

Do naredili križ čez klasično vlaganje kompotov, pričajo tudi skoraj prazne police v kleti, kjer so se včasih lesketali kozarci polni sladkih dobrot. Zdaj so kozarci delali le še navlako in pred kratkim je takih 150 kozarcev romalo od hiše...

»Ce samo pomislim, koliko je prihranjenega časa ob skrinji.

popražimo na maslu, ohladimo in brez vseh dodatkov zamrzemo. Ce si zaželimo jabolčne sladice, vzamemo vrečko ven, odtalimo in potresememo po testu. Seveda pa lahko zamrzujemo že gotove jabolčne zavite. Pri nas zamrzujemo tudi vseh vrst testa, tako listnato, paljeno, vlečeno. Pa žlikrofe smo že tudi delale na zalogu.«

Pri Abetovih imajo sicer malo vrta; a raje goje rože kot zelenjavo. Le malo peteršilja, korenja, špinace, rdečih jagod in drobnjaka zraste doma. V skrinji pa ne manjka prav nobene zelenjave. Nekaj dobe pri prijateljih, drugo pa kupijo, ko je najcenejše. Izredno radi imajo solato iz pečenih paprik. Pozimi je ta poslastica še posebno odlična. Zaupali so mi tudi recept.

Cele paprike položijo na pladenj in pustijo v vroči pečici tako dolgo, da se kožica napne. To omajijo, odstranijo pecelj in dajo v vrečke ter zamrznejo. Ko jih želijo pravljiti, jih stresejo v skledo za solato, poljejo z oljem, dodajo česna in zrezanega zelenega peteršilja in ko se odtope, je tu okusna solata, bogata z vitamini.

Pa še en res praktičen nasvet: sem ta dan slišala pri Abetovih: za paradižnikovo mezgo. Kupujejo jo v velikih pločevinkah in

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva



Z našega konca mesta se skoraj ne izplača voziti na trg z avtom, pač je pa spet daleč. Pa tudi odtrgati od dela se človek ne more vsak čas. Pa preoblačiti se je treba, ko si v samih teh nitkah, če je šla pa mama v trgovino, me je tudi vedno skrbelo zanj ob tem prometu. Sedaj, ko sta pa skrinji pri hiši, parkrat na leto opravi večje nakupe mesa, sadja in zelenjave, pa le skrinjo odpreš in imāš. Kako zoprna so bila tista nakupovanja ob koncu tedna. Že vnaprej sem se bala tistih nekončnih vrst pri mesarju, pa v delikatesi, pri peku itd. No poglejte, na primer kruh. Mi imamo radi tržiški kruh. Naenkrat ga vzamem 12 do 14 kg v hlebcih po 2 kg. Vsak hlebec potem, ko je dobora ohlajan, razpolovim, dam v vrečko in zamrzem. Pa nismo nikoli v zadregi zanj in tudi prav nič ni proč vrženega. Prav tako žemlje. Sveže zamrzemo, jih ob uporabi porinemo za par minut v pečico in so hrustljave kot sveže, pa ni treba nikam hoditi ponje navsezgodaj zjutraj. In potica! Ob božiču smo jo spekli in smo v kresu zadnjo pojedli. Pa tako je bila sveža, ko smo zadnjo jedli, da so gostje vprašali, če smo včeraj pekli.

Kupujem takrat, ko dobim res dobro blago. Danes sem na primer izvedela, da imajo v naši samopostrežni zelo dobro kislo repo, pa je bom vzela 5 kg skupaj. Isto velja za kislo zelje.

No, ko sem že pri zelju. Sladko se zelo težko vskladišči in ima sploh kratko dobo. Jaz ga pa načrem na rezance, blanširam, ohladim in spravim v vrečke, pa ga imam vsak trenutek pri roki za zelenjavne juhe, dušeno ali sladko zelje itd.

Ali pa jabolka, če gniyejo. Enostavno jih naribamo na ribežen,

ker se vse ne porabi, jo porazdele po jogurtovih kozarčkih, zamrznejo in potem počasi rabijo.

Tudi zelenjavu za džuveč so pripravili in jo zdaj s pridom uporabljajo tudi za makaronovo meso, kot dodatek zrezkom, kot samostojno jed z jajcem itd.

»Včasih smo se, če je bila nuja, posluževali pločevink, za katere pa nikoli nisi vedel, kaj je v njej. Tu pa je drugače.«

»Kaj pa menite o pomislek, ki jih imajo ljudje še vedno okrog zamrzovanja živil?«

»Vedno se najdejo ljudje, ki so proti novostim. Jaz pa pravim, da se človek uči do smrti in neumno se mi zdi, da se nekateri starega načina drže kot pijanih plot. Zagovoru tudi vsaka nova stvar prinese nekaj dobrega.

Joj, da ne pozabim! Pohvaliti moram odlično servisno službo Loških tovarn hladilnikov. Ko mi je pregorela kontrolna lučka in sem to javila, je bil tovarš iz servisa skoraj v trenutku pri nas. In še celo to je rekel, da će bi se kaj zgodilo na nedeljo, naj ga klicemo kar domov. No, zdaj pa ob tem primerjajte poslovjanje servisa firme Candy. Devet mesecev sem čakala, da so mi popravili pomivalni stroj...«

S skrinjo smo pa res več kot zadovoljni. Lani smo še eno kupili in zdaj sta obe polni. Rada bi imela še eno, in zagotovo jo bom vzela, čim pripravim prostor zanj. Potem bo v eni samo meso, v drugi samo zelenjava in v tretji samo gotove jedi.«

Drage bralke, vem da nisem napisala vsega, kar sem koristnega slišala tega dne pri Abetovih, zato se bo za kakšen droben nasvet gospodinje IVE v prihodnje našel prostorček na naši ženski strani lista.

Zitopromet Senta
SKLADIŠČE KRAJN
KMETIJSKE ZADRUGE, POESTVA, KMETOVALCI —
zamenjujemo vse vrste žitaric za vse vrste mok. Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.
Cene so konkurenčne, skladnišče je odprt od 6. do 19. ure ter vsako soboto od 6. do 12. ure.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam KORENJE, enofazni ŠROTAR, JERMINICO za traktor (pasquali) in PRIMOŽ. Sp. Brnik 37, Cerkle 6253
Ugodno prodam suha bukova DRVA. Ogled: Gasilska 16, Stražišče 6298
Prodam MACESNOVE PLOHE. Olševsk 3 6309
Prodam OMARO za dnevno sobo in kombiniran ŠTEDILNIK. Golob Vida, Gubčeva 7, Planina, Kranj 6311
Prodam PRAŠIČA za zakol. Stavota 8, Cirčiče, Kranj 6186
Poceni prodam kompletno KMEČKO PEĆ in KAMIN, vse v razdrem stanju, dobro ohraneno in kompletno dvodelno OKNO ter več drugih stvari. Zupan, Cesta na Brdo 17, Kokrica 6329
Ugodno prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Telefon 23-764, določen ali popoldan: Maistrov trg 5, Kranj 6330
Prodam nov kasetni TRANZISTOR AIWA TPR 220 ali menjam za zastavo 750. Sp. Brnik 36 6331
Ugodno prodam PEĆ ZRENJANIN za centralno kurjavo s priključki. Smledniška 58, Cirčiče 6332
Prodam kombinirano in kūppersbusch PEĆ ter kupim novejši tip VW. Mlaka 54, Kranj 6333
Prodam PANCERJE št. 39 in pol-avtomatsko OKOVJE za smuči znamke MARKER. Britof 330 6334
Prodam mlado KRAVO v začetku brejosti. Vodnik Alojz, Trboje 80 6335
Prodam KONJA. Pipanova 18, Šenčur 6336
Prodam KOBILO ali zamenjam za KRAVO. Jezerska 43 6337
Prodam dva OSLA in dva TELICA ter ŠKOLJKO za fiat 750, letnik 1967. Avsenik Alojz, Letališka 12, Lesce 6338

Cesta JLA 6/1
nebotičnik



PROJEKTIVNO PODJETJE K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Prodam sedem tednov stare PRAŠICE, hrastove PLOHE - 50 mm ter DESKE za opaž - 20 mm. Grošelj, Podgorje 39, Kamnik 6339
Prodam kombinirano PEĆ za kopnico, oljno ter plinsko PEĆ in RADIATOR. Skokova 9, Stražišče, Kranj 6340
Dva težka PRAŠIČA prodam. Arh Silvo, Žirovnica 57 6341
Prodam SMUČARSKE VEZI TYROLIS (glava in peta), smučarske čevlje z vezalkami št. 41 in smuči STAR METALIC. Ogris, Trojarbeit 9, Stražišče, Kranj 6342
Prodam SMUČI in PANCARJE št. 39 in 500 kosov kikinda STREŠNE OPEKE. Culik, Preddvor 70 6343
Prodam MODULE, primerne za večji kamin ali kmečko peć. Britof 58, Roblek Franc 6344
PEĆ na olje EMO 8, električni RADIATOR (iz uvoza) - 9 členov, 2 radiatorja za centralno - klasna, po 18 členov 60/22, ugodno prodam. Ponudbe pod »Peči« ali na tel. 064-50-031 6345
Prodam več mesnatih PRAŠICEV. Voglje 88 6346
Prodam rabljeno SPALNICO. Ogled vsak dan od 18. do 20. ure. Mohor Zora, Kranj, Gospovska 87, 17 6347
Prodam 3 OKNA, dimenzijske 120x180 - nova in rabljen GRADBENI LES, po zelo ugodni ceni. Brojan, Domžale, Kolodvorska 4 6348
Prodam MIZO in KNJIŽNO OMARO iz železja s steklenimi po-

licami, KAVC in FOTELJ iz pene, oblečen v modro. Prodam tudi PI-SALNO MIZO z dvema predalom. Zlebir, Dvorje 11, 64207 Cerkle

6349
Prodam PRAŠIČA za zakol. Olševec 40 6350
Prodam BIKA za dopitanje ali zamenjam za delovnega VOLA 400 do 500 kg. Mače 4, Preddvor 6351
Prodam dobra ZIMSKA JABOLKA različnih vrst po 4 din za kg. Sedlar, Breg 12, Komenda 6352
Prodam KRAVO za zakol. Sp. Bitnje 24, Žabnica 6353
Prodam KONJA, kmečkega, starega 6 let, KRAVO sivko, 10 kosov 8 m dolgih POZIDNIC in 200 STREŠNIH LAT 3x5 cm. Gunde, Gorica 3, pri Radovljici 6354
Prodam dnevno SOBO po ugodni ceni. Galičič, Valjavčeva 4 6355
Prodam trajno žarečo PEĆ kūppersbusch. Sr. Bela 51, Preddvor 6356
Prodam trajno žarečo PEĆ. Hubovnik Janez, Zasavska 52, Kranj 6357
Prodam PRAŠIČA, 180 kg težkega. Prebačovo 41 6358
Prodam več mesnatih PRAŠIČEV do 150 kg teže. Zadraga 15, Duplje 6359
Prodam dva OSLICKA. Žeje 4, Duplje 6360
Prodam male PRASIČKE. Polica 2, Naklo 6361
Prodam kompresorski HLADILNIK, 120-litrski, električni ŠTEDILNIK, PEĆ na olje, pomivalno mizo, štedilnik na drva in premog. Telefon 22-918 6362
Prodam 1000 kg semenskega KROMPIRJA desire. Zbilje 43, Medvode 6363
Prodam PRAŠIČA, 150 kg težkega. Cesta na Klanec 9, Kranj 6364
Prodam BRZOPARILNIK in KORENJE za krmo. Reteče 87, Škofja Loka 6365
Po zimnem ceni prodam malo rabljeno PEĆ na olje. Ivanka Zupan, Ljubno 75, Podmart 6366
SPALNO VREČO Therm, ameriško, ugodno prodam. Žvanut, Smledniška 3, Kranj 6367
ELEKTROMOTOR 9,2 KW, 13 KM, 1400 o/min, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 6368
Prodam 3 PRAŠIČKE po 6 tednov stare in dobrega kmečkega KONJA. Zapoge 17, Vodice 6369
Prodam trifazni ŠTEVEC in suhe JELŠEVE PLOHE. Tenetišče 44, Golnik 6370
ŠOTOR - PRIKOLICA naprodaj po ugodni ceni. Ponudbe pod 8 kv. m 6371
Novo KOPALNO BANJO, litoželenzo, vzdijivo ter rogovo MOŠKO KOLO, ugodno prodam. Staneta Žagarja 5, tel. 24-608 6463
Prodam dva delovna VOLA. Mišače 1, Kamna gorica 6399
Prodam mlado KRAVO za zakol. Rozman Jože, Sp. Duplje 29 6400
Prodam dobrega, težkega KONJA ali menjam za starejšega ali goved. Visoko 5, Šenčur 6401
Prodam PEĆ kūppersbusch, nemškega OVČARJA, otroški kombiniran VOZIČEK in KOŠEK, vse ohranjeni. Tenetišče 49 6402
Prodam brejo KRAVO, TELICO 250 kg. Virmaše 42, Škofja Loka 6403
Prodam TELICO simentalko v 9. mesetu brejo. Sp. Senica 2, Medvode 6404
Prodam PRAŠIČA, 200 kg težkega. Amalija Mestek, Belca 31, Mojstrana 6405
Prodam debelega PRAŠIČA za zakol. »ČUT« Žirovnica 6406
Prodam lahek dvobrazni PLUG - traktorski, suhe BUTARE, DE-SKE za opaž in GAJBICE. Bukovica 20, Vodice/Ljubljana 6407
Prodam drobni KROMPIR. Voglje 6408
Prodam TRAKTOR ferguson 35 ITM s kosišnicom in plugom. Suha 24, Kranj 6409
Prodam nov kasetni RADIO po ugodni ceni. Dolenc Marija, Planina 29, Kranj 6410
Ugodno prodam KAVČ. Brdar, C. na Klanec 28 b, Kranj 6411
Prodam PRASICA za zakol. Sp. Brnik 39 6412
Prodam JABOLKA, ZELJE v glavah, sladki MOŠT in kurjo KRMO. Olševsk 11, od 16. ure dalje. 6413
Prodam otroško POSTELJICO. Ogled po 15. uri in kupim SMETNJAK. Berčič, Trojarbeit 17, Kranj 6414
Poceni prodam oljno PEĆ in dva SODA - 100 in 200 litrov. Peč je v dobrem stanju. Bernardič Ivan, Cesta talec 12, Kranj 6415
Prodam SAMSKO SOBO, PEĆ na olje, oboje za 1500 din. Dolenc 6, Orehek, Kranj 6416
Prodam KRAVO simentalko pred telitvijo. Voglje 85 6417
Prodam mlade PAVE. Zalog 62, Cerkle 6418
Prodam pet PRAŠIČEV, težkih po 50 kg. Lahovče 43, Cerkle 6419
Prodam motorno KOSILNICO REFORM v dobrem stanju. Šenturška gora 9, Cerkle 6420

Prodam KRAVO za zakol, položico ali celo. Zg. Brnik 45, Cerkle 6421
Prodam TRAKTOR s kosišnicom STAYER 18. Grad 13, Cerkle 6422
Prodam PRAŠIČA, 180 kg težkega, za zakol. Smartno 16, Cerkle 6423
Prodam lepe borove PLOHE in dva do 200 kg težka PRAŠIČA. Zalog 33, Cerkle 6424
Prodam obrana ZIMSKA JABOLKA. Zalog 38, Cerkle 6425
Prodam TELICO pred telitvijo ali težko s teleton, ZIMSKA JABOLKA - voščenke in druga, suha DRVA - klastre, mešana in smrekove DESKE. Pšata 1, Cerkle 6426
Prodam KRAVO s teleton, čisto simentalko ali po izbiri in štiri meseca starega BIKCA. Sp. Brnik 60, Cerkle 6427
Prodam KRAVO s teleton. Poženik 8, Cerkle 6428
Prodam PRAŠIČA za zakol. Hafner Franc, Dorfarje 21, Žabnica 6429
Prodam suhe macesnove PLOHE in DESKE. Selca 25 nad Škofjo Loko 6430
Prodam PRAŠIČA za zakol. Predvodnik, Brode 10, Škofja Loka 6431
Prodam NAPUŠČ (fabion). Gaberk 16, Škofja Loka 6432
Prodam 600 kosov CEMENTNE STREŠKE OPEKE - zarezne in 2000 kg strešnih PLOŠČIC - skrilj. So v dobrem stanju in prodam po ugodni ceni. Informacije Šmid Valent, Podlonik 12, Železniki 6433
Prodam PRASIČA, 200 kg težkega. Dvorska vas 30, Begunje 6434
Prodam 2 leti starega VOLA. Zapip 54, Bled 6435
Prodam par lahkih KONJ ali menjam za starejše. Pipanova 40, Šenčur 6436
Ugodno prodam POHIŠTOV za dnevno sobo, kuhinjske OMARE, električni ŠTEDILNIK, HLADILNIK in PEĆ na olje. Omeragič, Kokriški breg 5, Kranj 6437
Prodam PRASIČKE. Legat, Selo 33, Žirovnica 6438

Prodam VW 1200, letnik 1963 ter motor in menjalnik od fiata 750. Grošelj, Podgorje 39, Kamnik 6375

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1970. Sodja Franc, Koritenska 9, Bled 6376

Prodam STROJ za NSU 110 pred generalno, lahko po delih, zaganjač, dinamo, izpušno cev, menjalnik z diferencialom, dve zimske gumi, odbičajč in stekla za zastavo 750, prednjø in zadnjo »shaubo«, menjalnik in vodno črpalko. Ješetova 10, Kranj 6377

Prodam FORD TAUNUS 17 M, registriran do oktobra 1976, lahko nekaj s čekom in denarjem. Bistrica 19, Tržič 6378

Prodam ZASTAVO 101, karamboliran, letnik 1974. Lipej, Planina 58, Kranj 6379

Prodam ali zamenjam dobro ohranjen SPACEK, letnik 1975 za MINI 1000 ali 850. Miševič Jaro, Reševa 2 a, Kranj 6380

Nujno prodam R 8, letnik 1965, Kovor 78, Tržič 6381

Prodam dve rabljeni OMARI dvo-delni. Dragič Filip, Drolčevno naselje 18, Kranj 6382

Kupim nerjaveča VRATA za krušno peč. Trboje 53 6383

Kupim dve rabljeni OMARI dvo-delni. Dragič Filip, Drolčevno naselje 18, Kranj 6384

Kupim dobro ohranjen DIVAN. Ponudbe oddati pod »Divan« 6450

Kupim ZAMRZOVALNO SKRINO do 300 litrov. Juhant Peter, Komendska Dobrava 6, 61218 Komena 6451

Kupim motorno KOSILNICO in kombinirano PEĆ za kopalnico. Karel Smidola, Reševa 3, Kranj, tel. 22-502 6452

Kupim SLAMOREZNICO s puhalnikom Ultra ali katerokoli. Smole, Glinje 5, Cerkle 6453

Kupim rabljeno, prosto stoječo KOPALNO KAD v Škofji Loki ali okolici. Ponudbe na oglašnem oddelek v Turističnem društvu Škofja Loka 6454

Kupim dobro ohranjen DIVAN. Ponudbe oddati pod »Divan« 6450

Kupim MENJALNIK za DKW 36. Meterc, Zgošč 57, Begunje 6440

Prodam MOPED na pet prestav. Virmaše 42, Škofja Loka 6441

Prodam FÓRD CORTINA, letnik 1964. Černivec 18, Brezje 6442

Prodam FIAT 1300, letnik 1967 in tip 1965 po delih. Radosavljevič, Staneta Rozmana 7, Kranj 6443

CROS 50 JUNIOR skoraj nov, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan popoldne. Drago Dončič, Delavška 19, Kranj 6444

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1972 in MOPED na dve prestav. Zalog 62, Cerkle 6445

Kupim ZASTAVO 750, letnik 1973-74. Rogelj, Apno 9, Cerkle 6446

Vse nadomestne dele za ŠKODO 1000 MB, streho, stekla, vrata, menjalnik, dele motorja itd., poceni prodam, tudi dele za zastavo 750. Sali Grabič, Suha 3, Škofja Loka 6447

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971. Osterman Ivan, Britof 120 6448

Ugodno prodam avto NSU 1200 C, letnik 1972. Srednje Bitnje 101, Žabnica 6449

Prodam KOMBI VW, v voznom stanju. Partizanska c. 43 a, Kranj 6450

Kupim MENJALNIK za DKW 36. Meterc, Zgošč 57, Begunje 6440

Prodam MOPED na pet prestav. Virmaše 42, Škofja Loka 6441

Prodam FÓRD CORTINA, letnik 1964. Černivec 18, Brezje 6442

Prodam FIAT 1300, letnik 1967 in tip 1965 po delih. Radosavljevič, Staneta Rozmana 7, Kranj 6443

CROS 50 JUNIOR skoraj nov, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan popoldne. Drago Dončič, Delavška 19, Kranj 6444

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1972 in MOPED na dve prestav. Zalog 62, Cerkle 6445

Kupim ZASTAVO 750, letnik 1973-74. Rogelj, Apno 9, Cerkle 6446

Vse nadomestne dele za ŠKODO 1000 MB, streho, stekla, vrata, menjalnik, dele motorja itd., poceni prodam, tudi dele za zastavo 750. Sali Grabič, Suha 3, Škofja Loka 6447

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971. Osterman Ivan, Britof 120 6448

Ugodno prodam avto NSU 1200 C, letnik 1972. Srednje Bitnje 101, Žabnica 6449

Prodam KOMBI VW, v voznom stanju. Partizanska c. 43 a, Kranj 6450

Kupim MENJALNIK za DKW 36. Meterc, Zgošč 57, Begunje 6440

Prodam MOPED na pet prestav. Virmaše 42, Škofja Loka 6441

Prodam FÓRD CORTINA, letnik 1964. Černivec 18, Brezje 6442

Prodam FIAT 1300, letnik 1967 in tip 1965 po delih. Radosavljevič, Staneta Rozmana 7, Kranj 6443

CROS 50 JUNIOR skoraj nov, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan popoldne. Drago Dončič, Delavška 19, Kranj 6444

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1972 in MOPED na dve prestav. Zalog 62, Cerkle 6445

Kupim ZASTAVO 750, letnik 1973-74. Rogelj, Apno 9, Cerkle 6446

Vse nadomestne dele za ŠKODO 1000 MB, streho, stekla, vrata, menjalnik, dele motorja itd., poceni prodam, t

Obišcite našo
trgovino
v Škofji Loki,
Titov trg 4/b
(pasaža hotela
Transturist),

v kateri vam
nudimo
po znižanih
cenah:

- metrsko blago - moško
in žensko perilo - ravesne
- pletenine - moške srajce

Se priporočamo
TP Manufaktura
Ljubljana, poslovalnica
Škofja Loka

nesreče

Zadel kolesarko

V ponedeljek, 17. novembra, ob 8.30 se je na regionalni cesti Škofja Loka - Jepca v bližini križišča na Lipici pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Tomš (roj. 1953) iz Krškega je peljal proti Ljubljani. Ko je že peljal skozi križišče, ga je na delno zasneženi cesti začelo zanašati, avtomobil je obrnilo, pri tem pa je zadel kolesarko Pavlo Kavčič (roj. 1929) iz Godešiča. Kavčičevu so hujše ranjeno prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Neprimerena hitrost

V ponedeljek, 17. novembra, ob 8.35 se je na magistralni cesti med Jepco in Mejo pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Tomaž Pregelj (roj. 1945) iz Ljubljane je peljal proti Kranju. V blagem levem ovinku ga je na delno zasneženi cesti zasukalo in zaneslo v levo v tovornjak, ki ga je iz nasprotni smeri prepeljal Janez Markelj (roj. 1929) iz Sevelj, nato pa je avtomobil še zaneslo s ceste. Voznik Pregelj je bil v trčenju hujše ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico, na vozilih pa je za 12.000 din škode.

Zaviral na plundri

V ponedeljek, 17. novembra, ob 13.15 se je v Bistrici pri Naklem pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Karl Menart (roj. 1929) iz Zvirč je peljal po magistralni cesti proti Kranju. V Bistrici je iz neznanega vzroka zaviral, pri tem pa ga je na snežni plundri zaneslo in je padel. Hujše ranjen se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Cikcak vožnja

V ponedeljek, 17. novembra, ob 15.10 se je na regionalni cesti med Škofjo Loko in Žirmi pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Peter Adamič (roj. 1929) iz Ljubljane je peljal proti Gorenji vasi. V Žimincu mu je na ravnom delu ceste pripeljal nasproti v cikcak vožnji voznik kombibusa Darko Potočnik (roj. 1951) iz Stirpnika. Voznika Potočnika je zaneslo v Adamičev avtomobil, čeprav je le-ta zapeljal prav na rob ceste in ustavljal. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilih pa je za 70.000 din.

Neprevidno na prednostno cesto

V torek, 18. novembra, ob 9 uri dopoldne se je v križišču Oldhamskie in Ceste kokrškega odreda v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Leopold Mažgon (roj. 1932) iz Praš je pripeljal po Cesti kokrškega odreda in ne da bi se prepričal, če je prednostna cesta prosta, zapeljal nanjo in zavjal levo. Vtem je z njegove leve strani pripeljal osebni avtomobil, vozil ga je Janez Ravnikar (roj. 1941) iz Senčurja in trčil vanj. Avtomobil Leopolda Mažgona je nato odbilo še v jeep AMS, ki ga je vozil Lukanc Vili iz Radovljice, nato pa ga je še enkrat zaneslo v Ravnikarjev avtomobil. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode na vozilih pa je za 25.000 din.

Stopil pred avtomobil

V torek, 18. novembra, ob 19.20 se je na regionalni cesti med Trebišo in Žirmi v Stari vasi pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Andrej Aržen (roj. 1953) iz Sela je peljal proti Žirem. V Stari vasi mu je nenadoma stopil pred avtomobil Pavel Zajc (roj. 1904) iz Stare vasi. Voznik ni mogel pravčasno ustaviti in je Zajca zadel. Hujše ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.



Sindikalna vaterpolska ekipa Gorenjskega tiska. Od leve proti desni stoje: Zalokar, Novak, Stromajer, Peranovič, Sajović, Topolovšek, čepe pa Lukež, Fende, Zamida, Majce in Dodič je po petih kolih občinskega sindikalnega vaterpolskega prvenstva Kranja še brez točke. Čeprav še niso okusili zlasti zmage, pa že dobro poznajo skrivnosti vaterpolske igre. Le-ta jim v nadaljevanju daje veliko upanje, da bodo premagali le katerega od nasprotnikov. Če jom to ne uspe, pa so glavni namen že dosegli, saj je njihovo gesto: Glavno je sodelovati! (-h) Foto: M. Živulovič

Lep uspeh kranjskih strelcev ob zaključku tekmovalne sezone

Poveljstvo ljubljanskega armadnega območja je pripravilo v počastitev dneva republike VI. odprtje prvenstva v streljanju s polavtomatsko puško, pištole in brzostrelko. Letos so poleg slovenskih ekip nastopile tudi ekipa iz ostalih republik, tako da je tekmovalo skupaj blizu 400 strelcev. Občinska strelska zveza iz Kranja je poslala na prvenstvo ekipo 6 tekmovalcev, od katerih sta po dva nastopila v vsaki disciplini. Največji uspeh je vsekakor dosegel Franc Černe, ki je pristreljal najboljši rezultat s puško, odličen pa je bil tudi Jože Sitar, ki se je uvrstil na 2. mesto v streljanju z brzostrelko.

Ta dva tekmovalca sta s svojima

dosežkoma prispevala tudi k odlični uvrstitvi celotne ekipe, ki je v skupni razvrstitvi zasedla 1. mesto in prejela pokal v trajno last.

Rezultati - polavtomatska puška: posamezno: 1. Černe (SD Kranj) 164; **ekipno:** 1. SD Kranj 297, 2. SD Rajko Skapin 297, 3. SD Panonija 273; **brzostrelka: posamezno:** 1. Anastasov (SDK Ljubljana) 154, 2. Sitar (SD Kranj) 141; **ekipno:** 1. SDK Ljubljana 267, 2. SD Kranj 264, 3. TO Slov. Konjice 246; **pištola: posamezno:** 1. Borzan (VP Split) 171; **ekipno:** 1. VP Beograd 336; **skupni vrstni red ekip:** 1. SD Kranj 866, 2. SD 22. december Novi Sad 800, 3. SD Olimpija Ljubljana 782. B. Malovrh

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame, tašče in stare mame

Valentine Lotrič

Markonove mame iz Dražgoš

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali cvetje; vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani in sočustovali z nami. Posebno pa se zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedom, dr. Možganu in dr. Rešku za dolgotrajno zdravljenje in gospodu kaplanu za tako lep pogrebni obred.

Še enkrat iskrena hvala

Zalujoči: hčerki z družinama.

Dražgoše, 17. novembra 1975

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 74. letu starosti zapustil naš mož in oče

Alojz Markelj

gostilničar v pokoju

Pogreb pokojnika bo v petek, 21. 11. 1975, ob 15.45 na pokopališču v Podbrezjah.

Zalujoči: žena in hčerke z družinama.

Podbrezje, 20. novembra 1975

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega nepozabnega očeta

Franca Kleindiensta

po domače Gribnovega ata z Brezij

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom, vsem sorodnikom, gasilcem, duhovnikom in prijateljem za lepo opravljeni obred. Lepa hvala tudi tovarišema za poslovilne besede ob odprttem grobu.

Še enkrat vsem prisrčna zahvala.

Zalujoči: žena Marija, sinovi Franc, Jože in Ciril z družinami

Brezje, 19. novembra 1975

I. zvezna hokejska liga

Prvi del tekmovanja v prvi zvezni hokejski ligi skupina A je končan. Prva polovica prvenstva nam je prinesla nekaj nepričakovanih rezultatov in pa tudi malo boljši hokej kot lansko leto. Čeprav v igri sami ni opaziti bistvenih sprememb, pa so spremembe zelo opazne v sestavi ekipa. Tako Olimpija kot Jesenice so svoje vrste precej pomladili. Največje spremembe so v letošnji sezoni doživeli Jesenčani, ki so letos v svoje vrste sprejeli precej mladih in nadarjenih igralcev Kranjske gore, saj so se starejši igralci prenehali aktivno ukvarjati s hokejem ali pa so odšli v tujino. Tudi na derbijih med Jesenicami in Olimpijo se je precej spremenilo. Letos igralci več skrbijo posvečajo igri, zato je igra borbena, fair, brez pretegov in pogostih izključitev, kar je bilo značilno za prejšnje sezone. To pa v letošnji sezoni pomeni veliko, saj jugoslovanske hokejiste letosno sezono čakata še dve veliki mednarodni preizkušnji. Najprej bodo morali dokazati svoje kvalitete na olimpijskih igrah, potem pa še na svetovnem prvenstvu skupine B.

Kranjska gora vodi

V petem kolu državnega prvenstva za mladince skupina A je bilo odigrano samo eno srečanje, in sicer med Olimpijo in Medveščakom. Medveščak se je v Ljubljani zelo dobro upiral Olimpiji, na koncu pa je bil poražen s 7:4. Igralci Kranjske gore so brez borbe dobili tekmo proti Slaviji. Ti rezultati pa so ustrezali mladincem Jesenic, ki so se sedaj povzpeli na tretje mesto. V vodstvu pa so še vedno mladinci Kranjske gore z dvema točkama prednosti pred Olimpijo.

Lestvica:

Kranjska gora	5	5	0	0	49:15	10
Olimpija	5	4	0	1	40:24	8
Jesenice	4	1	1	2	18:30	3
Medveščak	5	1	1	3	17:30	3
Slavija	5	0	0	5	0:25	0

Tudi v B skupini državnega prvenstva za mladince je bilo odigrano peto kolo. Kranjski Triglav je v tem kolu izgubil že svojo tretjo tekmo zapored. Tokrat je v Ljubljani izgubil proti INI s 4:7. Tekma je bila vseskozi enakovredna, na koncu pa je prišla do izraza boljša fizična pripravljenost gostov, čeprav so skoraj celo tekmo igrali samo z enim napadom. Povedati pa je treba, da so v Sisku že dobili led, medtem ko Triglav v preobremenjeni tivolski dvoranji trenira zelo malo. V drugi tekmi je Tivoli brez borbe premagal zagrebško Mladost in obdržal vodstvo na lestvici. V naslednjem kolu bo Triglav igral z Mladostjo, INA s Celjem, Tivoli pa prost.

Lestvica:

Tivoli	5	5	0	0	44:17	10
Celje	4	3	0	1	23:16	6
INA	5	2	0	3	27:30	4
Triglav	5	2	0	3	22:28	4
Mladost	5	0	0	5	0:25	0

F. P.

Planinski posvet

Danes popoldan bo v koči ob žičnici na Kravavcu že 49. redni posvet meddruštvenega odbora planinskih društv Gorenjske, na katerem bodo razpravljali o gradivu za sejo upravnega odbora planinske zveze Slovenije, o organizacijskih vprašanjih, o srednjoročnem programu in sistemu financiranja planinske dejavnosti na Gorenjskem in v Sloveniji. Na dnevnem redu pa bo tudi delo mladinskih planinskih odsekov in organizirjanje planinskih šol. Zato se bodo posvetu udeležili tudi načelniki vseh mladinskih odsekov pri planinskih društvih na Gorenjskem. Na dnevnem redu pa bo tudi že več drugih organizacijskih vprašanj, med drugim tudi o podelitev častnih znakov planinske organizacije Slovenije in Jugoslavije.

Nova planinska domova

V Škofjeloški občini bosta, vsaj tako kaže, že prihodnje leto začela s rastjo dva nova planinska domova. Planinsko postojanko na Blegošu nameravajo postaviti člani Škofjeloškega planinskega društva, za gradnjo planinskega zavetišča na Ermanovcu pa so se odločili člani planinskega društva Sovodenj v Poljanski dolini skupno s turističnim društvom v kraju. Idejni osnutek za dom pod 1026 metrov visokim Ermanovcem je že izdelan. Osnutek je delo inž. Petra Pokorna iz Škofje Loke.

Novi planinski sekciji

Kranj - Pretekli teden so pri Planinskem društvu Kranj ustanovile dve novi planinski sekciji. Oblivkovanje sekcij pri matičnem društvu je po sodbi planinskih delavcev učinkovitejše in organizacijsko ter finančno realnejše kot pa ustanavljanje novih samostojnih društev. To je dosedanja praksa v kranjski občini že potrdila.

Novi sekciji so ustanovili v Kmetijsko živilskem kombinatu Kranj in v Zdravstvenem domu Kranj. Okrog 40 ljubiteljev gora iz kranjskega Kmetijsko živilskega kombinata se je preteklo soboto zbralo na Jošt. Le-ti so v preteklosti že organizirali nekaj izletov, večinoma pod okriljem sindikalne organizacije, čeprav planinske sekcije še ni bilo. Za vodjo sekcije so izvoljeni Toneta Jenka, ki je obenem tudi delegat upravnega odbora Planinskega društva Kranj. Nova sekcija v Zdravstvenem domu pa je prav tako številna. Vodi jo Helena Sitar.

Kako izboljšati kvaliteto gorenjskega nogometa

O tem so se pogovarjali nogometni delavci za »okroglo mizo« v našem uredništvu

Nogometna sezona je na Gorenjskem končana. Ob koncu tekmovanj v raznih ligah smo želeli napraviti bilanso nogometa na Gorenjskem. Predvsem smo želeli ugotoviti stanje te priljubljene igre z žogo, to je število registriranih klubov, igralcev, strokovnega kadra, igrišč itd. Nenavorno je nogomet najbolj množičen organizirani šport med igrami z žogo na Gorenjskem. Hkrati pa tudi ugotavljamo, da je po kvaliteti na nizkem nivoju v primerjavi s slovenskim oz. jugoslovanskim nogometom. Samo dve ekipe z Gorenjske nastopata v ZCNL – zahod s poprečno dobrimi rezultati. Po končanem jesenskem delu prvenstva je na lestvici najbolje uvrščena ekipa Korotana iz Kranja, nekoliko slabši pa je Škofjeloški LTH. V minulem prvenstvu so kar tri gorenjske ekipe izpadle iz ZCNL (Triglav, Sava in Tržič).

DUŠAN FELDIN (Naklo): »Porast nogometnih klubov na Gorenjskem je izreden. Kvaliteta nogometa v obeh pionirskeh in mladinskih ligah je celo boljša kot v prvem članskem razredu. Tudi disciplina je zelo dobra, kar ne moremo trditi za članske ekipe. Letos je bilo veliko prestopov igralcev, kar poslabšuje kvaliteto in povečuje stroške osnovnih organizacij. Na koncu pa ni pravih rezultatov, ker le redko kdo izmed »ptic selivk« zaigra z zavestjo v novem okolju. Kvaliteta trpi zaradi ozkih klubbaških odnosov, predvsem v mestnih kranjskih klubih. Tako npr. Triglav že nekaj let ne najde pravega sodelovanja s podeželskimi klubmi, kjer bi prav lahko našel primerne igralce.«

RAJKO KOŽAR (Sava): »Načrt o združevanju posameznih klubov ne pride v poštev. Komisija



Mirko Šter, Tržič: »Za dosego kvalitete je nujno potrebno sodelovanje med klubi.«

bodo igralci trudili, bo tudi pri odgovornih in pri gledalcih več je zanimanje.«

MILAN BUDJA (Jesenice): »Menim, da TKS dajejo dovolj sredstev za nogomet. Po mojem bi morali za kvalitetom dvig napraviti naslednje: 1. ustvariti objektivne pogoje, to je predpisana nogometna igrišča z garderobami, 2. ugotoviti, kje so moje amaterizma, 3. pridobiti strokovni kader.«

CVETO ELJON (Triglav): »Mislim, da se je kvaliteta gorenjskega nogometa precej dvignila, kar pa ne morem trditi za kranjsko občino. Če bi klub obdržali vse nogometše, ki so jih vzgojili v svojih vrstah, bi bili nekateri klubovi v precej kvalitetnejših ligah kot so sedaj. V kranjski občini so nogometni klubovi letos le sprejeli 80 starih milijonov dinarjev, kar pa po mojem ni veliko, če hkrati vemo, da je kranjska TKS letos porabila samo za osebne dohodke zaposlenih skoraj enak znesek.«

PAVLE NOVAK (NZG): »Na Gorenjskem je velika množičnost, saj imamo kar 1376 registriranih igralcev, 42 trenerjev in 70 sodnikov. Prav bi bilo, da bi se v občinah nekdo ukvarjal s strokovno sposobnostjo pionirjev in mladincev. Nogometni gredo iz kluba v klub ne toliko zaradi denarja, pač pa, ker se ne strinjajo s sredino, v kateri so bili.«

JANEZ BERČE (LTH): »Učitelji telesne vzgoje po osnovnih šolah nimajo pravega razumevanja za nogomet. Spremeniti bi morali tudi sistem tekmovanj za pionirje. Organizirati bo treba v

mladini nogometnašev.«

VLADO TORKAR (Triglav): »Predlagam, da bi ustavili centralno gorenjsko nogometno šolo za mladince.«

TOMO HRIBERNIK (Sava): »Pomembni so predvsem pionirji. Na to se navezuje problem trenerjev. Ta problem je pripeljal gorenjski nogomet na zadnje mesto v Sloveniji. Danes ne bomo ob enakem delu z enakimi talenti kot pred dvaletimi leti nič nopravili kvalitetnega. Treba je dobiti šolane trenerje, ki naj začnejo svoje delo pri pionirjih. Apelirati je treba na TKS po občinah, da bi se šolanje visoko kvalificiranih trenerjev pozivilo.«

EDO GRUĐEN (Korotan): »Tudi vlaganje v člane ni stran vržen denar. Kdo bi rešil probleme? TKS ni zainteresirana. Temeljiti moramo na množičnosti, ne pa na združevanju, edino pomembna je koncentracija kvalitete.«

MIRKO ŠTER (Tržič): »Nogomet je še vedno v podrejenem položaju. Več bomo morali vplivati na tiste, ki odločajo o usodi tega športa. Klubi dobro plaćajo predvsem članskega trenerja, da bi dosegli določen uspeh v 3 do 5 letih. Če hočemo doseči kvaliteto, moramo biti enotni. Sedaj moramo pomagati Korotanu, da se čim bolje uvrsti v ZCNL. Če bo nogomet organiziran in če se

zadostne negativne pojave v svojih vrstah. Ni bil naš cilj, da bi na tem pogovoru našli neki koncept za kvalitetni dvig gorenjskega nogometa. Sprožili smo le javno razpravo, da bi se na tem področju v prihodnje le nekaj premaknilo na bolje. Mislimo, da bi morali vsi odgovorni za razvoj in kvalitetni napredok nogometa na Gorenjskem v prihodnje več napraviti na tem področju. Pri tem mislimo predvsem na naslednje: 1. posvetiti največjo pozornost naraščaju, predvsem pionirjem,



Razpravljavci so bili dokaj konkretni in so dali mnogo dobrih napotkov za kvalitetni dvig gorenjskega nogometa.

prihodnje več šolskih tekmovanj po občinah.«

BOŽO JEMC (Bled): »Mislim, da bi morali na tej »okroglji mizi« sodelovati tudi predstavniki občinskih TKS. Po mojem mnenju bo prišlo težko do združevanja posameznih klubov zaradi ozkih klubbaških interesov.«

JANEZ KOŠNIK (Tržič): »Odnowi v klubih, v ožji okolici ali sodelovanje med nogometnim forumom Gorenjske ter klubu, niso najboljši. Nekateri nogometni delavci so se že preživeli in hočejo še kar naprej »vladati nad tekom.«

STANE JEČNIK (Triglav): »Nogomet v Kranju bo verjetno tudi v prihodnje zadržal svojo tradicijo. Kakšno naj bo razvrščanje športov in nagrajevanje po tem rangu, pa je posebno vprašanje. Določiti bi treba mejo, kaj je rekreacija in kaj tekmovalni šport. Rekreacija pobere precej denarja. V nogometu se žal zapiram preveč v lastne kroge, potrebno bi bilo več sodelovanja. Prepošteni smo do NZS, ki včasih ne dela v duhu športne morale. Tudi sodniška organizacija bi morala biti aktivnejša in bi se moral sodniki na sestankih več pogovarjati o enotnih kriterijih sojenja. Mislim, da tudi sodniki lahko precej vplivajo na izboljšanje kvalitete.«

Iz vsega tega bi lahko izluščili naslednje ugotovitve:

1. množičnost v nogometu na Gorenjskem je velika, kvaliteta pa slaba.

Športna vzgoja je domovinska vzgoja

Domovina – skupnost skladnega sožitja ljudi je več kot posameznik, je kakor velika družina, ki se je izoblikovala in razvila v zgodovinskih dneh osvobodilne in domovinske vojne.

Patriotizem, prežet z moralno močjo in borbeno pripravljenostjo, je odločilen tedaj, kadar je domovina ogrožena, a gojiti bi ga morali trajno, tako da bi utrjevali narodni ponos, občutek pripadnosti narodu in narodno zavest – vendar ne tako, da bi netili šovinizem, nacionalizem ali celo predsodke do drugih narodov in skupnosti v naši socialistični domovini.

Domovinska vzgoja je smoter mnogih šolskih predmetov. Domovinski čut se oblikuje pri literaturi, zgodovini in pri vseh humanističnih predmetih. Učinek domovinske vzgoje je med ostalimi dejavniki tudi odvisen od samih predavateljev, od njihove domovinske zavednosti, njihove idejne, politične in filozofske usmerjenosti. Generacija, ki je vojno doživila bolj avtentično, pristno in prizadeto iz svojih izkušenj posreduje domovinske vrednote.

Po sodbi mladih je več domovinske vzgoje v osnovni kot v srednji soli, ko bolj priložnostno ali na proslavah prebjamo domovinska čustva. Vendar prodor tako imenovane industrijske kulture mladega človeka voden in mu hromi področje domovinskih vrednot.

Vsekakor ima prav športna vzgoja, ki se bolj uresničuje v dejanh in manj v besedah, velik pomen pri domovinski vzgoji mladih. Na pohodih, tekmovaljih, pri oblikovanju moralnopolitičnih in športno-tehničnih kakovosti kreplimo obrambno moč in domovinsko zavest mladih.

Sportniki – smučarji, atleti, planinci in strelec – so izurjeni v premagovanju razdalj, ovir in bolj uspešno ključujejo napor in drugim tezavam.

Tako po vojni je bilo v domovinske in narodno obrambne namene organizirano tekmovanje »za republiko naprej – ZREN«. Danes ga skušamo nadomestili s trimom, ki pa je v primerjavi z nekdanjim Zrenom manj učinkovita oblika športne vzgoje.

Sport dviga ugled narodov. Ne glede na vrsto in pomembnost tekmovalj radi sodoživljamo uspehe naših, radi poslušamo himno in smo ga njeni.

Narodna čustva pa ne bi smeli doživljati le ob opazovanju drugih, temveč bi se morali sami krepliti, utrjevati, da bi bili dovolj treirani. Kleni posamezniki sestavljajo trdoživost naroda. Moč naroda je v njegovi zmogljivosti in v njegovi nacionalni kondiciji. Če bodo veliki narodi, ki imajo večje zaledje in več prebivalstva, v bodoče vse bolj osvajali prva mesta na svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah, jim bodo manjši narodi še vedno lahko sledili ali celo prekašali v splošni zmogljivosti. Rekordi so sicer merilo razvoja športa posameznih narodov, vendar to merilo ni popolno, saj nam danes statistika še ne more povedati, kakšne so športne zmogljivosti prebivalstva posameznih narodov. Lepo bi bilo, da bi postali narod atletov, smučarjev, planincev in aktivni privrženci drugih športov, saj je športna vzgoja hkrati domovinska vzgoja.

Jože Ažman

Primskovo brez poraza

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva gorenjske članske nogometne lige, I. razred, so bili doseženi naslednji rezultati: Jezero : Primskovo 3:5, Grintavec : Plamen 1:1, Kondor : Reteče 1:2, Preddvor : Trboje 4:1, Britof : Kokrica 3:3, Filčmarji : Podbrezje 1:0.

P. Novak

GLAS 15

Petak, 21. novembra 1971

GORENJSKI NOGOMET V ŠTEVILKAH

Občina	klubi	igralci	trenerji	sodniki
Jesenice	1	73	4	7
Radovljica	4	211	7	18
Kranj	13	672	22	36
Tržič	1	69	2	1
Skofja Loka	5	265	5	8
Ljubljana-Šiška	2	92	2	0
Skupaj	26	1.376	42	70

STEVLO EKIP NA GORENJSKEM

Občina	člani	mladinci	pionirji	skupaj
Jesenice	1	1	1	3
Radovljica	4	3	3	10
Kranj	13	10	8	31
Tržič	1	1	1	3
Skofja Loka	5	4	3	12
Ljubljana-Šiška	2	1	1	4
Skupaj	26	20	17	63

1. množičnost v nogometu na Gorenjskem je velika, kvaliteta pa slaba.

Pripravil: Jože Javornik
Foto: F. Perdan

1+3

V programih dela mladinskih organizacij zavzema izobraževanje važno mesto. Skofjeloški gimnaziji so se odločili, da izobraževanja ne bodo strnili v nekaj predavanj oziroma seminarjev za vodstvo mladinske organizacije in člane marksističnega krožka. Sklenili so organizirati celoletno mladinsko politično šolo. O njeni izvedbi in namenu smo se pogovarjali s tremi učenci.



Bojan Brank, učenec 2. letnika in predsednik mladine na gimnaziji: »Mladinska politična šola je dopolnilo k predmetu samoupravljanje s temelji marksizma. Vanjo so se vključili dijaki, ki jih program šole zanima, člani marksističnega krožka in vodstvo mladinske organizacije, tako da ima šola 56 rednih slušateljev. Poleg teh pa se lahko predavanj udeležijo tudi drugi učenci. Le-ti potem v razredu pri predmetu samoupravljanje poročajo, kaj so se naučili. V politični šoli bomo obdelali 8 tem, na koncu leta pa bomo znanje preskusili in dobili tudi spričevala oziroma potrdila o uspehu.«

Erna Hafner, učenka 4. letnika in vodja marksističnega krožka: »V politični šoli se bomo pogovorili o politiki in gospodarstvu naše občine; ustvarjanju dohodka in proračuna občinske skupščine, vlogi in sestavi krajevnih skupnosti, vlogi in pomenu samoupravnih interesnih skupnosti in gospodarstvu. Drugi sklop predavanj obsega vse o temeljnih organizacijah zdrženega dela, tretji pa strukturo jugoslovanske družbe in bistvo našega samoupravljanja.«

L. Bogataj



upravnega sistema. Poleg tega smo v program vključili še eno predavanje in to zaradi izredne zanimanja dijakov, in sicer o poskusih samoupravljanja drugod v svetu.«



Vojka Melihen, učenka 1. razreda gimnazije: »Politično šolo je organizirala mladinska organizacija na šoli s pomočjo mentorja, ravnatelja šole Lojzeta Malovrh. Predavatelje pa je prisrbelo delavska univerza v Škofji Loki. Prvo predavanje in razpravo smo imeli pred štirinajstimi dnevi. Govorili smo o jugoslovanski družbi in vlogi naše države v svetu. Najbolj nas je zanimalo, kako poteka študij na univerzi, kakšne so možnosti za vpis, koliko deklet in fantov študira. Te podatke smo primerjali s podatki o možnostih za študij v državah, ki so nam najbliže. Precej vprašanj je bilo tudi s področja socialne politike in kulture. Mene je najbolj zanimalo, kako je s samoupravljanjem v drugih državah.«

L. Bogataj

Načrt dela za prihodnje

Škofja Loka — Pred dnevi so se na poziv komiteje občinske konference ZK Škofja Loka v Škofji Loki zbrali na sestanku člani aktivna ZK delavcev neposrednih proizvajalcev. Na seji so najprej spregovorili o delu v zadnjih dveh letih. Med tem časom so, tako je bilo ugotovljeno, za svoje člane pripravili dva seminarja. Na prvem je bilo govorov o samoupravnih delavskih kontroli, na drugem pa o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti v de-

lovnih organizacijah. Obenem pa je bil sprejet tudi načrt dela za prihodnje leto. Člani aktivna so menili, da bo v prihodnje potrebno posvetiti največ pozornosti naslednjim vprašanjem: stabilizaciji gospodarstva, kadrovski politiki, uresničevanju delegatskega sistema, vlogi aktivna ZK delavcev neposrednih proizvajalcev pri oblikovanju predlogov in stališč za občinsko konferenco ZK ter izobraževanju delegatov aktivna.

jg

Novi republiški zakon o varnosti cestnega prometa

V sredo, 19. novembra, je začel veljati republiški zakon o varnosti cestnega prometa, ki ga je 8. oktobra letos sprejela skupščina SR Slovenije; s tem se tudi vsa ostala področja varnosti cestnega prometa, ki jih je zvezni zakon sprejel 1. oktobra lani, ureja le načelno, zaobsežena v republiškem zakonu. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SR Slovenije je pripravil izvleček iz določil republiškega zakona.

PROMETNA PRAVILA

Zvezni zakon o temeljih varnosti cestnega prometa je na področju prometnih pravil najbolj izčrpen, vendar pa republiški zakon prinaša nekatera nova pravila, ki se nanašajo predvsem na vožnjo in ravnanje voznikov v strnjeneh naseljih.

1. Polkrožno obračanje v križišču

Mišljena je prepoved obračanja v semaforiziranih križiščih oziroma v križiščih, kjer ureja promet pooblaščena uradna oseba (drugi odstavek 9. člena.) Namen tega predpisa je prav gotovo, da bi bila prepustnost vozil na takih križiščih večja. Praksa je pokazala, da vozni s takim manevrom znatno zadržuje vozila za seboj, če zavijajo polkrožno, hkrati pa ustvarja nevarnost za vozila, ki vožijo naravnost po nasprotni strani ceste. Vozniki bodo morali biti na to novost še posebno pozorni, dokler ne bodo na ustreznih križiščih postavljeni posebni znaki; prepoved obračanja pa velja že od dneva veljavnosti zakona.

2. Vožnja v koloni pred prehodom za pešce

Predpis (13. člen) predvsem omogoča pešcem, da lahko tudi ob pro-

metnih konicah prečkajo vozišče na označenih prehodih, izven posebej urejenih križišč. Zdaj se je često dogajalo, da pešec enostavno ni mogel čez cesto, ker je bil zaznamovan prehod za pešce zaseden zaradi povsem stisnjene kolone vozil. Tega se bodo morali vozniki zavedati, saj za to ne bo posebnih znakov, razen seveda označenega prehoda za pešce.

3. Ustavljanje in parkiranje

Zakon prepoveduje ustavljanje in parkiranje na pločnikih s celim vozilom ali le delno povsod tam, kjer to ne bo izrecno dovoljeno s prometnim znakom. Doslej so se vozniki ravnali tako, da je pač dopustno, kar ni izrecno prepovedano. Novi zakon pa razen tega, da je za takto kršitev predvidena denarna kazen, predvideva tudi odstranitev nepravilno ustavljenega ali parkiranega vozila, ki predstavlja oviro in nevarnost za promet.

Na mestih, kjer je parkiranje in ustavljanje omejeno na določen čas, javnih parkirnih ur pa ni, bodo morali vozniki namestiti svojo parkirno uro v vozilu. Posebnost pri tem pa so določene olajšave za zdravstveno osebje pri opravljanju dolžnosti in za invalidne voznike.

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Tovarna klobukov Šešir — Škofja Loka priporoča svoje izdelke

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Sofer Valentin z Gorenjske je napisal poučno moderno zgodbico: »Neko podjetje iz Ljubljane je na Jesenicah naročilo 60 ton pločevine. Jeseniško podjetje je naročeno kolčino načinilo na tri tovorjanke, ki so material prepeljali v Ljubljano. Vendar pa je to podjetje poprosilo prevoznike, naj ves material prepeljejo do njihovega kooperanta v Kamniku. Do sem vse normalno, od tu naprej pa nastopajo vrli kamniški kerlici.«

Prevozniki so tovor prepeljali do tovarne v Kamniku ob 11. uri dopoldne, ampak v podjetju so rekli kategorični jok, pločevina že ne gre dol. Drugi kooperant, neki privatni obrtnik, ni namreč poravnal svojega dolga tovarni, zato vse pripravljeni razkladalec, skladališčniki in prevozniki kar lepo mir, pleh ne gre na tla!«

Ob 13.30 so se čakajoči streli ob sporočilu: dolžnik naj plača dolg, takoj, plača naj viličarja s šoferjem, ki čaka (izposojen od drugega podjetja), potem gre pleh dol.

Grešni kozel bezlja na pošto in vplača 230 dinarjev dolga in se vrne s potrdilom. Ampak, figo, ura je 14., tovarna je prazna. Potem se je telefon ogreval ob poniznih kljivih prevoznikov, naj odgovorni (ob tem času že doma), vendarle dovolijo pločevino razložiti. Grešni privatnik je bil ves obupan, a nazadnje je od odgovornega v osebnem razgovoru vendarle dobil dovoljenje za zaključek — ob 16. uri.«

»Puf je grozna stvar, Valentin, če ga je pa za celih 230 dinarjev, pa še posebej. Doslednost je lepa čednost, vestnost imenitna vrlina in nemore si kaj, da takšnega poslovanja ne bi odobral. O, kar predstavljam si tiste kamniške kerlice, ki so grešnega prevoznika skozi okno zagledali, staknili glave in si men-



cali roke: zdaj ga imamo, ne bo nam ušel, tale prefriganec jo še čez mejo pobriše in potem adijo 230 dinarjev! Red mora biti, magari za ceno tistih sto in sto ali še več jurjev, ki jih bomo izgubili s čakajočimi delavci, nestrpi prevozniki pa so itak dobrodošla zabava v tem monotonem tovarniškem usakdanju. Zares škoda, da niste napisali imena tistega kamniškega kooperanta, v mislih bi ga imel, ga kdajpakdaj postavljal za vzor edinstveno vestnega poslovanja. Takšnih podjetij ni veliko, večjo pozornost zaslужijo, za javen zgled, kako se danes gospodarno, stabilizacijsko posluje.«

Vem za anketo, s katero so hoteli v nekem kolektivu raziskati, kakšen je kulturni nivo zaposlenih. Že prvi bežni pregled anketnih listov je bil osupljiv, saj je nakazoval, da je kulturni nivo pod vsakim nivojem. Več kot polovica kolektiva je namreč na nivoju — pravljičarstva!

Zdaj šele se mi je posvetilo, zakaj so kulturne prireditve v tistem kraju tako klavno obiskane. Zdaj šele vem, kaj počno ti ljudje ob pustih zimskih večerih! Občinstvo nam-

Pripravljo informacijsko-dokumentacijski center

Radovljica — V torek, 18. novembra, se je sestal iniciativni odbor za informiranje v delegatskem sistemu. Na seji so razpravljali o aktualnih vprašanjih obveščanja v delegatskem sistemu in o možnostih za ustanovitev informacijsko-dokumentacijskega centra. Na seji so za predsednika odbora imenovali Jošta Rolca, sprejeli pa so tudi smernice za ustanovitev in bodoče delo informacijsko-dokumentacijskega centra. Med drugim je na primer predvedeno, da bi novoustanovljeni center izdajal tudi občinski informator. A. Ž.

Nova osnovna organizacija mladine

Trebija — Tudi mladi iz krajevne skupnosti Trebija v Poljanski dolini so se odločili, da v kraju ustanovijo osnovno organizacijo ZSMS. V osnovni organizaciji mladine bodo povezani mladi iz Trebije, Starje Oselice, Podgore, Kladja, Fužin in dela Hobovš. V mladinsko organizacijo se bo po predvidevanjih vključilo prek šestdeset mladih s tega področja. Trebjiški mladinci bodo imeli ustanovno konferenco to nedeljo dopoldne. Na tej bodo izvili upravni in nadzorni odbor, sprejeli pravila o svojem delovanju ter načrt dela za prihodnje leto. — JG

Sesir

reč črpa nujno duševno hrano iz Pike Nogavičke, Sneguljčice, Pepek, da bi se enkrat pretolklo do Trdinovih bajk in povesti in morda do Robina Hooda.

Sicer pa jaz ne bi vil rok in se jokal, kajti nivo pravljičarstva je vseeno več kot nič. Kar v redu je še, če se občinstvo drenja na lutkovnih predstavah in si izposoja v knjižnicah Rdečo kapico, Volka in sedem kozličkov ter srka vase Butalce. Osebno bi bil obupan le v primeru, če bi se izkazalo, da je kolektiv na nivoju pobavil in slikanic, da se navdušuje nad slikanico o Marinku in Sedmi deželi, da barvajo zajetno knjigo slike »Z barvo in barvico po Jugoslaviji.«

Zima se nam je letos že rezala v brk, vsaj tistim, ki smo s prvim snegom romali po trgovinah po obutev in po obliko, po zimske gume in še kaj.

Ko sem si tudi sam olajšal denarnico, sem smuknil v čisto novo škornje in si nadel čisto nov zimske plašč. Vse sem kupil po zadnji modi in se tak, ves šik, spreholil po snegcu. Še preden mi je zaškripal pod nogami, mi je s plašča odletel prvi gumb, po nekaj minutnem sprehodu me je v noge začelo zebsti. Ko sem pritisnil na kljuko svojega doma, mi je, fik, odletel drugi gumb, noge pa mi bile vse premrle. Doma sem natančno raziskal to našo čudežno konfekcijo: šivi na plašču so bili čudno ohlapni in tudi na škornjih so bili kaj betežni. Žalostne misli so me obšle, ves pretresen sem opazoval uboge šivke, krojake in čevljarske in prisluhnil njihovemu pretresljivemu vpitju, ko so drug na drugega v poslednjih vzdihljajih vreščali: »Ti drž, jest bom spusti!«

Ugoden nakup izdelkov Almira, Radovljica po znižanih cenah:

ženski in moški puloverji ter jopice, jersey ženske obleke, kostimi in krila

Naši prodajalni bosta sortirano založeni s temi izdelki od 16. novembra do 10. decembra 1975.

almira